

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Birleşim
13 Ekim 1995, Cuma

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	250
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ruhsan Tuğyan'ın, "Eğitimde Yaşanan Sorunlar" ile ilgili gündem dışı konuşması.	
- Milli Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Mehmet Ali Talât'ın ilgili yanıtı.	
- UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ruhsan Tuğyan'ın karşı yanıtı.	251-294
2. TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülsen Bozkurt'un, "Sağlıkta Yaşanan Sorunlar" ile ilgili gündem dışı konuşması.	
- Sağlık Bakanı Sayın Ergin Abdullah İlkaç'ın ilgili yanıtı.	
- TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülsen Bozkurt'un karşı yanıtı.	294-322

B. ONAYA SUNULANLAR

1. Demokrat Parti Grup Başkanlığının Dilekçe Komitesinde Üye Değişikliğine İlişkin Tezkeresi.

323

C. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Mazot ve Fuel-Oil Alımında Yolsuzluk Yapılıp Yapılmadığı veya Herhangi Bir Kişi ve/veya Kuruluşa Çıkar Sağlanıp Sağlanmadığı Konusunda Meclis Araştırma Komitesi Başkan ve Başkan Vekili Seçimine İlişkin Tezkeresi.

324

2. 1995 Patates Ürününün Dış Satımı ile İlgili Meclis Araştırma Komitesi Başkan ve Başkan Vekili Seçimine İlişkin Tezkeresi.

325

3. Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Arabacıoğlu'nun, Divan Kâtipliğinden istifa ettiğine ilişkin Tezkeresi.

326

4. Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın yurt dışı izin istemine ilişkin Tezkeresi.

326

III. SEÇİMLER

1. Divan Kâtipliği Seçimi

327-330

IV. SORULAR VE YANITLAR

1. UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın, "Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Teknecik Termik Santralına Yakıt Alımı İçin Verilen Teklifler, Teklif Veren Firmaların Eğer Varsa Yerel Temsilcileri, Baycorp ile İmzalanan Anlaşma, Baycorp'tan Alınan Fuel-Oil ve Mazot ve Yeşiller Şirketinden Alınan Fuel-Oil" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:26/2/95)

- Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığıyla, Ekonomi ve Maliye Bakanlığının

332-378

- 250 -

I. GELEN EVRAK

RAPORLAR

1. Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilen Keçiler (Değişiklik) Yasası (Y.T.No:208/2/95) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Yasaya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 13/10/1995)

YAZILI SORU YANITLARI

2. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun Teknecik Termik Santralına Yakıt Alımı için Verilen Teklifler, Teklif Veren Firmaların Eğer Varsa Yerel Temsilcileri, Baycorp'la İmzalanan Anlaşma, Baycorp'tan Alınan Fuel-Oil ve Mazot ve Yeşiller Şirketinden Alınan Fuel-Oil ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:26/2/95) Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığının Yanıtı. (Başkanlığa Geliş Tarihi:10.10.1995) (Soru Sahibine)

BİRİNCİ OTURUM

AÇILIŞ SAATİ: 10.35

BAŞKAN: En Yaşlı Üye Sıfatıyla Kenan Atakol

KÂTİP: Sonay Adem

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin III'üncü Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın, Üçüncü Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Buyurun.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN- Toplantı yeter sayısı vardır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz. Birinci madde Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır. Bu kısımda önce gündem dışı konuşmalara yer verilecek, daha sonra da onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır.

İki gündem dışı konuşma vardır. Birinci gündem dışı konuşma istemi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ruhsan Tuğyan'dan gelmiştir. Okuyun lütfen istemi.

KĀTİP -

11 Ekim 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

1995-96 ders yılına girerken, eğitimde yaşanan sorunlarla ilgili bir gündem dışı konuşma yapmak istiyorum. Gereğini saygı ile arz ederim.

Ruhsan Tuğyan

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tuğyan.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yine vatandaşın sesi yükselmiş durumda, Meclis kapısı ağılama duvarına döndü. Maalesef her toplantıda şikâyetçi bir kesimi kapıda buluyoruz ve aleyhte tezahüratlar arasında konuşmalarımızı yapmak zorunda kalıyoruz. Dilerim...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Demokrasinin işleyiştir bu bizim zamanımızda. Sizin zamanınızda alışmadınız bunlara, şimdi alışacaksınız.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bizim zamanımızda sen gelirdin.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ben gelirdim, çünkü korkmazdım.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Demokrasinin işleyişi herhalde vatandaşın perişan edip, sokaklara dökmek, herkesi huzursuz etmek değildir Sayın Milletvekili.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - (Anlaşılmayan sözler.)

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ben iftihar ederim.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Vatandaşı perişan etmek...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bak sizin zamanınızda yapamazlardı. Şimdi...

BAŞKAN - Müsaade edin efendim konuşmacıya.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Buna en azından pişkinlik denir sayın milletvekilleri, başka bir şey demeyeceğim.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tam en iyi tabiri buldunuz Sayın Milletvekili.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ne?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Buna pişkinlik denir, başka bir şey denmez. Başka bir şeyle izah edilmez.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Kime?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Vatandaşı kışkırtın, sokağa dökün, ondan sonra da bu demokrasidir deyin. Buna başka bir şey diyemem.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ne isterdiniz? Sizin gibi olalım da toplumu da içeride tutalım kendilerini...

BAŞKAN - Sayın Civa, müsaade edin efendim.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Neyse sırası gelince o konu da herhalde bu kürsüden tartışılacak. Bugün ben başka bir konuda konuşma isteminde bulunduğum için daha fazla o konuya girmeyeceğim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1995-96 ders yılına toplumun tüm kesimleri olarak huzursuz, sorunlu ve umutsuz bir şekilde girmiş bulunuyoruz. Okuyan çocuğumuz olsun veya olmasın, konu hepimizi bir şekilde ilgilendiriyor. Çünkü eğitim bir toplumun can damarıdır. Siz o damarı keser veya zederseniz, toplumun hayatı ve tabii geleceği felç olur. Bu sebeplerdir ki herkes bu konu ile doğrudan ilgilidir. İlgilidir ama yeteri kadar bilgili midir? Hiç sanmıyorum. Gün geçmiyor ki medya eğitim konusunu çeşitli boyutlarını irdeleyen yazılar içermesin. Her gün aynı konu ile ilgili, çeşitli boyutlarıyla ilgili yayınlarla karşılaşılıyor. Vatandaş medyada yayınlanan haberlerin hangisine inanacağına bir türlü kestiremiyor. Çünkü bir deyişle mikrofona yakın olanlar sesini daha iyi duyurabiliyor. Örneğin tek sestem yayın yapan BRT, toplumu istediği yöne yönlendirebiliyor. Sayın Talât eğitimde plânlanan, yeni yapılanma olayını BRT kanalıyla çok yoğun bir biçimde o kadar hoş ifadelerle anlatıyor ki, dinleyen vatandaşlar pembe dünyalar düşlemekten kendilerini alamıyorlar. Bu arada öğretmenlerin eylemleri de bu pembe dünyalar üzerinde kara bulutlar gibi takdim edilince, öğretmen, vatandaşın gözünde kötü adam olur çıkar. Ama acaba işin aslı bu mu?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1995-96 ders yılına ilköğretimden üniversiteye kadar eğitimin her kademesinde yaşanan büyük sorunlarla girildi. Geçen yıldan kalan sorunların halledilmesi beklenirken, bunlara bu yıl yenilerinin eklenmiş durumda. Sayın Mehmet Ali Talât'ın kendisi burda yok, ama herhalde söylediklerim kendisine ulaşır.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aha Civa vekilidir.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Sayın Mehmet Ali Talât'ın inatla sürdürmeye çalıştığı rijit politika, toplumda anarşiyi körüklemeye başladı. İlkokul çocukları sokakta, öğretmenler sokakta, üniversiteli gençler sokakta. Bütün bu insanlar laf olsun diye zevk için sokağa dökülmedi elbette. Toplumda bir huzursuzluk yaşamaktadır. Ve Sayın Eğitim Bakanı bütün bu olanlara kulağını tıkamış, gözünü kapamış vaziyette kayıtsız kalmaktadır. Sorumluluk sahibi bir Bakanın toplumda görünen bu boyuttaki bir tepkiye kayıtsız kalması, hatta daha ileriye giderek olayı tırmandırması nasıl izah edilebilir Sayın Başkan, sayın milletvekilleri? Eğer bilen varsa lütfen söylesin, biz de öğrenelim.

Eğitim konusuna girmeden okul binalarına bakacak olursak zaten ta baştan içimiz kararır. Eğitim konusuna girmeden binalara bakarak içimiz kararır. Koskoca bir yaz geçti. Buna rağmen taş taş üstüne konmadı. Okullarımız dökülüyor. Gazetelerde her gün boy boy okullarımızın resimleri, tavanlar delik, duvarlar yıkık, pencereler kırık, sağlam camı olmayan okullarımız var. Yeni derslik ilâvesi yok. Bu bir yana, hiçbir tamirat da yapılmadı. Bu konuda pek çok okulda sorunlar yaşanmaktadır. Sayın Bakanın açıklaması var. "Kırık camları bile tamir edecek paramız yok." Peki, adama sormazlar mı, yeniden yapılanma adı altında mevcut eğitim sistemini baştan tırnağa altüst edecek bir çalışmaya girerken bunun maliyetini, bütçeye getireceği külfeti, hesaplamadınız mı? Bir kırık cam tamir edecek parası olmayan Eğitim Bakanlığı

böylesi büyük bir projeyi nasıl altından kalkacak diye acaba düşünmeden mi ortaya attı? Bu tutumun Türkçede güzel bir özdeyişlik izahı vardır."Ayranı yok içmeye, tahtaravanla gider çeşmeye" diye çok güzel bir izahtır bu durum için bence.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Öyle değil, başka türlü.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Öyledir. Aynen öyledir. Sayın Bakan, hoşgeldiniz diyelim. Sayın Bakan, ben daha önce bu kürsüden birkaç kez size bir yakıştırmada bulunmuştum. aceleci bakan diye. Ancak, acele işe şeytan karışır. Karıştı bile. Bakarsanız göreceksiniz toplumda huzursuzluk günden güne çığ gibi büyüyor. Çünkü ortaya çıkan sorunların hiçbiri hallolmuyor. Hepsi yerinde duruyor. Size bugün yeni bir sıfat ekleyeceğim. Sayın Bakan, siz de kabul edin müthiş bir demagoksunuz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yapma yahu.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Aynen öyle.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yapma yahu.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Vatandaşın en hassas noktasını buldunuz, çocukları .

İÇİŞLERİ BAKANI MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) - Acmayın bu edebiyatı. Kişilere yönelik açmayın bu edebiyatı. Demagok edebiyatını açmayın.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Kişilere yönelik hiçbir tavrımız yok Sayın Bakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Açmayın bu şeyi, sayfayı. Demagok, Türkçe anlatın. Çok kötü şeyler söylerim o vakit.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Bu toplum bugünlere ulaşabilmek için çok şeyler çekti.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti genç bir devlettir. Ama zengin bir devlet değildir. Hele Koalisyon Hükümetinin ülkeyi iki yılda getirdiği bu ekonomik çıkmazda mevcudu yıkıp enkaza çevirmek ve herşeyi yeni baştan inşa etmek gibi bir lüksümüz asla yoktur, hiçbir zaman da olmamıştır. Bütün bu olumsuzluklar ortadayken.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Enkazı temizleyip de yeni şeyler inşa etmek kolay değil.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Eğitim...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) -Hani şey Atatürkçülük, devrimciliğiniz nerde kaldı?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Memlekette enkaz yoktu Sayın Milletvekili. Memlekette enkaz yoktu. Şimdi Eğitim Bakanlığının yapmaya çalıştığı mevcudun hepsini yıkıp enkaza çevirmek, sonra yeni baştan herşeyi inşa etmek ki bu topluma mustahak değildir, bu lüksümüz yoktur tekrar ediyorum.

Bütün bu olumsuzluklar ortada iken, eğitim plânlaması konusunda herhangi bir uzmanlığı veya tecrübesi olmayan birkaç kişiye kağıt üstünde hazırlattığınız yeniden yapılanma programını uygulama gibi bir maceraya atılma cesaretini nereden buluyorsunuz Sayın Bakan merak ediyorum. Program içeriğini tartışmıyorum. İyi de olabilir kötü de. Bunu siz de bilemezsiniz. Bir şeyi söyleyebilmek için makul bir süre örneğin 3-4 yıl olabilir, makul bir süre, birkaç pilot okulda denemeniz gerekir. O zaman hepimiz bir fikir sahibi olabiliriz belki. Ama şimdi bunu söylemek mümkün değil. Kaldı ki bugünkü şartlarda programınız çok iyi bile olsa uygulamanız ve başarı sağlamanız mümkün değil. Çünkü, Bakanlığa geldiğiniz günden beri uygulayıcılarınız yani öğretmenlerle sürekli kavga içerisindesiniz. Sayın Alnar bu davranışınızı çok güzel yorumlamış, Ortaeğitim Öğretmenler Sendikası adına çok güzel yorumlamış. Gerçekten burada söylemeye

değer. "Ordusuna savaş açan komutan"a benzetiliyorsunuz. Ordusuyla savaş halinde olan bir komutan diyor Sayın Alnar, nasıl zafer kazanabilir. Çok doğru, aynen katılıyorum.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Savaşmak istemeyen orduya ne yapılır ha?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Öğretmene...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Savaşmak istemeyen orduya ne yapılır?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Öğretmene yalancı, sahtekâr, para düşkünü diyorsunuz, öğretmenlerinizin hiçbirinin bu s. atları hak etmediğini düşünüyorum. Ama bu tür davranış içerisinde olan varsa ortaya çıkarmak ve o kişileri teşhir etmek sizin görevinizdir. Fakat öğretmenlerin %90'nına sahtekâr, daha ileri giderek hekimlerimize sahtekâr deme hakkını nerden buluyorsunuz? Bu hakka asla sahip olamazsınız. Bir sahtekârlık sözkonusuysa, memlekette mahkemeler var. Tespit edip derhal mahkemeye gönderebilirsiniz. Ama suçsuz insanları bu tür karalamalarla toplum gözünde küçük düşürerek hiçbir yere varamazsınız. Yalnızca topluma güvensizlik tohumları ekmiş olursunuz o kadar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün eğitimde yaşanan kaos üç günde ortaya çıkmadı. Sendika üç ay önceden Bakanlığın grev konusunda uyardığı halde üç ay önce uyardığı halde basından izledik hep birlikte. Okullar açılmış olmasına rağmen çalışma saatleri konusunda herhangi bir mutabakata varılamadı. Ortada mevcut bir güven bunalımı sözkonusu. Öğretmenler Bakana güvenmedikleri için çalışma programlarını, aynen bu ifade ediyorlar, öğretmenler Bakana güvenmedikleri için çalışma programlarını yasal statüye oturtmak istiyorlar. Elimizde mevcut basına dağıtılmış toplantı tutanaklarına göre o zamanki müsteşar, ortaöğretim müdürü ve sendika temsilcilerinin müştereken yaptıkları toplantılar sonucu bu yıl için plânlanan programın öğretmen bir gün öğleden sonra, öğretmenin bir gün okula öğleden sonra gelmesiyle uygulanabileceği konusunda mutabakata varılmış, bu tutanaklar basına dağıtıldı.

Gerçi yanlış anlamadıysam Sayın Bakanın dünkü beyanatlarında bu tutanaklarda tahrifat olduğu öne sürüldü. Bu da olayın ayrı bir boyutu. Bu tutanaklara dayanarak söylüyorum. Böyle bir mutabakat var. Öğretmenlerin isteği, varılan mutabakat çerçevesinde konunun yasal baza oturtulması. Bakanlıkta esas anlaşamadıkları nokta bu. Yoksa öğleden sonra okula gelmeme gibi bir iddiaları olmadığını söylüyorlar. Esas anlaşamadıkları konunun bu olduğunu ifade ediyorlar. Sayın Bakan herhalde ileriye dönük düşünceleri olduğu için yasa ile kendini bağlamak istemiyor. Öğretmenler de kendisine güvenmediklerini açıkça belirttiler. Bu sebeple yasal düzenleme istiyorlar ve konu bu şekilde uzayıp gidiyor. Yasaya göre haftalık ders saati 20. Fazla çalışılacak saatlere ek mesai verileceği söyleniyor. Öte yandan geçen yılki ek mesai ücretleri halen ödenmemiştir. Geçen yılki ek mesai ücretleri halen ödenmediyse şimdi bu yıl öğretmeni nasıl daha fazla çalışmaya yönlendirebileceksiniz? Öğretmenlerin yasal hakları olduğu halde ödeneği daha ödenmedi. Okullar açıldı, başladı halâ daha hazırlık ödeneği ödenmedi. Dünkü basından izlediğimize göre Sayın Maliye Bakanı önümüzdeki hafta ödeyeceklerini ifade etmiş. İnşallah gerçekleşir.

Bugün yaşanan çok önemli bir sorun da ciddi boyutlardaki öğretmen eksikliğidir. Yeniden yapılanma diye diye sistem adına yaratılan sistemsizlik ve karmaşa sonucu bugüne gelinmiştir. Okullar açılalı bir ay oluyor. Daha şimdi Türkiye'ye başvurulmuş ve müracaat kabulü için ilânlar verilmiştir. 81 öğretmen eksikliği varmış. Peki Sayın Bakan, okulların açılmasının üzerinden bir ay geçti, bunu daha önce yapamaz mıydınız? İlân verilecekse daha önce vordiremezmiydiniz? Bu bağlantıyı niye bu kadar geciktirdiniz? Eğer bu öğretmenlerin hepsi bulunsa bile, ki öğretmen fabrikasyon bir meta değildir. İsteddiğiniz anda hemen anında bulamazsınız. Bulduğunuzu varsayalım. Bu öğretmenlerin formalitelerinin tamamlanıp buraya gelmesi zaten Şubat'ı bulur.

Demektir ki, çocuklarımız Şubat'a kadar, hiç değilse Şubat'a kadar öğretmensiz kalacaklardır. Edindiğim bilgiye göre özellikle eksik olan, eksikliği görülen öğretmenler Türkçe ve Edebiyat öğretmenleridir büyük ölçüde . Türkçe ve Edebiyat en temel dersimiz. Çocuklarımızın bir sömestre Edebiyat'tan, Türkçe'den yoksun bir eğitim geçirebileceklerini bile düşünmek istemiyorum. Ben şahit oldum bizzat. Çocukların velileri geliyor, çocuğum Edebiyat Bölümüne girdi, ama Edebiyat hocası yok, ben ne yapayım? Acaba Fen'e mi geçireyim? E Edebiyat'a yetenekli ise o çocuk, Fen'e yeteneği yoksa veli tabii bunu bilemiyor panikten, Fen'e geçireyim diye geliyor müracaat ediyor. Öğretmen eksikliği Sayın Bakanın açıkladığı gibi büyük ölçüde yoğun emekliye ayrılmalardan kaynaklanıyor. Peki çalışanlar durup dururken topluca emekliye neden ayrılırlar? Bu da olayın başka bir boyutu. Yine Hükümetin tedbirsizliğinden herkeste şüphe uyandıracak beyanlarla yarattığı güvensizlik ortamında bu yıl içinde toplu emeklilik istemleri gündeme geldi. Netice olarak öğretmen sıkıntısı şu veya bu sebepten başgösterdi. Ama bunu halletmek yine Eğitim Bakanlığına düşer. Bunu halletmek üzere okulların açılmasından bir ay sonra faaliyete geçmelerini kesinlikle açıklayamazlar diyorum. Bu sıkıntıya belki tamamıyla değilse bile, büyük bir etken de peşpeşe açılan özel kolejlerdir. Bu kolejler konusu bu kürsüden çok defa, çok uzun süre tartışıldı. Yine derinlemesine girmek istemiyorum. Ama bu özel kolejlerin açılışı ben o zaman da, tutanaklarda vardır, söylemiştim. Öğretmen sıkıntısına düşeceksiniz demiştim. Çok büyük bir etken oldu muhakkak. Çünkü bu kolejlere alınan öğretmenler yurt dışından getirilmedi veya yaratılmadı. Okullarımızda çok başarılı görünen öğretmenler arasından özellikle seçildi ve bunlar kolejlere aktarıldı. Dolayısıyla onların yeri şimdi boş. Yeni gelecek öğretmenleri küçümsemiyoruz. Ama elbette tecrübeli öğretmenlerle yeni, hiç tecrübesi olmayan öğretmenleri de bir kefeye koyamayız bu durumda. O tecrübeli öğretmenlerden yeni gelen öğretmenlerin çok öğrenecek şeyi vardır. Maalesef tecrübeli öğretmenlerin hepsi emekli olup kolejlere geçmiş durumdadır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Para var emeklilikte de onun için

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu arada kolejlerle ilgili bir konuya değinmek istiyorum. Fazla genişletmeden bir konuya değinmek istiyorum. Kolejlerin akıbeti belirsizlik gösteriyor. Çok çelişkili, yaz boyunca çok çelişkili açıklamalarla karşılaştık. Kolejler kapandı kapanmadı, açıldı açılmadı derken bugüne gelindi. Koleje giriş sınavı sakıncalı diye kaldırıldı. Geçende basından öğrendiğimize göre Kolej ikinci sınıfa giriş sınavı yapılmış. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu. Koleje giriş sınavı kaldırıldı, gerekçe malum, tamam. İkinci sınıfa giriş sınavı açıldı. Sınav kaldırıldıysa onu niye açtınız? Bütün okullar kolej olacak dendi. Bir okul, orta bire beş saatlik fazladan seçmeli bir İngilizce dersi konmakla kolej mi olur? Hele bu okullarda pek çok öğretmen eksikliği varken. Ayrıca seçmeli diye konan ek İngilizce dersini verecek öğretmen yokken bu okullar nasıl kolej seviyesine gelecek? Nasıl bütün okullarımızı bu seviyeye çıkaracağız? Bu okullar Türkiye'deki bu okullarda okutulmak üzere seçmeli İngilizce dersi olarak seçilen kitap, Türkiye'de Anadolu Liselerinin, kolejlerin hazırlık sınıfında okutulan Fen Bilgisi kitabı. Peki bu dersi verecek olan öğretmenlere herhangi bir...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) - Kim söyledi?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Kimin söylediği önemli değil Sayın Bakan.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Doğru değil.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Kimin söylediği önemli değil.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Doğru kabul edip konuşma.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Hayır, kitabı ben sizin elinizde de gördüm. Eğer aynı kitabı okutuyorsanız bana siz gösterdiniz ve o kitap, belki, Anadolu Lisesinde böyle bir bilgi aldım, yanlışsa yanlış deyin ama elinizdeki kitabı ben gördüm,

Anadolu Lisesinde okutulup okutulmaması o kadar önemli değil, fen bilgisi içeren bir İngilizce kitap. Ben o zaman da size sormuştum, hatırlayın, hafızanızı yoklayın bu kitabı, bu dersi kim verecek? İngilizce öğretmenleri dediniz bana. Peki İngilizce öğretmenleri İngilizce Fen Bilgisi dersini nasıl verecek? Onları dediniz hizmet içi eğitimden geçireceğiz. Bugüne kadar böyle bir hizmet içi eğitim olduğunu işitmedim. Varsa söyleyin ben bir hekim olarak biyolojiyi herhalde bir İngilizce hocasından daha iyi bilirim. Ve çocuğuma Fen Bilgisi dersinde yardım etmek istediğimde zaman zaman zorlandığımı hissediyorum bilhassa biraz ileri sınıflarda. Peki İngilizce hocası, hiç biyoloji bilmeyen bir İngilizce hocası nasıl İngilizce Fen Bilgisi dersi öğretecek? Diyorsunuz ki Fen Bilgisinin birtakım terimlerini öğretecek. Onu sözlük olarak verelim çocukların eline, var bizim evde var öyle bir sözlük meselâ Fen Bilgisi Sözlüğü diye, verelim çocuklar onu yardımcı kitap diye kullansın. Ayrı bir ders olarak koymanın anlamı yok eğer hocası yoksa. Hoca varsa, hoca varsa ve bunu detaylı bir şekilde öğretecekse bir şey diyeceğim yok ama mevcut İngilizce hocalarının bunu verebileceğini hiç sanmıyorum.

Olayın diğer bir boyutuna bakacak olursak, yeni getirilen sisteme fırsat eşitliği yaratılacak ve aileler çocuklarına özel ders aldirtmayacaklar dediniz ama görüyoruz ki özel dersler kalkmadı, özel dersler kalkmadı, nasıl ki sınav kalkmadı, özel dersler de kalkmadı, yalnız senesi değişti. Orta birde eskiden yalnız kolejdeki öğrenciler biraz derslere daha kolay adaptasyonu daha kolay uyumu sağlayabilmek için İngilizce ders alıyordu ama şimdi kolejdekiler değil yaygın doğrudur eşitlik sağlandı, bütün okulların, ortaokullarındaki birinci sınıftaki çocuklar sıraya dizildi şimdi öğretmenlerin kontenjanları dolmuş, İngilizce öğretmenlerinin kontenjanları dolmuş, İngilizce dersi için yoğun bir müracaat, özel ders için yoğun bir müracaat varmış. İngilizce Öğretmenlerinin verdiği bilgi bu. Biz şimdiye kadar bu kadar yoğun ders vermiyorduk diyorlar, şimdi hem de o çok eleştirdiğimiz, hepimizin eleştirdiği öğretmenin kendi sınıfındaki öğrencilere ders vermesi gündemde. Neden?

Çünkü diyoruz ki, bu çocuklar birinci sınıf boyunca yapılacak birkaç sınavda, sayısını tam bilemeyeceğim, yapılacak birkaç sınavın ortalamasında altı alması gerekir ki, bir sonraki sene kolej programına devam edebilsin. E, peki kendi öğretmeninden altı alabilmesi için bir çocuğun ne yapması gerekir? hemen herkes öğretmenin kapısına diziliyor. Yani bu durumda hem sınavlar, hem özel dersler kaldırılmış durumda değil, bilâkis yoğunlaşmış ve zamanı değişmiş durumdadır. Yani ilkokul sonda alınacak ders Orta 1'de alındı. Hiçbir şey değişmedi. Eğer bu uygulamada ısrar edilirse ortaokullarımız kolej seviyesine gelmeyecek. Çok değil, üç sene sonunda kolejlerdeki İngilizce seviyesi düşecektir. Bunu görmek için kâhin olmaya gerek yoktur. Eğer mecbur olursak üç sene bekleyeceğiz. Üç sene sonra bunlar ortaya çıkacak daha kesin bir şekilde.

Diğer taraftan Orta 1'e bilgisayar dersi kondu veya diğer sınıflarda da Orta 1'e bilgisayar dersi kondu. Halbuki okullarda ne bilgisayar, ne de bilgisayar dersi verecek öğretmen yoktur veya bilgisayar verse o kalabalık okullarda bir tane bilgisayar, iki tane bilgisayar. Yine ben de bir kısmını araştırdım, bir kısmını basından öğrendim. Lefkoşa'daki çünkü Lefkoşa'daki okullarla fazla bir temasım olmadı. Lefkoşa'daki okullarda bu eksiklik var. E, peki Lefkoşa'daki okullarda bilgisayar ve bilgisayar hocası yoksa acaba taşrada durum nedir? Bunu sormak lazım. Örnekleri uzatabiliriz. Ama biraz da üniversite öğrencilerinin durumuna değinmek istiyorum. Onun için kolejler konusunu daha sonraya bırakıyorum.

Doğu Akdenizli Kıbrıslı öğrenciler, Doğu Akdeniz Üniversitesinde okuyan Kıbrıslı öğrenciler aylardır eylemde. her türlü eylemi denediler. Oturma eylemi, yürüme eylemi, siyah çelenk falan her türlü eylemi denediler. Aylardır eylemde. Ama sorunlarına halâ çare bulunamadı. Ekonomik bunalımın doruğa çıktığı bu dönemde Hükümetin bu çocuklara sahip çıkması lazım. Pek çoğumuz bu çocukların 72 milyon gibi astronomik bir okul harcını veremeyeceğini biliyoruz. 72 milyon bu ekonomik darboğazda zaten her taraftan cendereye alınmış, vatandaşın boğazına basmaktan başka birşey değildir. Hükümetin buna ve diğer isteklerine bir şekilde

yardımdan yararlanmaları gerekir. Hele bir de üstüne üstlük Doğu Akdeniz'de okuyan çocuklarımızın okumasını, iyi yetişmesini istiyoruz. Bu eminim hepimizin ortak isteği. Ama birden fazla çocuğu olan aileler Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde okutmak zorunda olduğu birden fazla çocuğu olan aileler ne yapsın? Bunlara diyebilirsiniz ki eskiden de bir indirim yoktu. Ama eskiden harç verilebilecek bir miktardı. Ailelerin verebileceği bir miktardı. Şimdi 72 milyon gibi bir miktar iki veya üç çocuğu olan aileler biliyorum bunu vermeleri mümkün değil. Zaten bir tanesini bile ödemeleri mümkün değil. Ama iki, üçüncüyü hiç ödeyemezler. O zaman eşitsizliği tam ortadan kaldırdık. İkinci çocuk, üçüncü çocuk üvey evlât durumunda, vay gelen onların haline. Devlet bu açığı kapatmak için, bu da çocukların talebi; öğretim, yüksek öğretim kredisi verebilir. Burs veriliyor belki. Ama bu burs yeterli değildir. bir yüksek öğretim kredisi verilebilir. Bunlara kulak tıkamakla kalmamış Sayın Bakan, üstüne üstlük Hükümetimiz bir de %2 KDV uygulamayı plânlıyor. Artık vatandaş bunun altından nasıl kalkacak? Biraz şey gibi olacak, gazete haberi gibi olacak ama parası olan okusun durumuna geldik. Parası olmayan uzaktan bakacak herhalde.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Mehmet Ali Talât'ın...

BAŞKAN - Sayın Tuğyan, uzun sürer mi daha?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Yok, toparlıyorum artık.

BAŞKAN - Tamam.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Sayın Mehmet Ali Talât'ın yeniden yapılanma programı perde perde ortaya çıkarken bu yıl yeni bir uygulamaya şahit olduk. İlkokul dördüncü ve beşinci sınıflarında İngilizce kitapları çocuklara para ile satılmak isteniyor. Yasalarımıza göre zorunlu eğitim kapsamında olan ilk ve ortaokullarda özellikle ilkokullarda eskiden beri kitap, kalem, defter vesaire ücretsiz verilirken, bu yıl ani bir kararla İngilizce kitapları para ile satılmaya kalkılıyor.

Zaten bu yıl Devlet Kolejlerini kapatarak özel kolejlerin önünü açan Sayın Talât, paralı eğitime adım atmış oldu. Özel kolejler dolayısıyla paralı eğitime adım atmış oldu. Şimdi sıra ilkokullarda. Seneye bütün kitaplar paralı denirse hiç şaşırılmayalım. İlkokullarda geçen yıldan beri yaşanan ve bu yıl kangrenleşen merkezileştirme krizi halen devam ediyor. Merkezileştirme iyi bir uygulama olabilir. Ancak zorla olmaz, mutlaka ikna yoluyla yapılmalıdır. Köyler için okul ve öğretmen çok önemlidir. Merkezileştirmeyi zorla yaptınız veya ikna etmeden yaptınız o eleştirilerin ayrı bir boyutu. Yaptıktan sonra boş kalan okullar köylüler için çok önemlidir. O okulları sosyal ve kültürel etkinlikler için özellikle kullandırtmanız gereğine inanıyorum. Akıbetini öğrenemedim, fakat bir okulun fabrika yapılmak istendiğini yine basından izledik. Okullarına sahip çıkan köylüleri buradan kutlamak istiyorum.

Eğitimdeki sorunlarımızı bir gündem dışı konuşma kapsamında sıralamakla bitiremeyiz. Sürem de dolduğuna göre toparlamak durumundayım. Kısaca vermeye çalıştığım örneklerden de görülüyor ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti eğitimi giderek içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Temel taşları oynamış bina gibi her an çökme tehlikesi arz ediyor. Bir tarafta ordusuna savaş açmış bir komutan. Diğer taraftan kazanılmış haklarını haklı olarak geri vermek istemeyen öğretmen kitlesi. Beri yanda şaşkın çocuklar ve olanları hayretle izleyen sessiz ama patlamaya hazır veliler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ufuk hiç de parlak görünmüyor. Dedelerimizin ta İngiliz idaresi zamanında yüreklerindeki inanç ve azimle attıkları sağlam temeller üzerinde gelişen eğitimimizin bir kapris uğruna alabora olmasına göz yumamayız. Aksi takdirde tarih bizi affetmeyecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu konuda hepimiz üzerimize düşen görevi yapmak durumundayız. Dinlediğiniz için teşekkür ederim, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Tuğyan.

Yanıt verecek misiniz Sayın Bakan? Buyurun.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI MEHMET ALİ TALAT - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Ruhsan Tuğyan'a, eğitimi yeniden Meclî gündemine gündem dışı olarak da olsa getirdiği için teşekkür ederim.

Konuşmama başlarken bir şeyi vurgulamak istiyorum. Eğitimde zaman kaybedildiğinden bahsetti Sayın Tuğyan, doğrudur. Eğitimde kaybedilen çok zaman olmuştur. Bu zamanı ortadan kaldırmak için, bu zamanı, çalınan bu zamanı gençlerimizin, insanlarımızın, geri kazandırmak için çalışıyoruz. Bütün çabamız bunun içindir. Bu bakımdan eğitimde zaman kaybına hiç mahal olmadığına inanıyoruz ve ona göre hareket ediyoruz. Bütün eylemlerimiz de zaten ona dayalıdır. Bugünkü çatışmaların, sorunların nedeni de yine buna dayalıdır. Yıllar boyunca eğitimi...

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Zamanı bu sene kaybedilen, geçmişten bahsetmiyor.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Geri çekilme, 20 yıl, 20 yıldan da fazladır belki ama en azından son 20 yılda kaybedilen o büyük zamanı yeniden kazandırmak biraz zor olacak ama onun için de çalışmak zorundayız, görevimizdir.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hakkı Bey gibi konuştun sen de.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Hakkı Bey gibi konuşma.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Efendim şimdi alt yapı olayına kısaca değinmek istiyorum. Alt yapı sığınılan bir tek yer oluyor eğitimi eleştirenler için, başka hiçbir şey yok.

Başka hiçbir şey yok. Nedir olan? İşte, okullar tamir edilmedi. Okulun alt yapısı yok, eğitim bütün gün olamaz, yarım gün olur. Ya yarım gün için alt yapı var mı? Niçin var yani? Niçin yarım gün için alt yapı var da, tam gün eğitim için alt yapı yok?

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Tenakkuza düşme Sayın Bakan.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- O nedenle...

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Tenakkuza düşme yani.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Yok, tenakkuza düşmüyorum.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Yarım gün için bile yok diyorsun.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Hayır.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Onu ifade ediyorsun.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Hayır, ifadeniz o.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Yok.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Alt yapı yetersizdir, o nedenle tam gün eğitim olmaz. Alt yapı yetersizse hiç eğitim olmaz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Alt yapı yarım, eğitim de yarım.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Hayır, işte o olmaz. Sizin öngörünüz o. Ama alt yapının yarım olması, eğitimin yarım olmasını gerektirmez. Bu çok yanlış.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Ağacın altında bile olur.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Ağacın altında da olur. Evet, doğru söylediniz. Tamamen katılıyorum. Ağacın altında da olur. Hem de zerdali ağacının altında da olur.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Sayenizde bunları da göreceğiz.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Kışın yaprak döktüğü halde.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Sayenizde bunları göreceğiz.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Olur efendim, olur, olur.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bakana da gerek kalmaz.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Evet, doğrudur. Şimdi efendim, eğitim, öyle güzel binalar, dört dörtlük hazırlanmış laboratuvarlar, dört dörtlük hazırlanmış kütüphaneler olmazsa yapılamaz denemez. Bugün savaşın yaşandığı Bosna'da da eğitim sürmektedir. 1963'ten itibaren büyük bir mücadele ve savaş yaşanan Kıbrıs'ta da sürmüştür ve o günün koşullarında okul ve bina yetersizliğinden dolayı çift tedrisat da yapılmıştır bu ülkede, herkes hatırlayacaklar, sabahçılar ve öğleden sonracılar olarak ve örneğin İstanbul'da, Türkiye'de 80, hatta 90 kişilik sınıflarda eğitim yapılmaktadır. 90 kişilik sınıflarda.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Doğru mu o?

MEHMET ALİ TALĀT (Devamla)- Bunlar doğru şeyler değil tabii. O ayrı bir konu ama, imkânsızdır demek doğru değil. İşte o nedenle, bu konudaki abartılara çok kulak vermemek lâzım. Ben, açık konuşuyorum. Hiç gizli birşeyi yok. Ben, kırılan camları bile tamir etmekten aciz olduğumuzu, bütçe açısından söyledim, doğrudur. Söylüyorum da, bu kürsüden de söylüyorum ve bu kürsüden yine, gün gelecek bunun çareleri için hazırladığımız çalışmalarını da sunacağız ve o çareler için de sizden destek isteyeceğiz. O ayrı bir konu. Ama durum budur şu anda. Bütçenin, biliyorsunuz geçen yıl yatırım bütçesinde olan bazı indirimler ve kısıtlamalar nedeniyle özellikle, bina bakım-onarım kaleminiz sıfırlanmıştır. Hiçbir binanın bakım-onarımı için bütçemizde kalem kalmamıştır. Hepiniz biliyorsunuz bu yıldızlı bir kalemdi ve Türkiye'nin bu kalemden yaptığı indirimle veya hiç vermeyeceğim demesi sonucu o kalem gerçekleşmedi ve dolayısıyla o kalem bizde sıfırlandı. Dolayısıyla bizim bu olanağımız ortadan kalktı. Ancak, bütün bunlara karşın, biz bütün varımızı yoğumuzu ortaya koyduk. Eğitim vakfı şu anda çalışıyor. Eğitim vakfı, bizim dışımızda olsa da, bizim bilgimiz dahilinde, bize sorarak işler yaptığı için gayet iyi biliyoruz. Eğitim vakfı Mağusa'da tam teşekküllü bir anaokulunun inşaatını başlatmış, ikinci etabının ihalesini de tamamlamış ve şu anda yapımına başlamak üzere veya başlamıştır da bilemiyorum. Yani, orada tam teşekküllü bir anaokulunun inşaatı başlamıştır. Bunun yanında, biliyorsunuz geçen yıl Demokrasi Ortaokulu faaliyete geçmiş, bunun yanında Lefke'de bir miktar derslik Lefke Gazi Lisesine ilâve

edilmiş, Girne'de şu sırada 19 Mayıs Maarif Kolejinin binalarının bulunduğu yerde, aynı yere, 6 derslik ilâvesi için, raporu bugün bana gelecek. Yalnız betonarmesinin bittiğini biliyorum. Hangi aşamadadır bilemiyorum. yalnız, bir aya kadar bitebilir diyorlar. 6 derslik ilâvesi yapılmıştır, yapılmaktadır. Bu vatandaş-bakanlık işbirliğiyle yapılmaktadır. Hem bizden katkı yapılmıştır, hem vatandaş işbirliği de vardır. Atleks Sanverler Ortaokulu, 6 derslik tamamlanmış, çevre düzenlemesi yapılmaktadır. Bu, tabii, Atleks Sanverler'in yaptığı ve bize hibe edeceği bir okuldur.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bu okulun öğrencileri nerde Sayın Bakan?

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Bu okulun öğrencileri şu anda eski yerlerindedir. Çünkü bu yeni bir okuldur. Şu anda eski yerlerindedir. Yalnız sınıflara ayrılmıştır.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla)- Bu okul için öğrenci yaratıldı.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Bu okul tamamlandıktan sonra, öğrenci yaratılmaz ki efendim. Var olan öğrencilerden bu okula öğrenci aktarılacaktır. Sınıfları belirlenmiştir. Şu anda Şehit Hüseyin Ruso'da derslerine devam ediyorlar, buraya aktarılacaklardır.

Öğrenci yaratmıyoruz. Varolan öğrencilerden buraya aktarıyoruz. Bunlar yeni okullardır dikkatinizi çekerim. Ne işe yarayacak onu da söyleyeceğim.

Bunun yanında, Mağusa'da Çanakkale Ortaokulu zaten yapılmıştı, iki derslik de bu yıl ilâve edildi, onlar da faaliyete geçti. Ve şu anda değerli milletvekilleri; alt yapı açısından yeni bina, yeni binaların hizmete konulması açısından geçmişin çok çok üstünde bir hızla gidiyoruz. Tamiratlar açısından iddialı değilim, söyledim onun nedenini. Ama yeni okul binaları açısından çok büyük bir hızla ilerliyoruz. Bu ne işe yarayacak? Daha da olacak, onları da bu kürsüden açıklayacağım. Nedeni şudur; sınıflardaki öğrenci sayısı çok kalabalıktı. Ben bakan olduğumda Şehit Hüseyin Ruso'da sınıflardaki öğrenci sayısı 55 idi. 55. Lefkoşa Türk Lisesi'nde 55-60 kişilik sınıflar vardı. Şimdi gidip sorabilirsiniz, okul yönetimlerine sorabilirsiniz. 35 kişiyi geçmiyor ortaokulda. 35 kişiyi geçmiyor, 55'ten 35'e düşmüştür. Lefkoşa Türk Lisesi'nde sadece Edebiyat sınıflarında 40'ın biraz üstünde ama 45'in altında iki sınıf vardır. Dolayısıyla yaptığımız odalarla, dersliklerle sınıftaki öğrenci sayısını düşürdük.

İşte eğitimdeki en önemli öğeleri sayarsak; bu öğelere ne kadar önem verdiğimiz ortaya çıkmış olur. Eğitimde en önemli öğe; eğitimde geçen süredir. Bu benim iddiam değil. Bu bilim adamlarının, eğitim bilimine hizmet verenlerin, emek verenlerin ortaya koyduğu ve araştırmalarla UNESCO belgelerine de geçmiş bilimsel gerçeklerdir. En önemli öğe eğitimde geçen süredir. Yani eğitimde geçen süre gün bakımından, gündeki saat bakımından, yıldaki ders günü bakımından önemlidir.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İçerik önemli değil diyorsunuz, süre önemlidir.

MEHMET ALİ TALĀT (Devamla) - Devam ediyorum. En önemli, en önemli faktör, en önemli öğe eğitimde geçen süredir.

İkinci önemli öge; eğitimi verecek olan öğretmenin formasyonundadır. Öğretmenin formasyonu çok önemlidir. Öğretmenin o dersi verebilecek yetenek, çünkü biliyorsunuz konuyu bilebilir ancak onu vermek başka bir olaydır. O türde yetişmiş olması, ona hazır olması ve öğretmenin konuya sahip çıkabilmesi son derece önemlidir. Eğitime sahip çıkabilmesi ve öğretmenin özveri gösterir denmesinin nedeni de, öğretmenin özveri göstermesinin nedeni de budur.

Üçüncü ve tabii belki bu sıralamada bazı yazarlar, bazı bilim adamları iki ile üçü, üç ile dördü değiştirebilir. Ama bunun yanında çok önemli şeylerden bir tanesi sınıftaki öğrenci sayısıdır. Buna da dikkat etmek lâzım.

Materyal çok önemlidir. Eğitimde sunulan materyal çok önemlidir, müfredat açısından böyle sıralanabilir. Dolayısıyla biz hem birinci faktörü, eğitimde geçen süreyi ön plâna çıkarıyoruz, hem sınıflardaki öğrenci sayısını düşürmeye çalışıyoruz, hem de öğretmenimizin formasyonunun geliştirilebilmesi için önlemler almaya çalışıyoruz.

Ders materyalini de iyileştirmeye çalışıyoruz müfredatlarda yaptığımız gibi. Dolayısıyla yaptığımız tamamen bilimsel, tamamen gerçeklere dayalı ve bu ülkenin ihtiyaç duyduğu yöndedir. Bunun yanında, işte bu noktada alt yapının önemi bütün bu saydıklarımın ' sonra gelir. Bütün bu saydıklarımın ' dan sonra gelir alt yapının önemi. Az önce söylemiştim. Alt yapı, dünyanın birçok yerinde sıkıntılar içerir. İngiltere'de, ki eğitimin en ileri olduğu ülkelerden bir tanesidir. İngiltere'de, örneğin prefabrik yapılarda, örneğin baraka sayılabilecek türde yapılarda eğitim yapıldığını biliyoruz. Dıştan öyle olmakla birlikte, ama içine girince işte öğretmen faktörü ve içerik faktörü nedeniyle, içerisi pırıl pırıldır, içerisi süslenmiştir, bir öğrencinin rahatça eğitim yapabileceği bir atmosfer yaratılmıştır ve bunların çoğunu da öğretmen ve öğrenci kendileri yapmaktadırlar, bizzat. Çünkü neden? Çünkü eğitim bir bütünsellik içerir. Eğitim, okulda süren, örgün eğitimden bahsediyorum tabii. Okulda süren bir süreçler bütünüdür. Sabahtan öğleye kadar derslerin anlatıldığı bir süreç değil, doğrudan doğruya her türlü etkinlikle süren bir süreçtir. O etkinliğin içerisinde sınıfın düzenlenmesinden tutun, sınıfın boyanmasına, sınıfın süslenmesine, sınıftaki ufak tefek arızaların birlikte, öğrencilerle birlikte giderilmesine varıncaya kadar öğrencilerle birlikte yapılır. Geçen gün bir televizyon programını gördük. Alt yapıya değişiyor, sonra ben de katıldım o programa. Orada birşey dikkatinizi çekmedi mi sizin? Çocuklar çıkıyor basketbol potalarının üzerine. Çocuklar, yarım inşaatların içinde koşuyor. Bütün o görüntüler orta varken, bir tek öğretmen görmüyorsunuz o görüntülerin içinde. Niçin? Buna cevap arayalım. Nedir yanlışlığımız? Buna cevap arayalım. Burda öğretmenin çıkmak istememesi değil. Ben biliyorum ne olduğunu. Bunun nedeni şudur: Sabahtan okula, sınıfa girip, öğleye kadar ardarda hiç teneffüs de yapmadan ders veren ve ders alan öğrenciler, teneffüs anında ancak işte o manzaralarla karşılaşabilirler. Öğretmen kahvesini içmek için öğretmenler odasındadır. Arkadaşıyla sohbet etmek için öğretmenler odasındadır. Ama hiçbir zaman okulun içinde dolaşmaz. Gidin Maarif Kolejine burda,

en yakın yerde. Bir teneffüs anında bakın bakayım dışarda öğretmen var mı? Yoktur. Niye yoktur? Çünkü öğretmenin de gereksinimi vardır. O da kahve içecek, o da sohbet edecek arkadaşlarıyla. Niye? Çünkü ders saatleri sabaha sıkıştırılmıştır. 7 saat ders yapılır sabahleyin. İlk üç saat çocuk sınıfta oturur, hiç kalkmadan oturduğu yerden ve sonra da on dakika teneffüs yapar, veya on beş dakika. Dolayısıyla eğitim, sadece bir ders, bir öğrenme süreci olarak algılanır. Halbuki eğitim öyle değildir. Eğitim sosyal etkinlikleriyle, her türlü eylemiyle, her türlü hareketiyle bir ilişkiler bütünüdür. Öğrenmek de bunun içindedir, ders öğrenmek de bunun içindedir. Ama aynı şekilde oyun da, basketbol oynamak da, arkadaşıyla sohbet etmek de, arada arkadaşıyla birlikte, evinden getirdiği bir elmayı soyup yemek de eğitimin bir parçasıdır. Dolayısıyla bir başka bütünlüğü yaşayamazsa çocuk ve eğitim camiamız, yani, okullarımız, işte eğitimimiz de böyle yarım yamalak olur. O nedenle eğitimin rahat bir ortamda, bütün bir güne yayılması ve bu şekilde yürütülmesi son derece önemlidir. Eğitimde geçen süre, işte bu bakımdan önemlidir. Birlikte yaşayarak öğrenmek, diğer değişik sosyal ekonomik çevrelerden gelen öğrencilerin bir arada bulunmalarından dolayı birbirlerinde yakınlaşma, aralarındaki farklılığın ortadan kalkması. İşte eğitim budur. Ama eğitimi, Sayın Ruhsan Tuğyan'ın az önce ortaya koyduğu gibi, işte falan öğretmen yok, filan öğretmen yok, okulun damı akıtıyor diye alırsanız, bu eğitim değildir, bu öğretimdir. Öğretmen yok, onu da anlatacağım tabii. Onun sakıncalarını da biliyorum ama, yine, eğitimi öyle almamak lâzım. Eğitimi bir bütünsellik içinde almak lâzım ve eğitimi, hayatın her anında öğrenilenlerle birlikte değerlendirmek lâzımdır. Yani sokakta giderken, yürürken veya arabada seyahat ederken de eğitim aldığımızı göre, herkes eğitildiğine göre onu da düşünmek lâzım.

Ve özellikle okulda geçen sürenin her anını iyi ve güzel bir bir yapıya kavuşturmak için çocuklarımızı kullanmamız lâzım her anını ve bu süreyi de uzatmamız lâzım. Niçin uzatmamız lâzım? Çünkü ancak çocuklar birlikte buldukları süre içerisinde, birbirlerinden etkilenirler, birbirlerine birşey öğretebilirler ve daha rahat bir ortamda eğitilmiş olurlar. Sadece öğrenme değil, eğitilmiş olurlar. Neden budur. O nedenle birinci derecede önemlidir ve belki kavgaların en büyük nedeni budur. Bu arada yap-işlet-devret modeli ile bazı okullarımızda çok önemli bazı alt yapı yatırımları ve girişimleri başlatılmıştır. Örneğin Türk Maarif Kolejinde, belki basından da izlediğiniz, ihaleler açılmıştır, Türk Maarif Kolejinde bir kantin, kafeterya ihalesi yapılmış, başlatılmıştır yapımına, Şehit Ertuğrul'da yapılmaktadır, Girne'de yapılacaktır, daha birçok okulumuzda daha başlatılmıştır. Şu anda hatırlayamıyorum. Eğitim Vakfı yapıyor çünkü, o nedenle hatırlayamıyorum. Bu okullarımızda yap-işlet-devret modeli ile kantin kafeterya yapımı gerçekleştirilmektedir. Önümüzdeki yıllarda bunu daha da artırmak düşüncesindeyiz. Şimdi yeniden yapılanma, işte bu eğitimi kapsar. Eğitimi düşünüyoruz biz yeniden yapılanma ile. Yani yeniden yapılanmayı, binaların yeniden yapılması olarak öngörmüyoruz.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Öyle birşey söylemedim.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla) - Özellikle alt yapı konusundaki sıkıntıları anlatırken bütün bunlarla yeniden yapılanma nasıl gerçekleşebilir diyorsunuz. Gerçekleşir.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Alt yapı yalnız bina değil.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla) - Gerçekleşir Sayın Ruhsan Tuğyan. Çünkü...

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Saptırmayın söylediklerimi.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla) - Çünkü alt yapı ancak dördüncü, beşinci derecede önemlidir eğitimde. Bundan dolayı bunu ön plâna çıkararak, eğitimdeki yeniden yapılanmayı. bununla

düşürmeye çalışmak son derece yanlıştır. Eğitimde yeniden yapılanma anlayış olayıdır, eğitime yön verme olayıdır. Biz öyle algılıyoruz. Eğitimde yeniden yapılanmayı gerçekleştiren veya bunun alt yapısını, teorik yapısını hazırlayanlar için işte yeterli düzeyde değil dediğiniz, bu önemli olan o düzey değil, önemli olan bu yeniden yapılanma programının bilim adamlarınca da, hemen hemen istisnasız herkes tarafından da onaylanmış olması son derece önemlidir. Hazırlayanları bir tarafa bırakın, bu bilim adamlarınca da onaylanmıştır, alkışlanmıştır. Bu görüşlerimiz Türkiye Milli Eğitim Bakanlığına da gönderilmiştir, orda da incelenmiştir. Bizzat ben de toplantılara katıldım. Belki bakanlar yapmaz bunu ama, ben Talim Terbiye Kurulunun, Türkiye'nin, toplantılarına da katıldım, orada tartıştım, yeniden yapılanmayı da anlattım, tartıştım kendileri ile ve genel olarak yeniden yapılanma programımızın son derece destek bulduğunu söyleyebilirim. Daha ileri de gideyim, bizim yeniden yapılanma programımız Türkiye'de Talim Terbiye Kurulu Başkanı tarafından bana, bizzat yararlanılabilecek metinler ve kendilerinin de ilgilendikleri, ilgi duydukları metinler olduğunu söylemiştir. Ve hadi bakalım siz Kıbrıs'ta bunları uygulayın ve bize de örnek olun denmiştir. O bakımdan lütfen bunları küçümsemeyelim. Bizim yaptığımız yeniden yapılanma programı bilimsel esaslara dayanan bir programdır. Bunun ne kadarını uygulayabiliriz, o ayrı bir olaydır. Onun için çaba gösteriyoruz. Belki tümünü uygulayamayız, belki bir kısmını uygulayabiliriz ama, onun için çaba gösteriyoruz.

Şimdi bazı nitelemeler oldu. Ordusu ile savaşan komutan veya işte öğretmenlerin %90'ına ve hekimlere de sahtekâr dediğim konusunda iddialar oldu. Şimdi bakın, ben politikacıym diye parmağımın arkasına saklanmam. Ben alınan hasta raporlarının %90'ının gerçekten öğretmenin okula gelip ders veremeyeceği kadar hasta olduğunu göstermediğini söyledim. Yani %90'ının bu raporların gerçek olmadığını söyledim. Halâ aynı iddiadayım. Bu kürsüden de söyleyebilirim.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Başka birşey söylemediniz.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla) - Bunu aramızda konuştuğumuzda sendikacılar da kabul ediyor ve buna önlem birlikte düşündük, onlar ayrıca üzerinde tartışılması gereken ve burada Meclis Kürsüsünde belki tekrarlanmaması gereken şeylerdir. Ama bu doğrudur ve bu sadece orada değil, kamu yönetiminde de öyledir. Siz bunu bir hekim olarak daha da iyi bileceksiniz. O nedenle bunda benim amacım öğretmenin sahtekâr olduğunu, şunu, bunu söylemek değil, bir gerçekliği ortaya koymak. Bu bir düzendir ve bu düzende öğretmen de bu noktadadır. Hekim de bu noktadadır, dışında olamaz ki. Ama işte biz eğitimcilerin görevi bu düzeni değiştirmektir, bu düzeni iyileştirmektir eğitim yoluyla. Dolayısıyla eğitimde bu konu son derece önemlidir. Bakın, ben bir inceleme yaptım. Demokrasinin beşiği Avrupa'da, Almanya'da öğretmenin grev hakkı yasaktır. Bakın yasaktır. İsviçre'nin birçok kantonunda yasaktır. Birkaç ülkede de daha yasaktır. Diğerlerinde serbesttir. Ama, son on beş yıl içinde öğretmenlerde grev olayı İngiltere'de ve birkaç Avrupa ülkesinde daha yaşanmıştır, kısa süreli. Bir günlük, iki günlük grevler, ihdar grevleri şeklinde. Ama hiçbir şekilde öğretmen sendikaları greve gitmemişlerdir. Almanya'da yasaktır dediğim gibi, o ayrı bir olay. Niçin? Çünkü, bizim Anayasamızın en önemli maddelerinden bir tanesi 59'uncu maddedir. Herkese eğitim hakkı diyor. Çocuk Hakları Evrensel Bildirgesi, amir hükmü vardır, her çocuğun eğitim hakkıdır, erişebilmesi lâzımdır, erişebilmesi için bütün devletler görevlidir diyor. Yani, demek ki eğitim hakkı, bir insan hakkı gibi vazgeçilmez derecede önemli bir haktır. Dolayısıyla grev hakkı olmuş olmasına karşın veya boykot hakkı veya başka eylem hakkı olmuş olmasına karşın, bir örgüt on defa düşünür birşey yapmak için. On defa. Öyle bir defa düşünmez. On defa düşünür. Bir öğretmen, hasta raporu alırken on defa da o düşünür. Çünkü o öğretmen okula gelmediğinde 40 tane öğrenci o gün eğitim almayacak. Anayasal bir hakkını kullanamayacak yani. Onun için ben bazan söylüyorum öğretmen hasta olmaz, olmamalıdır. Bunun anlamı elbette mecazidir, olabilir de. Ama olmamalıdır. Olmamak için

gayret göstermelidir. Eğitim hakkını gasbedecek bir eylem türü de yanlıştır. Hele, boykot denen ve şu anda yürütülen, sabah gelirim okula, öğleden sonra gelmem eylemi tamamen yasa dışıdır. Yoktur ki böyle bir tarif herhangi bir yasada. Anayasada grev hakkı var. Boykot hakkı nerden çıktı?

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa)(Yerinden)- Alıştılar.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Sabah gelir, öğleden sonra gelmem nerden çıktı? Ya yarın bize, Türkçe dersine girerim de, Matematik dersine girmem derlerse ne olacak, Sendikal eylem. Yoktur öyle şey. Eğitim hakkı Anayasal bir haktır. Eğitim hakkını gasbetmeye, eğitim hakkını çiğnemeye hiç kimse nin hakkı yoktur. Grev yapılırsa, nisbeten anlarım. O da anayasal bir haktır. Eğitim hakkını çiğneme pahasına da olsa olabilir. Belki. On kere düşünmek lâzım ama. Ama, boykot hakkı diye yasal bir hak yoktur. Sendikal bir eylem yoktur. Grevin nasıl yapılacağı belli. Pankart çekilir oraya. Gözcüsü konur ve grev yapılır.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yani hiç derse girmeyin diyorsunuz.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla)- Olacaksa öyle olur. Yasal eylem odur. O nedenle lütfen, bu konuyu, eğitim hakkı konusunda özellikle çok fazla politize etmeyin. Yanlış olur. Maalesef bunu yaptınız. Biraz sonra değineceğim ama, ona lütfen fazla özen gösterin ve ben derim ki, politikacılar da, eğitimle oynarken, on kere de onlar düşünsünler. Sendikacıların, öğretmenlerin, herkesin on kere düşünmesi gerektiği gibi, doktorların da, rapor verirken öğretmene on kere düşünmesi gerektiği gibi, politikacıların da on kere düşünmesi gerekir. Başka şeye benzemez bu. Eğitimde, bir öğretmenin veya bir grup öğretmenin veya sendikanın yapacağı grevle kaybolacak zaman çok büyük bir zamandır ve telâfi edilemez. Çok zor telâfi edilir veya. Çok zor telâfi edilir. Ama, örneğin posta hizmetlerinde, örneğin elektrik hizmetlerinde, örneğin herhangi bir alanda yapılacak herhangi bir grev, herhangi bir eylem telâfi edilebilir. Elektrik de telâfi edilebilir. Jeneratör çalışır, efendime söyleyeyim, veya maddi zarara uğranır. Birşeyler bozulur örneğin buzdolabında veya başka birşey olur ama karşılığı paradır.

Eğitimde o yok işte. M¼mk¼n değil. Milyarlar verin bir çocuğun bir ders saatindeki kaybını gidermenin bir tek yolu vardır, bir başka ders saati o ders yaptırmak. Başka yolu yoktur. O nedenle işte on kere d¼ř¼nmek gerekir orada eylem yaparken.

Kazanılmış haklara, haklar konusuna da değinmek istiyorum. Kazanılmış haklara dokunma yok, hiç ¼yle birşey yok. Nedir kazanılmış hak? Yarım g¼n okula gelme diye kazanılmış bir hak var mı? Varsa g¼sterin bana. Hangi yasada, hangi yasa maddesinde var? Yoktur ¼yle birşey. ¼stelik bizim vardığımız mutabakatta sendika y¼neticileri ile bir g¼n ¼đleden sonra ¼đretmenin okula geleceği şekilde bir d¼zenleme yapmayı ama bu eğer olamazsa, sendika ile istişare ederek buna bir öz¼m getirmeyi Bakanlığın, getirmesini biz kabul ediyoruz. Yani bizim amacımız ¼đretmeni çok okula getirmek değil, ama programı uygulayacak kadar okula getirmek, o program uygulanamazsa eğer, o programda sıkıntı olursa ve ikinci g¼n gelmesi gerekir ¼đretmenin o takdirde ikinci g¼n gelmesini sağlamak, ¼¼nc¼ g¼n de gelmesini sağlamak, beşinci g¼n de gelmesini sağlamak. ¼nk¼ mesai bu memlekette sabah 08.00'den akşam 17.00'e kadardır, ¼đle paydosu da var veya yaz mesaisi de saat 14.00'e kadardır. O mesai saatleri içinde ise, buradan geçirdik yasayı birlikte, ¼đretmenlerin ders saatleri belirlenmiştir. 20 ders saati ders verir ¼đretmen ortaokul, liselerde. Ama bu ders saatlerini sabah alır, ¼đleden sonra alır diye bir kural yok. Mesai saatleri içinde alır. Size başka birşey s¼yleyeyim. Mesai saatleri dışında da alması gerekir. B¼t¼n kamu çalışanları gibi mesai saatleri dışında da alabilir ¼đretmen ama o zaman bire iki ¼denir. Ek mesai sayılır, bire iki ¼denir. Niçin m¼samerelerde g¼rev alan ¼đretmenler veya gece veya hafta sonu g¼rev alan ¼đretmenler veya resmi tatil g¼nleri g¼rev alan ¼đretmenler ¼denirken, bu şekilde ¼denmezler mi mesai dışında? O nedenle mesai saatleri içinde ¼đretmen g¼revlidir. Ama biz bunları ¼đleden sonraya az ders taşıracak şekilde program yapma s¼z¼n¼ verdik, imza da attık altına. Buna ben hazırım. Ama sendikanın getirdiği ¼neri ¼yle değil. ¼đretmenin...

RUHSAN TUğYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yasal baz.

MEHMET ALİ TALÂT (Devamla) - Yasal baz budur efendim. Mesai saatleri içinde 20 ders saati ders verecek. Yasal baz budur. Ne yasal bazı? Bu arada sendikanın önerisi; öğretmenin mesai saatleri sabahtan öğleye kadardır her gün, ama mecbur olursa Bakanlık bir gün getirebilir öğleden sonra. Öneri budur. Ben bunun altına imza atmam ve siz de buna oy veremezsiniz. Mümkün değil. Katledersiniz eğitimi çünkü. Olamaz böyle birşey. Bu memleketin geleceğine böylesine bir ipotek konamaz. Tutanakta vardır bu. Tutanak benim de yanımda vardır. Öneri budur ve bu öneriyi ben asla kabul edemem, konuşmam bile. İşte benim katıldığım ve mutabakatı bozduğum denen toplantı budur. Çünkü o toplantıya getirildi bu öneri.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz konu ile ilgili olarak Öğretmenler Yasasının da hükmüne göre bir protokol yaparak ders saatlerini ayarlamaya hazırız. Bunu açıkça söyledim her zaman da, kendilerine de söyledim ama öğretmenin mesaisini yarım gün ile sınırlayacak herhangi bir ifadenin yer alacağı hiçbir metni imzalamam ve o yönde hiçbir yasal değişikliği yapmam. Çünkü bu toplumun geleceğine ipotek koymak demektir, eğitimi katletmektir. Ama protokol yapmak, ders saatlerini o yılın gerekli programlarını uygulamak bakımından ayarlamak zaten bizim görevimizdir, yetkimizdir ve onu yapacağız.

Tahrifat; tutanaklarda tahrifat şu şekilde yapılmıştır. Üç dört madde vardır. Bunun bir maddesi alınmış, ortası atılmış, son maddesi de alınmış ve altına da imzalar monte edilmiştir.

Benim tahrifat dediğim budur. Madde vardır, o doğrudur, ama doludur, başka şeyler de vardır. Sonra başka bir madde daha vardır ve mesailer vardır. Bu tahrifat değil de nedir? Bu anlamda tahrifat dedim. Ben bütünü yayınladım tutanağın. Bütünü okuduğunuzda durum başkadır ama. Mesela taslak öneri metninin ben hâlâ daha altına imza atabilirim. Yasalaştırırım da. Öğretmenin ders saatlerini haftada bir gün öğleden sonra olacak şekilde düzenlenmesine özen gösterilir. Bunun dışında daha çok gelme gerektiriyorsa, öğretmenin daha çok öğleden sonra okula gelmesi gerekiyorsa Bakanlık sendika ile istişare eder. Bunu kabul ederim.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Biz zaten tüzükte...

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Reddediyorlar bunu, şimdi kabul etmiyorlar bunu efendim. Sadece bir gün gelecek öğretmen yasada olacak bu diyorlar.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Yasal baz böyledir.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Yasal baz böyle olabilir. Ben gelecek yılın eğitim programını, beş sene sonrasının eğitim programını bilemem ki eğitimi yarım günlük sınırlayayım. Ne münasebet. Gün, tam gündür. Güneş sabah doğar, akşam batar. Bunun yarım gününü çalışır bir çalışan diye bir yasa maddesi mi olur? Gerekirse 24 saat çalışır bir çalışan.

Geçen yılki ek mesai ücretlerinin ödenmediği konusu nisbeten doğrudur. Bir kısmı ödenmiştir, bir kısmı ödenmemiştir. Zaten ödenince duydunuz. Basında da bir yolsuzluk olayı oldu. O da ortaya çıkmış oldu. Bir kısmı ödenmiştir. Bu ek mesai ücretlerinin ödenmemesinin nedeni, ek ders ücretidir bunlar, daha doğru tabiri ile. Okul yönetimlerinin zamanında bize bunları bildirip de işlemlerinin yapılmasını engelleme olmuştur. Yani bilerek demiyorum. İhmal edilerek bir anlamda. Ama ondan da önemlisi, bu yolsuzluk olayının

arkasından da polis de el koyduğu için bu olaya, bu olay durmuştur. Şimdi süratle bunu tamamlayıp ne ise o yanlışlıklar geçmişe yönelik, onları ortaya çıkarıp bu sorunu çözmek için biz de uğraşıyoruz. Bugün tekrar akrağaşlarla konuştum. Polisin istediği bazı evraklar daha var, onların da tamamlanması gerekiyor, geçmişe dönük olarak. Okullardan gelen ek ders ücreti çizelgelerinin de belirlenmesi lazım. Onlar bulunacak ve o sorun tamamlanınca bu ödemeler de yapılacak. Hazırlık ödeneği konusunda Sayın Maliye Bakanı gerekli açıklamayı yapmıştır. O konuda fazla birşey söylemek istemiyorum. Öğretmen eksikliği; niçin şimdi başvuruldu Türkiye'ye öğretmen eksikliği ile ilgili, onu hemen söyleyeyim. Bir kere öğretmen eksikliğinin nedeni çok büyük emeklilik başvuruları ve emekliye çıkışlar olmuştur. Bu bir gerçektir. Ama emekliye çıkışlar gerçekleşirken, bunun nedenlerini buralarda tartıştık daha önce ama yine tekrarlamak gerekirse yapılan spekülasyonların bundan çok büyük etkisi olmuştur. Gazetelerin ve özellikle muhalefet gazetelerinin manşetleri, işte kazanılmış haklara el konuyor, ekramiyelere el konulacak ya da vergi alınacak gibi gerçek dışı, tamamıyla gerçek dışı, spekülasyona dayalı haberlerin ve bunun gibi söylentiler yol açmış, neden olmuş ve çok sayıda emeklilik başvurusu gerçekleşmiştir. Bu ayrı platformda tartışılması gereken birşey elbette. Bunun yanında zaten yıllardır varolan belli alanlardaki öğretmen eksikliğimiz de sözkonusu. Yani Türkçe-Edebiyat, bazı meslek dersleri, örneğin ağaç işleri, metal falan gibi.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Bu konuda Başbakan da...

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Hayır itham değil. Onu söyleyeceğim işte. Bu alanlarda eksiklik vardı. Bu yoğun başvurular sonucunda emeklilikler gerçekleşince biz işin boyutlarının büyüklüğünü de dikkate alarak Başbakanlığa, biliyorsunuz yetki istemek lazım, yetki için başvurduk ve dedik ki kısa sürede bize bu yetkileri vermezseniz Kamu Hizmeti Komisyonu zamanında bu atamaları gerçekleştiremeyecek ve tarih olarak da 20 Temmuz'du bizim saptamamız Kamu Hizmeti Komisyonu ile birlikte, o tarihi verdik. Başbakanlık verdi bize yetkileri o zamana kadar ama herşeyi doğru ve yasalar çerçevesinde yapmaya çok büyük özen gösterdiğimiz için gerek Sayıştay'ın onayı ve Kamu Hizmeti Komisyonunun bazı duyurularını yapması falan gibi konular nedeni ile birazcık da zaman geçti ve Ağustos'a sarktı. Benim, Başbakanlığı itham ettiğimi dediniz etmedim ama.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Aslında öyle birşey yok.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Bir anlamda bir eleştiridir bu. Yani 20 Temmuz son günümüzdü bizim, Ağustos'ta Kamu Hizmeti Komisyonu ilân edince bunu ondan dolayı bu bir gecikme oldu, bu bir gecikme bunu inkâr etmemek lâzım. Ama bu bilinçli, kasıtlı yapılmış bir şey anlamında söylemiyorum. Ama burada eğer ihmalsa bu veya bir gecikme olayı ise, o gerçekleşmiştir, doğrudur. Şimdi, ama bu değil esas öğretmen eksikliğinin nedeni. Esas öğretmen eksikliğinin nedeni diğeridir, saydım. Şimdi biz Türkiye'ye Nisan ayında yazı yazdık, faksla da acilen bildirdik Eğitim Bakanlığına. 10 tane edebiyat öğretmenine ihtiyacımız var diye. Ama tabii Nisan'dan sonra da emeklilikler devam etti. Bu 20' ye çıktı ve ben bizzat Türkiye'de Eğitim Protokolünü imzalamaya gittiğimde, bizzat Sayın Bakana bu konunun çok önemli ve ivedi olduğunu söyledim. Bana dedi ki, biz duyuruyu yaptık zamanında, size ulaştıracağız. Ancak birinci duyurunun arkasından başvuru olmadı Türkiye'de, 4 kişi başvurdu. Sadece edebiyat değil, diğer alanlarda var tabii. 4 kişi başvurdu. Bunun nedeni tamamen ekonomik sanıyorum ve bir de var olan düzeninin bozup Kıbrıs'a gelecek, buna uygun bir para alması gerekiyor, parayı beğenmiyor, başvurmuyor, buna biz karışamayız. Ne yazık ki 4 başvuru oldu ve sonuç olarak sizin duyduğunuz o ilân konusu yeniden ikinci ilândır. Bu başvuru olmayınca ve bu sefer Anadolu Ajansı vasıtası ile duyurdular ki müracaatlar daha fazla olsun ve belki bu sorunu aşabilirler. Doğrudur bu öğretmenler Şubat'tan önce gelmez, bu da doğrudur. Bu nedenle bizim acil önlem almamız lâzım. Geçen gün Bakanlar Kurulunda konuyu görüştük, biz yasal çalışmalarımızı da yaptık, tabii şunu demek istiyorum. Biz başvurmadık Türkiye'ye, Türkiye'de eğer olursa bu öğretmen alımları olmayacağına da inanıyorum şu anda ama olursa o da Şubat'tan önce olmaz. Dolayısıyla biz acilen önlem almak durumundayız.

Acilen önlemimiz de dediğim gibi Bakanlar Kurulunda görüştük, bir yasa değişikliği yapılarak emeklilerden de yararlanma yoluna gideceğiz, başka yolumuz yok, başka yol bulamadık. Özellikle Türkçe edebiyat öğretmenlerinde bir yasa değişikliği yapılarak bulunmayan, bulunamayacak öğretmenlerden emekli olanlardan yararlanma olanağını yaratmak istiyoruz, sadece öğretmenlik bazında. Bu tabii başka yerlerde yapılıyor, yani örneğin Türkiye'de de geçmişte çok kısa bir süre önce bir yasa değişikliği yapılarak emeklilerden, bulunmayan alanlardaki emeklilerden yararlanma yoluna gittiler Türkiye'de, bu yasal düzenleme yapılmıştır. Orda da sıkıntı vardır çünkü Türkçe edebiyat öğretmenin Türkiye'de de sıkıntısı var. Dolayısıyla böyle bir şey düşünüyoruz. Tabii bu arada köklü çözümü bunun bu alanlara kontenjan vermektir. Bu yıl onu da yaptık biliyorsunuz, 10 tane Türk Dili ve Edebiyatı kontenjanı verdik.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Puanlar yüksek, kimse kazanamadı.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Puanlar yüksek tabii, onu ben ayarlayamam ama kontenjan verdik.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Ek kontenjan.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla)- Hayır, hayır o kontenjan, o kontenjanlarımızın dolmayanlarının yeniden ilanıdır o. Yani vardı o kontenjanlarımız, 10 tane istemiştik geçen yıl Bakanlar Kurulu kararı ile zaten ve başka öğretmenler daha vardı. Ancak onu da dolduramadık, o 10 tanesi doldurulamadı o başka bir olay, müracaat da pek yok. Bırakın puanın yüksekliğini, müracaat da pek yok. Bunu doldurmak ve bu konuda gayret sarfetmek lâzım. Bir öğrencimiz, üstelik de kendi puanı ile kazandı, sonra döndü Öğretmen Kolejinin sınavını da kazanınca burada kaldı. Tabii kimseyi zorlayamazsınız, ihtiyacımız var, buna girmeyin, ona gidin diye. Dolayısıyla onu da yapamadık ve bir de kaybımız, kazandığımız bir şeyin kaybın da öyle gerçekleşmiş oldu.

Özel kolejlere öğretmen akın ettiği konusundaki öngörü doğru değil. Onun bir etkisi olmadı yani bizim öğretmen kitliğimizde, sıkıntımızda.

Çünkü zaten öyle çok büyük sayıda öğrencinin bulunduğu yerler değil bu yeni açılanlar. Örneğin Girne'deki 48 kişi aldı. İki sınıfı vardır. Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin resmi şeyini almadığı için tam rakamını bilemiyorum ama galiba üç sınıf da onundur.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Yalnız kolejden üç tane öğretmen gitti.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Tamam işte yani odur. Bütün aldığı odur. Dolayısıyla onu da alacak. Ancak bizdeki avantajlar, emeklilik avantajları onlarda olmadığı için bizden emeklilik hakkı kazanabilmiş durumda olmayanlar gitmez oraya. Bizde emeklilik hakkını kazanmış ve birazcık da fazladır bu menfaatler anlaşılın ki bunu bırakıp oraya gidebiliyor. Bunun için...Efendim?

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Gidenlerin biri de Edebiyat hocası.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Olabilir tabii. Dolayısıyla böyle bir eksiklik olabilir. Diğer konular işte kolejlerde belirsizlik filan, onlar bu kürsüden tartışıldı. Hiç öyle değil. Gayet iyi gidiyor herşey. Başvuru sayısı kolejlerde eğitim gören, kolej programı alan öğrenci sayısı aynen öngördüğümüz gibi 1000-1200 arasındadır gerçekleşen rakam. Yani bu da kolej giriş sınavlarına başvuranların sayısıdır. Yani bu da insanımızın, kolej isteyen herkesin bu programı seçtiğini gösterir. Bu programlar seçilmiştir, bu programlar yürüyor. Bundan sonra daha da mükemmel yürüyecektir. Bu öğretmen sorunlarını da hellettikten sonra daha da mükemmel yürüyecektir ve sizin dediğiniz gibi özel ders ve sınav olaylarını yaşatmayacaktır bize. Çünkü niçin yaşatmayacaktır?

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Şu anda yaşatıyor.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Bu dersler 4-5-6, haftada 6 saat olan bu ders paketi, kolej paketi normal derstir. Bunlar, işte çeşitli zorlaştırma numaraları ile daha zor yapılsın diye ve elemeler yapılsın diye zorlanacak veya o potansiyelde olan dersler değildir. Yani kolej giriş sınavlarında olduğu gibi üniversite düzeyinde sorular sorarak aman kaç çocuğu yanıltırım da biraz daha az puan alır da bari dengeler ve sıralama ona göre rahat olur düşüncesi ile hazırlanacak sınavlar değildir bunlar. Bunlar, o derslerdeki verilenlerin alıp alamadığını çocuğun ortaya koyan, yani o dersin sınavı gibi sınav olacak. Nasıl ki bir matematik sınavı bir orta okulda yapılır, nasıl ki bir ingilizce sınavı yapılır, nasıl ki bir fen sınavı yapılır, öyle yapılacaktır. Dolayısıyla özel derse, şuna, buna gerek yok. Ha, özel ders alırsa daha iyi öğrenecek.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Alıyor çocuklar alıyor.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Ama bunun gerekli olmadığını göreceğiz öğrenci. Başlamışsa, bunun gerekli olmadığını göreceğiz. Çünkü öyle değil bu dersler. Bu dersler bir anlamda popüler olarak yapılabilecekler derslerdir. Dolayısıyla öyle bir ihtiyaç kesinlikle yoktur. Ders alan daha yüksek puan alarak geçecek, öbürü daha düşük puan alarak geçecek belki. Belki de hiç öyle olmayacak. Ama sonuç olarak bunun böyle olmadığı da ortaya çıkmış olacak. Ama sadece onu düşünmeyin, sınavı düşünmeyin. Diğer dersler de bu ülkedeki özel derslerin durumunu siz bilmiyor musunuz? Özel dersler o çok önem verdiğinizizi söylediğiniz GCE, Tofel, Avrupa'ya hazırlanma sınavları filan onlar evlerde devam ediyor. Hepsini biliyoruz. Onlar hiçbir zaman okulda olmadı zaten. Hiçbir zaman Maarif Kolejinde okulda verilen derslerle bunlar yapılmadı. Bunlar evlerdedir ve evlerde devam ediyor bu dersanelerde.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Bununla ilgili birşey söylemedim ben.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Ben özel dersten bahsediyorum. Yani özel derslerin işte kolej programının ki o popüler ingilizce ve diğer konularda olan kolej programı için aynı şeyin gerektiği sözkonusu değildir.

Diğer alanlarda dersler devam ediyor, onlara bakın, onlara bakmak lâzım. Bu anlamsızdır, bu gereksiz bir şeydir zaten. Bunun gereksiz olduğu ortaya çıkacak. Dolayısıyla kolej programlarının bunu gerektirdiği sözkonusu değil. Niçin yatay geçiş yaptık Kolej ikiye? Onu da söyleyeyim. Biz şu anda her isteyene kolej programı sunduk orta bire gidene. Ama orta ikiye giden çocuklara bu olanağı sunamadık maalesef. Keşke sunsaydınız o zaman biz değildik. Sınavları kaldırıp bu programları koysaydınız o insanlar da, o çocuklarımız da isteyen herkes seçebileceği şekilde kolej programını seçebilecekti.

RUHSAN RUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Orta ikiye gidenler orta birden başladı.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - E, bendim ama kolej programı, kolej sınavı o yıl yapılmasına az kaldıydı. Yani modeli geliştirmediydik henüz, mecburen yapamazdık ve okullarımızda çeşitli nedenlerle olan boşalmalarda ortaya çıkan eksikliklerin tamamlanabilmesi için böyle bir sınav yapıldı ve bir kısım öğrenci oraya alındı. Bu olay budur, nedeni budur, bu öyle çok hazırlıkları gerektiren bir sınav değil, her yıl da yapılır, geçmişte de yapılırdı ve böyle bir sınav yapılarak çok az sayıda öğrenci Girne'de 6, Lefkoşa'da galiba 7, işte Mağusa'da ve Güzelyurt'ta altışar öğrenci alındı okullardaki sınıflardaki boşlukları doldurmak için. Ama artık ona gerek yok, yani gelecek yıl ikinci sınıf için yatay geçiş sınavı filan hiç lazım yok çünkü onlar bu sistemin içinde gidecekler. Ama eski sistem öyle, ne yapalım. O, onu biz yaratmadık, onu değiştiriyoruz, değiştirdince bu sorun ortadan kalkacak.

Bu arada çok önemli bir konu var. Fen bilgisi deniyor, Anadolu Liselerinde okutulan fen bilgisidir. Hiç ilgisi, alakası yok. Fen kitabı Anadolu Liselerinde okutulan fen bilgisi kitabı değildir. Tamamen popüler fen anlamında olan...

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Hazırlık sınıfında olan.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Hayır, hayır hiç ilgisi yoktur. Tabii Anadolu Liselerinde yardımcı kitap olarak kullanılabilir filan, onları bir şey diyemem, kullanılabilir o da. Ama yani Anadolu Liselerin de hazırlık sınıfında alabilir o sorun değil çünkü orası zaten İngilizce okutmaktadır, ben de aynısını yapıyorum.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Hazırlık sınıfında okutuyorlar.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Dolayısıyla alabilir o, mümkündür. Ama Anadolu Liselerinin hazırlık sınıflarında zaten fen bilgisi öğretmenleri yoktur ki. Anadolu Liselerinin hazırlık sınıflarındaki derslerini yürütenler yine İngilizce öğretmenleridir. Çünkü İngilizce öğretmek için o bir yıl hazırlıyor, o olabilir, ona itirazım yok ama Anadolu Lisesi kitabı değil. Bu fen bilgisi kitabı popüler bir fendir. Örneğin gökyüzü niçin mavidir? Bunu anlatır, örnek olarak söylüyorum. Veya bunun gibi popüler fen, herkesin, sizinle benim konuştuğumuzda, tartıştığımız konulardır bunlar. Ama ne olur burada? Hem İngilizcesi gelişir çocuğun, hem de terimleri öğrenir. Buna yarayan bir derstir. Onun için İngilizce öğretmenleri verir. Ama bu arada fen bilgisini Türkçe alıyor zaten Türkçe olarak. Dolayısıyla fen bilgisini öğreniyor, İngilizce ise terimlerin İngilizcesini İngilizce dersi türü bir dersle de öğrenmiş oluyor. Onun için bunu İngilizce öğretmenin vermesinden doğal hiçbir şey yoktur. Zaten bu dersi fen bilgisi öğretmeni veremez, bu dersi İngilizce öğretmeni vermesi lâzımdır.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden) (Devamla) - Hizmetiçi
eğitime gitmesi lâzım

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Hizmetiçi eğitim bu öğretmenlerimize yönelik ilk şeyde yapıldı, bir tur yapıldı. Şimdi tekrar önümüzdeki günlerde tekrar bir hizmetiçi eğitim yapılacak. Hatta İngiltere'den ODA Projesi çerçevesinden geliyordu eğitmenler, sendika dedi ki bize, öğleden sonra öğretmenlerimi ben bırakmam, ben de dedim ki, boşuna harcayacak param yoktur, bu sorun çözülene kadar durdurdum mecburen.

BAŞKAN - Sayın Bakan kusura bakmayın ama çok...

MEHMET ALİ TALAT (Devama) - Evet, peki bitiriyorum. Çok özür dilerim hemen bitiriyorum.

BAŞKAN - Çok uzattınız efendim ve makul süreyi çoktan aştınız.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Peki efendim hemen bitiriyorum.

BAŞKAN - Bir saat oldu.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Bir saat oldu mu?

BAŞKAN - Oldu efendim, olmak üzere.

MEHMET ALİ TALAT (Devamla) - Hemen bitiriyorum. Peki efendim. Şimdi olay bu; yani bu nedenle böyle bir durumla karşı karşıya kaldık. Bilgisayar dersi kondu, bilgisayar öğretmeni yok. Bilgisayar öğretmeni ve bilgisayar konularındaki sıkıntılarımızı biliyoruz. Eldeki olanaklar ölçüsünde öğrenciler seçilerek bu dersi alacaklar. Her okulda, her isteyen bilgisayar alabileceği bir durum belki yaratamayız o ayrı bir olay, mümkün değil.

Bu arada yüksek öğrenime gelen de Doğu Akdeniz Üniversitesinde ben görüşlerimi ortaya koydum. Doğu Akdeniz Üniversitesinde birden çok çocuğu olan ailelere birinci çocuktan sonraki için %20 indirim olanağı getirdik

ve %20 indirim ile harç ödüyor öğrenciler. Bu arada gerçekten çok zor durumda olan yani bu 72 milyonu ödeyemeyecek durumda olan öğrencilere bizim Bakanlık olarak çeşitli yerlerle ilişkilerimiz çerçevesinde olanaklar yarattık, bazı başvurular var bize, yarattık. Bu arada şunu vurgulamak istiyorum ki bir asgari ücret ile Doğu Akdeniz Üniversitesinin bu harcını ödeyemeyecek durumda olan öğrencilere vereceğimiz burs 80 milyonu da aşacak. Hiç merak etmeyin. Yani bu para zaten eğer gerçekten ödeyemeyecek durumda ise bu öğrenciler, kendilerine geri dönecek. O bakımdan bu rakam çok büyük bir rakam değil şu anda.

Son olarak şunu vurgulayayım. İngilizce ders kitapları satılması konusunda geçen defa yine Meclis kürsüsünden açıkladım. Tamamen yasaldir. Yasanın, Milli Eğitim Yasasının 64'üncü maddesi uyarınca yapılmaktadır. Açın o maddeyi okuyun. O maddede paralı veya parasız ders materyallerini ve ders kitaplarını Bakanlık sağlamakla yükümlüdür der. Biz de onu sağlıyoruz. Parasız eğitim gerekçesi ile işte hiçbir kitap parasız, her kitap parasız olmalıdır görüşü yanlıştır. Çünkü lise öğretimi de zaten parasızdır Anayasaya göre. Ama yıllardır lise kitapları para ile satılmaktadır. Kısaca bunları vurgulamak istiyorum. Özür dilerim uzattığım için hepinizden, teşekkür ederim konunun açılmasından dolayı. Saygılarımla.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

RUHSAN TUĞYAN (Yerinden)(Devamla) - Kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Çok kısa Ruhsan Hanım. Çok kısa lütfen.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa) - Sayın başkan, sayın milletvekilleri; görülüyor ki Sayın Eğitim Bakanına yaptığım yakıştırma çok yerinde. Çünkü benim söylediklerimi çok değiştirerek, çok istediği şekilde yorumlayarak cevap verdi. Bu arada bazı bilgiler aldık. Kendisine de ayrıca teşekkür ederiz.

SAĞLIK BAKANI ERGİN A. İLKTAÇ (Yerinden) - O zaman bir sıfat daha yakıştırmak gerekecek.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Zaman kaybından bahsettiniz. Ben eğitimde zaman kaybettik derken, daha doğrusu o şekilde ifadelendirmedim. Yaz tatili geçmesine rağmen üç aydan beri sendikalarla bir uzlaşma içine gitmediniz ve çocukların zamanını şimdi çalışıyorsunuz anlamında birşeyler söyledim size. Yoksa genel anlamda eğitimde zaman kaybediyoruz şeklinde değildi benim söylediğim.

Kısa bir kaç konuya değinmek istiyorum. Okullardaki altyapıdan bahsettim. Onu da siz değişik yorumladınız. Altyapı derken, ben bina yapımından, bina tamirinden bahsetmedim. O da altyapının bir parçasıdır. Ama zaman darlığından fazla açamadım konuyu, belki yanlış anlaşılabilir. Örnek vereyim. Merkezileştirme olayında öğleye kadar bu sağlanabiliyor. Ama tam güne geçilirse bu ne olacak? Bundan bir açıklık yok. Çocuklar öğleyin ne yapacaklar? Başlarına bir öğretmen mi bırakacaksınız, okullarda yemek servisi mi yapacaksınız? Bunlara henüz bir açıklık gelmiş değil. Açmak istemedim zaman darlığından dediğim gibi., Yoksa benim kastettiğim yalnız altyapı olarak okullar değildi. Öğretmen eksikliği bir altyapı eksikliğidir. Araç-gereç eksikliği bir altyapı eksikliğidir. Ulaşım bir altyapı eksikliğidir. Bir örnek daha aklıma geldi şu anda. Çocuklar şu anda saat on ikiyi yirmi geçe dersten çıkıyor. Öğlen dersten çıkıyor. Bütün daireler o saatte felç. Ben de

şahsen aynı şeyleri yaşadım. Şöyle yaşadım. Çocuğumu okuldan almak durumunda olduğum için işten, eğer çocuğum çocuklar erken çıkarsa erken izin almak zorunda kalıyordum. Ama haftada bir gün rastgele oluyorsa aksatmıyordu da işimi, şimdi yapıldığı gibi her güne yayılırsa bu çok aksatır. Dairelerden herkes saat 12.00'de izin alıp çocuğunu almaya okula gidecek demektir. Eğer bu her gün 12.00'yi yirmi geçe dersten çıkacaksa çocuklar. Mesela böyle birşey bence aksak bir taraf. Bunu düzenlemeniz gerekir. Çünkü memlekette uygulanan bir mesai sistemi vardır. Bu mesai sistemine eğitim saatlerini de denkleştirmek durumundasınız. Siz şimdi kalkıp İngiltere'deki eğitimi örnek alırsanız, İsveç'teki eğitimi örnek alırsanız bunu Kıbrıs'a tam tamına uygulamanıza imkan yoktur Sayın Bakan. Çünkü oralarda servis otobüsü, servis minibüsü sistemi vardır. Hatta Türkiye'de.

Ama bizde böyle bir olay yoktur. Çocukları okula veliler götürüyor, veliler getiriyor. Onun için siz bu mesai sisteminde biraz daha denk gitmek durumundasınız ayrıca onu da söylemiş olayım.

Okullarda çok büyük bir şikâyet konusu, biraz önce söylemeyi unuttum. Sizin bir sözünüzle hatırladım, bunu da ifade edeyim. Okullarda şu anda gelir sıfıra düşmüş durumda. Eskiden kantinlerin her okula belli bir geliri vardı. Aşağı yukarı 30 milyon gibi, 20 milyon gibi, okula göre geliri vardı okula. Okulun günlük, kâğıt, mürekkep vesaire harcamaları için kullanıyordu. Şimdi okullar bu konuda sıfırlandı. Şöyle ki; kantinler büyük ölçüde eğitim vakfına devredildi.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI MEHMET ALİ TALAT (Yerinden)-
Katkısını veriyor efendim.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Neyini veriyor? Vermiyor.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Aynı katkıyı veriyor.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Hayır vermiyor.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Veriyor efendim.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Hayır Sayın Bakan vermiyor.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Gelin gidelim beraber şimdi konuşalım Vakfa.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Konuşuruz, konuşuruz, vermiyor. Çünkü ben bunu okullardan bu şikâyeti aldım. Şu anda okulun bir tanesi, ismini vermeyeceğim, bir tanesinden bana gelen bir şikâyet, bütün koridorlardaki prizlerin hepsi bozuk. Bunu çocuklarımız kırıp döküyor bu da bir gerçek.

Ama neticede kırılıyor. Hepsi bozuk, bir tane priz alacak paramız yok. Okulda kâğıt basacağız. Pardon, herhangi bir konuyu teksir yapacak elimizde kâğıt yok. Kâğıt yokluğu. Bir okulda iki satır yazı teksir edecek kâğıt yoksa o müdür ne yapabilir Sayın Bakan? Okulun kantinleri bu konuda çok büyük ihtiyaca cevap veriyordu.

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Veriyor efendim, doğru bilginiz yok.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Ben bizzat müdürün ağzından dinledim bunu. Bir değil, iki değil birkaç müdürün ağzından dinledim. Ama tekrar bu konuyu araştıracağım ki bana yalan söylemeyecek kişiler bunlar. O konuda sizi temin edebilirim. Belki katkı payı bilmiyorum bazı okulara verebilirler...

MEHMET ALİ TALAT (Yerinden) (Devamla) - Her okula.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla)- Fazla konuşmak istemiyorum zamanım herhalde çok dar, diğer konuları da başka bir günde, daha değişik bir gündem dışı konuşmada tamamlarız. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Tuğyan. İkinci gündem dışı konuşma istemi, Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Gülsen Bozkurt'un Sağlıkta Yaşanan Sorunlarla ilgili gündem dışı konuşma istemi. Okur musunuz lütfen istemi.

KATİP -
KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

12 Ekim 1995

13 Ekim 1995 tarihindeki Meclis oturumunda "Sağlıkta Yaşanan Sorunlar" konusunda gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. Gereğinin yapılmasını saygı ile arz ederim.

Dr. Gülsen Bozkurt
TKP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bozkurt.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günün bu ilerleyen saatinde bu kadar yoğun, eğitimle ilgili aksaklıkları dinledikten sonra tabii çok önemli olan bir konu, sağlığı da gündeme getirmek, bunu da biran önce tartışmak zannediyorum biraz yorucu olacak ama buna da peşinen katlanacağınızı ümit ederim.

Sosyal bir devlet olmanın temelinde sağlık ve eğitim ne kadar önemli olduğunu, ne kadar hepimizi ilgilendirdiğini herkesin bildiği malum. Sağlık başından beri, ilk günlerden beri her gün kendi içinde birtakım sorunları olan ve bu sorunları günden güne büyüyerek gelişen bir sektör. Sağlıkta yaşanan sorunlar nelerdir? Bunları geçmiş gündem dışı konuşmalarda muhtelip kez gündeme getirmiştik. Fakat ondan sonra bu konuşmaları takiben veya bu geçen zaman içinde çok büyük bir değişiklik olduğunu veya bunlara çözüm geldiğini de maalesef görebilmiş değiliz. Son günlerde sağlıkta yaşanan sorunlar nelerdir? Bunu geçen haftaki gündem dışı konuşmalarda Sayın Bakanın cevaplarında, sendika yöneticisi için söylediklerini dinledikten sonra ve geçen hafta içinde, geçen haftadan bugüne kadar basındaki yazıları takip ettikten sonra gerçekten sağlıkta önemli sancuların olduğu ve yakında da sağlıkta da çok sıcak günlerin gelişeceğini hisseder gibiyiz.

Nasıl Meclis önüne böyle yığılan insanlar görüyorsak değişik sektörlerden, sağlıkta da bunların olabileceği sinyalleri gelmektedir. Bunların nedenleri nelerdir? Tabii ki nedenler o kadar çok ki, şimdi buraya sığdırmak hepsini çok kolay olmasa bile, başlıca büyük nedenlerden bahsedeceğim ben.

Bildiğiniz gibi sağlık, şimdiye kadar bir yasa altında yürütülmedi. Şimdiye kadar sağlıkta mevcut olan birkaç kurallar mevcuttur ve sağlıkta çalışan personel, Kamu Görevlileri Yasası altında çalışmaktadır. Kamu Görevlileri Yasası altında çalışan sağlık görevlileri, Kamu Görevlileri Yasası ile bağdaşacak bir meslek icra etmemektedirler. Kamu görevlisi, mesaisi bittiği zaman evine gidebilmekte, ama sağlık çalışanı, mesai sonu da, hafta sonu da, gece de, tatil günlerinde bu hizmetleri vermek zorundadır ve bu Kamu Görevlileri Yasası buna imkân verememektedir. Bunlar yıllardır bu Sağlık Yasası içinde çözümlenmesi hedeflenmişti. Ne yazık ki, ne geçmiş iktidarlar, ne de şimdiki iktidarlar, buna söz verdiği halde, bunu peşinen söylüyorum, söz verdiği halde, yanaşmamıştır, halen Sağlık Yasası gündeme gelmemiştir ve bundan kaynaklanan birtakım anomalilerle her gün karşılaşılmaktadır.

Hastanelerimizde her gün bir sorun yaşanmaktadır. Bu sorunlardan bir tanesi de, boşalan sağlık kadrolarının halen boş olarak devam etmesidir. Bu, özellikle hemşirelik sektöründe ve teknik eleman sektöründe hat safhaya varmıştır ve bu açıklar daha önce yine ilgili sendikalarla ve Sayın Bakanla yapılan protokollarda çözümleneceğine dair karar verilmiş olmasına rağmen, birtakım anlaşmalar imzalanmış olmasına rağmen, ki bu protokolün biri geçen yıl Eylül ayında imzalanmıştı, ne yazık ki hayata geçmemiştir.

Yine çalışanların ek mesaisi, içinde ben de olduğum için, zamanında hiçbir zaman ödenmemiştir. Çalışanların ek mesaisi aylar sonra, en az üç-dört ay sonra ödenmekteydi.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden) - Üç ay sonra.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Ve aynı sorun devam etmektedir. Sağlıkta hizmetler günden güne, hizmetlere ait ihtiyaçlar günden güne artmakta, boşalan kadroların yerine yenileri gelmemektedir. Bunların çözümü için de ne yazık ki etkili bir faaliyette bulunulduğunu gördüğümüzü söylemek doğru değildir.

Diğer bir konu, Acil Servis konusunda yaşananlardır. Bugün aciller nasıl yürümektedir hastanelerde, onlardan bahsetmek, zannederim çok doğru olacaktır. Aciller bugün hastanelerin en ağır çalışma koşulları olan ve orada pek çok doktorun çalışmayı kolay kolay arzu etmediği bir servistir. Fakat şimdiye kadar oralar nasıl yönetilmiştir? Oralarda sabah mesai saatlerinde belki birkaç uzman hekim mevcut olmasına karşın, onun dışında acil servisleri en kıdemsiz asistanlar yürütmektedir. Bu asistanlar, icabında göz servisinde çalışan asistan, fizik tedavi asistanları, cildiye asistanı, kadın-doğum asistanı olabilmektedir ve siz çok acil bir durumda, bir trafik kazası, bir kalp krizi nedeni ile acil servise başvurduğunuzda, ilk sizi karşılayan, çok kıdemsiz bir asistan, ki konu ile ilgisi olmayan asistanlardır çoğu kez, karşılamakta, bu arada icapçı hekimlerin evden aranması yoluna gidilmekte, icapçı teknisyen, Kan Bankası teknisyeni, röntgen teknisyeni aramak için, eğer ambulanslarınız da sağlamsa, zaten ambulanslar bu işi yapmaktadır, yollara düşmektedir, bu personelleri evlerinden aramak için bir süre geçmektedir, ki personelimizin bir kısmı, Lefkoşa için söylüyorum, Alayköy'de, Dikmen'de, Değirmenlik'te oturmaktadır ve bunları oradan aramaya gitmektedir. Bu arada tabii hastanın başına gelebilecekler malûmunuzdur. Bu yapısı ile acil servis, acil servis olmaktan çok uzak bir yapıdadır ve bunun çözümü, ancak kalıcı yasal bir çerçevede mümkündür. Bunun için yine geçen yıl Sağlık Bakanlığı ile Tıp-İş Sendikası arasında bir protokol imzalanmış ve bu amaçla acil servisin gerçekten kadroları ile bir servis haline getirmek için yirmiiki tane daha uzman doktor kadrosu ihdas edilmesine karar verilmiş,

fakat bu Yasa Tasarısı da geldiği halde hatırlayacak Sayın Bakan, demiştim ki kendine, Komiteye geldiği zaman en şiddetli, en sıcak desteği ben vereceğim, bunun biran evvel gerçekleşmesi için. Yalnız bu 20 tane, 22 tane uzmanlıkla ilgili yasa halen Meclisin veya Komitenin gündemine girmiş değildir ve yine acil servis böyle günü birlik politikalarla yönetilmeye çalışılmaktadır. Bunun şu anda yeni bir çözüm önerisi gelmiştir Sağlık Bakanlığından. Bu çözüm önerisi mevcut uzman doktorların, servislerde görevli uzman doktorları rotasyonla acil serviste görevlendirmek. Bu konuda tabii ki özellikle Lefkoşa Devlet Hastanesinin bir eğitim hastanesi olduğunu da düşünürsek ve bilhassa bazı servisler, özellikle dahiliye servisinin son derece yoğun ve bu bölümlerde hastaların artık iyice uzmanlaşarak tedavi edilmesi gerekirken, uzmanlaşarak derken hepimizin malumu kalp hastaları, kan hastaları, enfeksiyon hastaları, böbrek hastaları, hep dahiliyede tedavi edilmektedir. Bunlar geniş bir yelpazeyi oluşturmaktadır ve bu arada asistan eğitimi de yapılmaktadır bu hastanelerde. Tabii bu asistan eğitiminin ne kadar yeterli olduğu ayrı bir konu, o ayrı bir tartışma konusu. Ama şimdi biz servislerde görevli bu hekimleri acil serviste görevlendirmeye kalktığımız zaman servislerin iyi iyice aksayacaktır. O bir yanı. Diğer yanı bütçeye getireceği ek mesailer, bunu yine ilgili kişilerden öğrendiğimize göre, şu anda mevcut uzmanların acil serviste görevlendirilmesi sonucu ödenecek ek mesailerde maliyecilerin hesaplamasına göre ayda 750 milyon ek bir külfet getirecektir. Halbuki kadrolu 22 tane uzman hekimin acil servise kadrolu olarak görevlendirilmesi ile 660 milyon civarında bir meblağ hesaplanmıştır ki bu her bakımdan çok daha avantajlı görülmektedir. Acil serviste kadrolu bir hekim orda çalıştığı bilinciyle başka yere gitme gereğini duymadan daha verimli olacaktır. Gerekirse acil hekimliğiyle ilgili hizmet içi eğitimden geçirilecektir.

Yine acilde geçmiş yıllarda uygulanan yanlış bir uygulama vardı. Pek çok doktor servislere geçebilmek için, acil bir basamak olarak kullanılıyordu. Her yeni uzman doktora, devlet kadrosunda çalışmak isteyen yeni uzman doktora önce acil serviste çalıştırılırdı. Daha sonra bunlar bir yolu bulunup servislere geçirilirdi ve bu bir gelenek haline gelmiştir. Hatırlayacaksınız bir süre önce acilde çalışan dört - beş hekim yine bir eylem yaparak servislerde çalışma isteğini belirtmişlerdir. Bu tabii ki nereden kaynaklanıyor? Acilin belli bir statüsü olmadığından, geçmişte hep aynı uygulamayla hekimlerin acil kullanılarak servislere geçmek isteğinden kaynaklanmaktaydı. Bu bakımdan acil servis hekimliğinin, acil servisin başlı başına bir servis, başlı başına bir servis olması lâzım. Kadrolarının açılması lâzım. Ve derhal bu kadrolara uzman hekimlerin tayin edilmesi lâzım ve buradaki uzman hekimlerin acilin koşullarına göre hizmet içi eğitimden geçirilmeleri lâzım. Bunun mali olarak da bütçeye hesaplandığı gibi çok da büyük bir külfet getirmeyeceği hesaplardan ortaya çıkmaktadır. Evet, bu konuyla ilgili daha fazla uzatmak istemiyorum.

Yine açık kadrolar, gerçekten hemşire açığı hat safhaya varmıştır. Geçen yıl emekli olan hemşireler de vardır. Giderek sağlık servislerinde ihtiyaçlar artmaktadır ve hemşire açığı halen hapanmamıştır. Hemşire açığından bahsederken geçen yıl geçirdiğimiz bir yasa çerçevesinde bir de Hemşirelik Yüksek Okulu açılmıştı Mağusa'ya. Bu geçen yıllar ortaokul çıkışlı öğrenciler alınırken, bu yıl lise çıkışlı öğrenciler alındı.

Belki bu, kaliteyi bir oranda yükseltecek diye düşünülebilir, ama bir yüksek okul olarak isimlendirilen bir mesleki teknik yüksek okulun altyapısı ile, öğretmen kadrosu ile çok da yeterli olduğunu söylemek, zannediyorum çok doğru değil. Şu anda ortaokul çıkışlı öğrencileri eğiten üç öğretmen, Yüksek Hemşire Okulunda görev yapmakta, bunlara halen yeni bir öğretmen kadrosu ilâve edilmemiştir. Bunların mevcut yapılarında hiçbir değişiklik olmamıştır. Hiçbir lâboratuvar imkânları yoktur. İnsan anatomisini öğrenebilecekleri maketlerinin veya bir kadavra olayının olmadığından eminiz. Bu bakımdan, bu şartlarda yetişecek hemşirelerin de sağlığa ne kadar katkısı olabileceği yine düşünülebilir.

Bu arada, son günlerde gazeteleri, basını çok işgal eden bir olay var. Bağış toplanması, sağlıkta bağış toplanması. Tabii sağlık çok pahalı bir sektör. Sağlıkta verimli olabilmek için, günün teknolojilerine sahip olmak, bilgiyi yakalamak ve uygulamak lâzım. Fakat sağlıkta bu toplanacak bağışlarla bir yere varmanın inandırıcı olacağı pek kolay birşey değildir. Bunun bir de yasal yönüne baktığımız zaman, sağlıkta bu çerçevede bağış toplamak, yasalarla bağdaşmamaktadır. Bu bakımdan sağlıktaki hizmetlerin daha iyileşmesini, daha verimli olmasını ve gelirlerinin Sağlık Fonunun artırılması için öncelikle sağlık bütçesinden, bütçeden, genel bütçeden Sağlık Bütçesine ayrılan payın yükseltilmesi, bir de yaygın Sağlık Sigortasının sağlanması, hayata geçirilmesi lâzımdır. Bu, çok önemlidir. Bunlar çözümlenmediği zaman toplanacak bağışlarla bir yere varmak kolay değildir. Yine baktığımızda sağlık servislerinden hizmet alan kişilerin %49'unu sigortalılar teşkil etmektedir, ki bunlar zaten prim yatırmaktadırlar ve bunların içinde bir kısmı da sağlık primidir. %35'i kamu görevlileridir. Kamu görevlilerinin de yasasında demektir ki: "Kamu görevlileri, sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanırlar." %13'ü askerlerdir. Askerler, zaten ücretsizdir. Geriye kalıyor %2 civarında siviller. Yalnız buraya bir nokta koymadan bu konuda bir açıklama getirmek istiyorum. Bu %2 denen sivillerin son günlerde arttığını gözlemlemekteyiz.

Bu, kimlerdir bu artan sayı? Bu artan, ülkemize turist olarak gelen ve ülkemizdeki sağlık servislerindeki harç ve ücretlerin çok düşük olmasından yararlanarak hastanelerde tedavi olan, ameliyat olan hastaları oluşturmaktadır ve yetkililerden aldığımız bilgiye göre, bunların sayısı günden güne artmaktadır. Buna zaman zaman ben de şahit olmuştum. Gerçekten turist olarak gelen insanlar, çok düşük ücretler karşısında, bugünün koşullarına uydurulmayan Harç ve Ücretler Tarife Tüzüğüne uygun olarak tedavileri yapılmaktadır. Sağlık Bakanlığı, öncelikle yasal olan ve mevcut olan Harç ve Ücretler Tüzüğünü düzenlemeyi ve günün koşullarına göre getirilmesi ve yine bu çok ucuza sunulan bazı hizmetlerin karşılığını hiçbir kategoriye girmeyen sivil veya turist olarak gelen hastalardan alabilecektir.

Yine daha önceleri de söylemiştim. Kıbrıs'ta Thallasamia Merkezi oldukça gelişmiştir ve Thallasamia Laboratuvarında sunulan hizmetler, bugün Türkiye'nin güneyindeki mevcut hastalara da hizmet verebilecek niteliktedir. Biz bu kapıyı Türkiye'nin güneyindeki insanlara da bir hizmet olarak sunarak, bunların karşılığını alabiliriz. Bu da sağlığa önemli bir katkı olabilir. Buradan Sayın Bakana ben birtakım ipuçlarını bu şekilde vermiş olabilirim. Bu bakımdan, sağlıktaki bağışlarla bir yere varmanın çok bir sonuç getirebileceğine inanmamaktayım.

Bu arada yine çok daha kapsamlı olarak Tek Tip Sosyal Güvenlik Sisteminin bir an evvel hayata geçirilmesi ve bu çatı altında yaygın sağlık sigortasının uygulanması ile de sağlık fonları artırılacak ve çok daha etkin, çok daha başarılı bir sağlık programı uygulanabilecektir.

Aksi halde bu günü birlik politikalarla, günü birlik bağışlarla, yardımlarla bir yere varmanın başarılı olmayacağına inanmaktayım ve bundan dolayı da bir çok sendikalarla, bakanlıklar arasında gerginlikler yaşanacak ve bu kırıp dökme arasında da bir sonuca da varılamayacaktır.

Yine bu arada Bakanlıkla sendikanın iplerini koparmakta olduğunu görüyoruz. Burda da geçen hafta Sayın Bakanın burdaki söylediği sözleri ve basında çıkan "kendi gözlerindeki çöpe baksınlar" sözü esasında talihsiz bir açıklama. Kendi gözlerindeki çöpe baksınlar derken, bütün bir doktor camiasını suçlu göstermek...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çöp müydü, mertek miydi Sayın Bozkurt? Mertekti galiba.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Zannediyorum, çöptü veya mertekti aynı şey.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Mertekti, mertekti.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Evet, kendi gözlerindeki merteğe baksınlar. Bu talihsiz bir açıklama. Gerçekten bunu söylerken bütün doktor camiasının suçlu olduğu imajı çıkıyor. Bu da hoş değil. Bundan sonra beyanatları verirken, görüşürken, sükuneti muhafaza etmek ve ona göre konuşmanın gerekli olacağını söylemek istiyorum. Bu arada sendika yönetiminden de üç arkadaşın soruşturma açıldığını da duymuş bulunuyoruz. Bu da demokrasi kurallarının iyi çalıştığını, iyi çalışması gerektiğini söyleyen bir iktidarın bir üyesinin yapmaması gereken bir davranış zannediyorum. Bunu da burda...

SAĞLIK BAKANI ERGİN A. İLKTAÇ (Yerinden) - Niçin? Niçini konusunda bilgi verdiler mi efendim?

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Hayır efendim. Ben öğrendiklerimi size aktarayım.

Evet, bu arada bazı uygulamalara bizzat ben şahit oluyorum. Bunu araştırmalardan değil, örneğin bir Sağlık Bakanlığına gittim, arada gidiyorum. Pek çok ordaki simayı nerdeyse hiç tanımaz olduk. En basitten bir santral memuru bile yerinde yok. Bu kadar köklü bir değişim, bu kadar köklü bir değişikliğin ne amaçla yapıldığını düşündüğümüz zaman akla herhalde partizanlığın ötesinde bir şey gelemes. Zaten...

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden) - Yeniden yapılanmanın örneği işte.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Yeniden yapılanma diye diye zaten müsteşarları değişme hakkınız, müdürleri değişme hakkınız vardı. Yasayı da değiştirip, danışman da aldınız, özel kalem müdürü de aldınız. Ama bunun dışındaki memurları, santral memuruna kadar değişmenin gereğini pek anlayabilmiş değiliz. Bu da tabii partizanlık kokmaz dersek yalan olur.

Diğer konulara değinecek olursak arkadaşların şahsıyla hiç bir ilgisi yok. Hepsine sevgimiz, saygımız sonsuzdur. Ama bugün başhekim muavinliklerine daha asaletini onaylatmamış arkadaşlar görevlendirme olarak atanmakta ve bunlardan tabii ki birtakım işler yaptırılmak istenmektedir. İdari görevler olduğu için bir şeyler yapacak. Fakat yasal bir çerçevede tayin edilemeyen bir elemanın özellikle çok büyük bir geniş personel kitlesi olan hastanelerde otorite kurabilmesi ne kadar etkin olabileceği şüphe kaldırmaktadır. Bu bakımdan bu gibi kadrolara tayin yapılırken çok iyi düşünülmesi ve bu kadrolara gerçekten hizmet yılları itibarıyla asaleti onaylanmış ve her yönüyle uygun kişilerin atanması lâzımdır. Geçmişte Mağusa Hastanesinde de, Lefkoşa Hastanesinde de bunlar

oldu ve bunlar birtakım sorunlara sebep oldu ve hiç de bir sonuç alınamadı. Bu yöneticiler boşu boşuna orda oturdular. Daha doğrusu görevlendirildiler ve etkili de olamadılar.

Tabii ki sağlıkta sorun çok. Şimdi zaman çok ilerlediğinden çok fazla uzatmak istemiyorum. Ama sağlıkta sorunlar sadece kamu sektöründe yaşanan sorunlar değildir. Dışarıda özel sağlık sektöründe de sorunlar her gün yaşanmaktadır. Her gün özel kliniklerde hastalar ölmektedir.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bir tane...

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Pek çok insan... Bir tane değil, zaman zaman ölmektedir.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Zaman zaman.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Şimdi bunları, mesele bu değildir. Bu mesele sağlığın...

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hekimlere ters düşersin.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Gerek içeride, gerek dışarıda çok denetimli olmayışıdır. İçerideki konuları daha çok görüyoruz, daha çok tartışıyoruz, ama özel sektörde neler olduğunu, nasıl denetlendiğini görmüyoruz. Bunu Sağlık Bakanlığının yapması lâzım.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Eksiklikler var.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - İvedilikle bir kamu sektörünü ilgilendiren, sağlık çalışanları için bir Sağlık Yasası, bunun yanında aynı takvimde bir özel sektördeki hastanelerin, kliniklerin, lâboratuvarların çalışmasını düzenleyecek bir Özel Hastaneler Yasasının çıkarılması lâzım.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hemfikirim.

GÜLSEN BOZKURT (Devamla) - Bunlar hiç ertelenemez. Bunlar son derece teknik konulardır ve bir an evvel yapılması lâzımdır.

Daha önceki konuşmalarımda da söylemiştim. Şimdi söylemeye, çok uzatmaya gerek hissetmiyorum, ama bugün dışarıda her gün bir lâboratuvar açılmaktadır. Bu lâboratuvarları açanlar, yeteneklerine bakmadan, uzmanlıklarına bakmadan, bakkal dükkânı açar gibi bir dükkân açmaktadırlar ve burada herkes her tahlili yapmaktadır. Verilen sonuçları da uzmanlar değerlendirmekte, doktorlar değerlendirmekte ve onun üzerinden tedavilere gidilmektedir. Bu bakımdan, gerek kamu sektörü olsun, gerek özel sektör olsun, süratle ele alınması gerekmektedir. Bu konuda eksik olmayan yasaların bir an evvel çıkartılması, bazı tüzüklerin düzenlenmesi ve sağlığın bir zapt-u rapt altına alınması lâzımdır. Aksi halde, herkes istediği gibi, istediği yere hastane açacak. Hastane denemez, klinik açacak, lâboratuvar açacak, istediğini yapacak ve her gün bizi üzen olaylarla karşı karşıya geleceğiz. Bu yönden Sağlık Bakanlığını da tekrar uyarmak bir görevimizdir.

Sonuç itibarı ile, konuları toparlayacak olursak, sağlıktaki yaşanan sıkıntılardan en önemlisi, yıllardır sözü verilen Sağlık Yasasının bir türlü hayata geçirilmemiş olması, hastanelerin özerk ve yerinden yönetimi, ki bu her partinin programındaydı, bunun halen sağlanamamış olması, çalışanların çalışma şartlarının iyileştirilmesi, daha önceki konuşmalarında çok gündeme getirdim. Sağlıkta hizmet içi eğitimi ile ilgili hiç ciddi bir çalışma ve bütçede de buna ait hiçbir para ayrılmamış olmasıdır ve sağlıktan çok daha ileriye birşey beklememizi gerektirmektedir.

Ve yine bu bağlamda, sağlıkta en ivedi olarak yasaların, sağlık yasalarının çıkarılması ve bundan önce de yaygın Sağlık Sigortasının hayata geçirilerek, Sağlık Fonunun oluşturulması esasını teşkil etmektedir.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozkurt.

Yanıt vereceksiniz Sayın Bakan? Buyurun.

SAĞLIK BAKANI ERĐİN İLKTAÇ (Yerinden) - Usulden değil mi efendim?

BAŞKAN - Buyurun.

SAĞLIK BAKANI ERGİN İLKTAÇ - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zamanki düzeyli konuşmasından ötürü değerli arkadaşım Sayın Gülsen Bozkurt'a önce teşekkür etmek isterim. Gerçekten paylaştığımız ortak görüşleri bu kürsüden dile getirmişlerdir. Hiçbir sıkıntımız o konularda bizim yoktur. Yalnız tabii ben beklerdim ki, sendika yönetimi ile yapılan görüşmelerde konular objektif olarak irdelensin ve bu objektiflik çerçevesinde bazı sorunlar ortaya konsun.

Şimdi Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten iki yıldır her vesile ile söyledim, söylemeye devam edeceğim. Açık, şeffaf, dürüst yönetim anlayışımız çerçevesinde sorunlar sağlıkta vardır, saklamadık, saklamıyoruz, olacaktır. İdeal anlamda hiçbir memlekette sağlık hizmeti yoktur. Gidin Amerika'ya, Avrupa'ya...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bizde normalide yok.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Efendim?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Bizde hiçbir şey yoktur.

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Evet, ona geleceğim Sayın Angolemlisi, heyecanlanma. Sakin sakin daima.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Mükemmel dedinde...

ERGİN İLKTAÇ (Devamla) - Biz bak sabırla dinledik.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Acaba dedim başka dünyada mı yaşarız?

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla) - En güzel sağlık hizmetinin verildiği memlekete gidelim beraber, ekip kuralım, inceleyelim. Göreceksiniz orda da aksayan yanlar vardır. Clinton sağlık hizmetlerini ve eğitim hizmetlerini öne çıkararak seçime girdi ve aldı götürdü.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Siz de öyle yaptınız Sayın Bakan.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla) - Ama halen, halen, e, Sayın Angolemlî, biz laf atmadık efendim Sayın Bozkurt'a.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Siz de öyle yaptınız.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla) - Bak düzeyli konuşması için de her zaman teşekkür ettik. Müsaade et, kesintiye uğratmadan...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Ne yapayım Sayın Bakan, vicdanım sizler bu sağlık servislerini bozuk görünce.

BAŞKAN - Bırakın konuşmasını bitirsin Sayın Angolemlî.

ERGİN A. İLKTAÇ (Devamla) - Dolayısıyla en ideal olduğunu sandığımız ülkelerde bile sağlık sevisleri düzey olarak iyi olmasına karşın mutlaka eksiklikleri vardır, olacaktır. Neden? Çünkü sağlıkta ihtiyaçlar sınırlı değildir. Sınırsızdır, bitmez. Bugün bir Anjiyo Laboratuvarı bu memleketin ihtiyacı değil mi? En büyük ihtiyacıdır. Anjiyo Laboratuvarını kurduğumuz gün ihtiyacımız bitti mi? Hayır, bitmedi. Emar, bu memlekette ihtiyaç mıdır? Evet, Böbrek Taş Kırma Makinesi? Evet ve sayabiliriz daha. Peki onlar geldikten sonra her şey bitecek mi? Hayat durağan mıdır? Hayır. Hayat sürüyor ve hayat

hayat gelişen, her yeniliğe açık isek eğer, sağlık alanındaki her yeniliğe de açık olacağımıza göre, bu ihtiyaçların sınırı yoktur ve bitmez. Dolayısıyla bizde de vardır. Ben inkâr etmedim. Personel açığımız da var, alet edavat açığımız da var ve işte birtakım ihtiyaçları giderebilmek için de yapmamız gereken asli görevlerimizi yaptık. Efendim işte niye yasa gündeme gelmedi? Gerçekten bu konuda basına da söyledim dün, oturup bir basın toplantısıyla bu konuyu aktarmak göreviyle karşı karşıyayız. Çünkü sanılıyor ki sorun siyasilerden veya Bakanlıktan kaynaklanıyor. Samimi söylüyorum, dün de itiraf ettim, iki yıllık zaman diliminin dörtte üçü Sağlık Yasasının tartışması ile geçti, hazırlanması ile geçti. Detayına girmeyeceğim, içeriğine girmeyeceğim, kapsamına girmeyeceğim. Çünkü 14.30'da sendikayla randevumuz vardır, görüşeceğiz. Eğer aşırı talepler, aşırı talepler olarak ifade edeceğim, sadece bu ifadeyi kullanacağım, devam ederse bu Yasanın geleceğinin ne olacağını kendileriyle tartışıp, ondan sonra toplum gerçeklerine en uygun yasanın hangi zeminde gelişeceğini biz teknik düzeyde yapılan çalışmalar ki devam etmektedir. Ama ısrarla bu konu gözlerden kaçırılmaya çalışılmaktadır. Bakanlığımız oturdu, tartıştı, ortaya bir taslak çıktı. Bunu süreci hızlandırmak için, usulüne göre teknik komiteye havale etti. Bizi ısrarla yasa dışılıkla suçlamalarına karşın, kendilerinin o kurulda temsil hakları olmadığı halde, biz buna da göz yumduk, iyi niyetli, samimi, içten yaklaşımlarımızdan ötürü ve o teknik kurulda temsilci bulundurmaması gereken TIP-iş Yönetim Kuruluyla hatta zaman zaman temsil edilmekte ve bu çalışmaların fiilen içinde yer almaktadır. Ve bunu bildiği halde niye halen ısrarla bunların hangi

aşamada, hangi düzeyde olduğunu bilen bir ekip olarak, yasa çıkmadı. Peki nedenlerini niye açıklamıyorlar? Onu ben de kendilerine soru olarak soruyorum, uzlaşma belli temelde olur. Her konuda olmayabilir. Tamam mı? Ama belli aşırı istemler öne çıkarılır ve mevcut kamu düzenini alabora edebilecek taleplerle bizim önümüze gelirlerse orda bir sıkıntı ve sorun yaşanır arkadaşlar. Dolayısıyla yasa konusundaki gerekçeli açıklamalarımızı sanırım bu önümüzdeki günler içerisinde yapılacak çalışmaların sonucuna göre kamuoyuna açıklamak boynumuzun borcu olacak gibime geliyor. Çünkü ben daha fazla bu konuyla ilgili harcayacak zamanım yoktur diye düşünmekteyim.

Efendim, acil servisler bu toplumun gündemindedir, sağlık servislerinin gündemindedir. Yalnız ben bir düzeltme yapma ihtiyacı hissediyorum. Lefkoşa Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanemizin Acil Servisinde sorun yoktur. Mağusa'da, Girne'de, Cengiz Topel Hastanesinde uzman arkadaşlar nöbet tutmaktadırlar.

Niye? Biz onlarla protokol mu imzaladık? Girne'deki, Cengiz Topel'deki uzman nöbete girmektedir ki bu konuda sendikayla yaptığımız protokole de biz sadığız. Bahsetmişlerdir ve Bakanlar Kurulundan geçirdik ve Meclis gündemine geldi. Yani ivedilik alınarak öne çıkarılması sürecini başlatacağız. Peki ben soruyorum, bu Yasa geçtiği takdirde Lefkoşa'daki acil servisin sorunları Muhammedin asası gibi dokunurkenden ortadan mı kalkacak? Hayır. Orda acil servis uzman hekimliği, dahiliye, cerrahi, ortopedist, çocuk ve acil servis uzman hekimliği dışında hiçbir kadro alınmayacak. Nerde bu ekipler? Bu ekiplerin yetişmesi lazım. Yetiştirilmesi için de geçmesi gereken asgari süre bellidir. Acil servis uzman hekimi olabilmesi için veya ortopedist ki bugün açığımız vardır, piyasadan ortopedist aradığımızda bile Lefkoşa Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesinde eksiklik vardır. İşte bu 4 temel branş üzerinde şekillenecek. Bu nasıl gelişti bugüne kadar? 16 tane ilkyardım nöbetçi hekim kadrosu açıldı. Hiçbir kıstas konmadı. Kadın doğum uzmanı, kulak burun boğazcı vesaire vesaire branşlarından herkes geldi ve girdi ve acil serviste bu uzman hekimler kendi mesleklerini icra edememe problemiyle karşı karşıya kaldılar. Yani uzmanlık dallarıyla ilgili görevleri yapamayacak durumda biz devraldık bu sağlık servislerini ve onların bu mesleksel problemlerine de çareler ürettik ve uymaktadırlar şimdi bunlara. Yani kadın doğumcu Lefkoşa Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi acilinde nöbet tutacak ama uzman olmasına karşın kadrosu ilkyardım nöbetçi hekimidir diye yukarı servise hasta sevkedemeyecek. Bu olacak şey değildir. Dolayısıyla, biz acil servisleri yeniden düzenleme ihtiyacını duyarken işte bu bariz kuralları getirdik dediğim gibi bu Yasa yarın geçsin Meclisten sorun bitecek? Hayır bitmeyecek anlattığım çerçevede. Niçin bitmeyeceğini daha detaylı tartışmaya hazırım.

Bu, günü birlik politika değildir, nihai bir hedeftir. Acil servis ayrı bir ünite, ayrı bir servis olarak örgütlenecek ve o servis dahiliye servisi gibi, ortopedi servisi gibi, diğer servisler gibi fonksiyonlarını icra edebilecektir. Peki buna gidinceye kadar ne yapacağız? Gidin veya gidelim ki ben bunları açıkladım hakaret olarak veya talihsiz demeç olarak, peki dahiliye servisinde yatan hastalar kime emanettir? Ben bunu sorarım veya diğer servislerde. Şu saatten itibaren, şu andan itibaren Lefkoşa Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi, yarı süreli ihtisas veren eğitim hastanesinde hastalar hemşirelere emanet edilemez. Bunu, bu statükoyu, bu olumsuz imajı ortadan kaldırmak yani olumsuz imajı derken, basına yaptığım açıklamada da söyledim, doktorsuz hastane imajını ortadan kaldırmak için yeniden yapılanma perspektif ve programımız içerisinde üç temel branşta bugün için, yarın bir başka servis daha ekip kuracak düzeye geldiğinde o da dahil olacak. 3 temel branş da yani dahiliye, cerrahi ve çocuk servisinde görev yapan yeterli elemanımız olduğu için vardiya, rotasyon veya Kamu Görevlileri Yasasının öngördüğü kurallar çerçevesinde çalıştırılmaları, acil serviste kapı nöbetinde demedik, dikkatinizi çekerim Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; acil serviste kapı nöbeti tutmayacak bu arkadaşlarımız.

Servislerde hastaların değerli arkadaşımın belirttiği gibi, bir enfaktüs vakası geldiğinde anında müdahale edebilecek dahiliyeci olmalıdır hastanede. Kanamalı bir hasta geldiğinde bir trafik, bir yaralanma, bir adli polisiye bir vaka geldiğinde anında müdahalesini orda saniye beklemeksizin müdahalesini yapacak cerrah bulunmalıdır dedik ve bunun için çalışma yaptık. Keyfi ve yasa dışı karar oldu bunun adı. Onun üzerine ben de dedim ki, baskasının gözündeki o ifadeyi o çerçevede kullandım. Kendi konumlarına onun için baksınlar. En büyük yasa dışılık, yeni yasa çıkmadı diye bu Yasanın dışında değildir hiçbir kamu görevlisi. Ve özelde sağlık servislerinde çalışanlar yeni yasa çıkıncaya kadar eskisi geçerlidir ve yürürlükte olan da Kamu Görevlileri Yasası devam etmektedir. Buna doktorlarımız da dahildir. Kapsamına giren diğerleri de dahildir. Hiçbir zümre kendisini bu Yasanın üstünde göremez. Özel imtiyazlar, özel haklar, özel statüler verilmediği sürece . Verildi mi? Öyle bir statü verildi mi? İşte yasa dışılıklar burdadır. Hani tabir cayizse deveye sormuşlar.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kime?

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - O hikâyeye benziyor bu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Sendikal yaşamı tertipleyiyou bir kere.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Ne ilgisi var Sayın Angolemlî? Allahaşkına yahu, ben ne derim sen ne söylen yahu.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Tertipleyiyou.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - E, sendika ile hiç diyalog kurman. Oturun...

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Peki onu da açıklayım. Madem söyledin, sendikanın başkanının dahiliye servisi uzman hekimleriyle birlikte yaptığımız toplantıdaki tavrı gayet açıktır, gayet sarıhtır. Bu açıkladığımız görüşleri savundu orda bizimle birlikte. Gayet açık söylüyorum madem istiyorsunuz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - İşte.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Nerden sendika düşmanlığına dönüştük şimdi? Alâkası yok.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Ne oldu da anlaşmazsınız?

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Eğer hizmetin verilmesi, standardın yükseltilmesi ve halkımızın beklediği hekimin orda anında kendisine müdahil olabilecek bir ortamın yaratılması. Yani bugünkü anormal yapının ortadan kaldırılmasının uygulanmasını gündeme getirmek yasa dışılık mı? Ben de bunu anlamam.

Şunu izah edeyim daha fazla detaya girmeden. Bir hesaplama yapmışlar ve 700 milyona bu iş hallolur. Değerli arkadaşlar; çok samimi olarak söyleyeceğim. Biz de yaptık bu hesabı. Şu andaki sistem bütün servislerin görevlilerinin gidip ek mesai yazdığı bir sistemdir. Biz bu yeni uygulamaya geçtiğimiz takdirde görevlinin dışında hiç kimse ek mesai yazamayacaktır. Başhekiminden idare amirine, başhemşiresine kadar. Çünkü içlerinde en kıdemli olan, ayrıca başhekimlik görevini de, yani orda görev yaptığı süre içerisinde idari ve benzeri diğer sorumlulukları da yapacak. Kim? En kıdemlisi kim ise.

Dolayısıyla Başhekim, başhemşire, idare amirleri artı servislerde görev yapan diğer uzman hekimlerin herhangi bir ek mesai yazması gündemde olmayacaktır. Ha, onkol, yani bu vardiya rotasyonunun dışındaki saatlerde olabilir. Ona hiçbir şeyimiz yoktur. Getirmedik de öyle bir düzenleme. Ama bu görevli olduğu süre içerisinde ki, bu arkadaşlar servislerdeki hastalar da güvence altında olacaklardır. Acile gelen vakalarda da çağrılacaklar ve gidecekler ve orda hastalara müdahale edebileceklerdir. Getirdiğimiz düzenleme budur. Onun için bu konudaki Ali Cengiz oyunu demek istemiyorum, ama yani bu tür hedef şaşırtmalarla görev olan hizmet görevi, yani sağıktaki ve özellikle Nalbantoğlu Hastanemizdeki bu hizmet düzeyinin yükseltilmesine dönük, standardı yükseltmeye dönük ve en önemlisi halkın güvensizliğini güvene dönüştürebilecek somut adımların atılmasına karşı yürütölen olumsuz tavırları benim ilgili bakan olarak anlamam mümkün değildir.

Dolayısıyla, bunun detayını biz ilgili sendikayla tartışacağız. Başsavcılıktan görüş aldık. Başsavcılığın verdiği görüş çerçevesinde yasaların ve tüzüklerin bize verdiği yetkileri biz kararlılıkla uygulayacağız ve bugünkü olumsuz imajın ortadan kalkması ve sağlık servislerinin iyileştirilmesine dönük yapılanma çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Doğrudur, dünya standartlarına baktığımızda ideal anlamda bütçelerden sağlığa ayrılan payın hangi normlarda olması gerektiği biz de protokole yazdık. Ve bu bilinen bir şeydir. Yani %10, gayri safi milli hasılanın eğer %10'u sağlığa ayrılmaz ise o memlekette istenen sağlık hizmetinin randımanlı ve hedeflediğimiz amaçlar doğrultusunda getirilmesinde sıkıntılar yaşanmaktadır. Bütçenin %15'lerde, 20'lerde, daha yukarılarda seyretmesi bir genel kuraldır ve genel doğrudur. Ama bu ülke koşullarının bize dayattığı bir başka gerçeklik de budur. Bütün zorlamalarımıza, bütün taleplerimize, ısrarlarımıza karşın işte bütçemizin oranı, yüzeyi, düzeni meydandadır. Dolayısıyla bu genel doğrular bizim tarafımızdan da paylaşılmaktadır.

Genel Sağlık Sigortası bu ülke koşullarına bizce en uygun sistemi getirmekte bir adımdır. Bunu daha önce açıkladım. Yani öngördüğümüz sistemin üzerine oturacak sac ayaklardan birisi de Genel Sağlık Sigortası olacaktır. Bu konuda Bakanlığımız Yasa Tasarısını hazırlamıştır, ilgili bakanlıkların görüş ve onayına sunmuştur. Bu Yasa Tasarısı yani Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısı ilgili bakanlıklarla görüşülüp son şeklini aldıktan sonra Meclise sunma aşamasına gelmiş olacaktır. Bu çerçevede de öngörülecek, içerik açısından söylüyorum, kurallara göre bu Yasanın yasalaşmasını Hükümet ve Bakanlığımız çok önemli görmektedir.

Thalasemia Merkezi konusunda söylediklerine yürekten katılıyorum. Bu konuda Türkiye'den gelen, getirttiğimiz uzman kişilerle de bu konuları biz tartışmaktayız. Önümüzdeki günlerde yani thalassemialıların sorunlarıyla ilgili gelecek olan bir görevli arkadaşımızla da bu konuyu yeniden tartışıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri Sağlık Bakanlığı ile de temaslarımız devam etmektedir. Bu merkezden, Akdenize sınırı bulunan hatta diğer, yani sadece Türkiye değil, diğer ülkelerin de nasıl hizmet alabileceklerinin yollarını aramaktayız ve bu konudaki girişimlerimiz devam etmektedir.

Hemşire açığımızın çözümlenmesi için terfiler açılmıştır, çünkü kadrolar doludur. Dördüncü derecede hemşire açığımız sadece üç kişidir. Üç kadro var yani. Dolayısıyla terfilerin yapılması lazım ki mezun ettiklerimizi dördüncü derece hemşire kadrosuna alabilelim. Bugün son gündür terfilerin yapılma müracaatının. Önümüzdeki günlerde süreç başlayacaktır. Anne Hizmeti Komisyonu bu terfileri yapınca açıktan 30-33 kişilik kadro açılacak ve böylece dışardan bulabileceğimiz sayıdan hemşirenin sağlık servislerimize dağıtımını gerçekleştirmiş olabileceğiz.

Üç sendika yöneticisine soruşturma açılmıştır. Bu ifadeyi öncelikle düzeltmek ihtiyacını duyuyorum. Geçen defa da söyledik, Hüseyin Angolemlî arkadaşımızın...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Soruşturma değil, sürgün yaptınız dedim ben sürgün.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Şimdi sanırım Gülsen Hanımın söylediğiyle senin söylediğin iki farklı konudur ama şey yaparız. Şimdi arkadaşlar...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Daha nazik söyledi, topuzu kaptın sürgün ettin.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Bu konuyu geçen defa da açıkladım. Sendikacı demek yürütmenin yerine geçmek demek değildir. Geçen defa bunu izah ettim. Sendikacı demek, sendikal olarak greve çıkmayanları örneğin tehdit etme hak ve yetkisiyle donatılmış kişi demek değildir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Ne zamandan beri sendika...

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Çalışanın hakkına...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Böyle imajına sahiptin Sayın Bakan.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Saygılı kişi demektir. Gidip de hastanede çalışan personeli aciz taciz etmek sendikacılıkla bağdaşmaz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Bunları kanıtladın mı Sayın Bakan?

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Tehdit etmek hiç yakışmaz sendikacılığa. Hele hele, hele hele...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Bunları kanıtladınız mı? Büyük itham bunlar. Sendikacı ne zamandan beri topuz kullanıyor? Ne zamandan beri sendikacılık bu duruma düştü?

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Hele hele sendika başkanının gidip orda çalışan bir görevliyi çalışma hakkından men etme hak ve yetkisi hiç yoktur. Hele bu bir sendikanın başkanı ise. Demokratik bir haktır, sonsuz saygımız vardır. Bunları geçen defa anlattım, detaya girmeyeceğim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Kanıtlarınız var mı Sayın Bakan? Çok önemlidir bu.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Ha?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Kanıtlarınız var mı bu konuda?

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Var tabii. Onun için soruşturma da değil, filan isimli kişiye, filan gün çalıştığı zaman gidip taciz, tehdit ettiğiniz bilgimize gelmiştir, Hastane Başhekimliği tarafından kendisine bir yazı yazıldı ve bu konudaki yazılı görüşleri istendi. İfade aynen budur. Eğer bu soruşturmaysa bu soruşturmadır. Bunu da anladım. İsteddiğiniz kadar popülizm yapabilirsiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Popülizm değil, resmen sendikacılığa saldırıyorsunuz orda.

ERGİN ABDULLAH (Devamla) - Kitle kuyrukçuluğu da yapabilirsiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Kanıtlayacaksınız, Yüce Meclise kanıt getireceksiniz.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Sendikalara hoş görünmek için her türlü şatafatlı sözü de söyleyebilirsiniz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devamla) - Yok ordan sendikaları tehdit edeceksiniz.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Ama eğer Hastanenin santralını idare etmekte bu Bakanlık zorlanır ise ve çok deneyimli, bu konuda gerçekten çok deneyimli, Bakanlıkta görev yapmış bir personelimi ben Hastanenin santralını idare etmeye gönderdim diye buraya gelip bunu partizanlıkla eşdeğer tutarsanız işte burda istemem kullanayım ama ben bu iddiaya güler geçerim. Lütfen,

bu kadar açık söylüyorum, deneyimli, yıllarca santralda çalışmış bilgili, birikimli bir arkadaşım ve Hastanenin santrali çalışmaz durumda deneyimli, bilgisiz, efendim emekliye ayrılmış vesair kişilerden boşalma olması nedeniyle yoğun şikâyetler gelir. Yani anında çalışması gereken bir hastane santralının nasıl işletilmesi konusunda deneyiminden ve bilgisinden yararlanacağım elimdeki personeli elbette ki en iyi bir biçimde, en randımanlı biçimde görev yapacakları yerlere göndermek zorundayım ve bunu yaptım. Ve onu yaptım diye partizanlıksa ben kabul ediyorum bu partizanlıktır madem budur yaklaşımınız budur.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden) (Devmla) - Doğruya doğru odur.

ERGİN ABDULLAH İLKTAÇ (Devamla) - Özel klinik ve Hastaneler Yasamız hazırdır. Bunu yakında bu Mecliste görev yapan hekim arkadaşların tartışmasına sunacağım. Komite safhasına gelmeden önce en azından çünkü o komisyonda doktor arkadaşlarımız da görev yapmaktadırlar. En azından süratli bir biçimde komisyondan geçmesini sağlamamız için önümüzdeki birleşime bunu getirebilirim size incelemeniz için. Özel klinik ve hastaneleri zaptu rapt altına alabilecek ve belirttiği gibi Gülsen Hanımın da o olumsuzlukları ortadan kaldıracak birtakım normları, standartları koymak gerekiyor. Doğrudur, onun için o Yasayı önümüzdeki günlerde getirip görüşlerinize sunacağız.

Son bir konuya daha parmak basıp konuşmamı bitirmek istiyorum. Yani öyle bir takdim etti ki sanki mantar gibi her tarafta laboratuvarlar açıldı. Benim dönemimde gelip bulduğum kanun dışı diye laboratuvarlarla ilgili denetimi yapan uzman ekibin verdiği görüşler ışığında bir tanesini biz kapattık. Hem de burdan söyleyeceğim, benim akrabam olan, açık söylüyorum burdan, Sağlık Bakanının akrabası olan bir kişinin özel olarak kıstaslara, normlara uymadığı için laboratuvarı da kapatılmıştır. Bunu da açık yüreklilikle buradan söylemek isterim.

Dolayısıyla evet, sağlıkta sorunlar olacaktır. Standardın yükseltilmesi, geliştirilmesi ve en önemlisi halkın bizden beklediği hizmetlerin başta Lefkoşa Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi olmak üzere doktorsuz hastane imajını ortadan kaldıracak ve üç temel branşta anında gelen acil bir hastaya ve serviste yatan acil bir hastaya

Örneğin Ferdi Sabit arkadaşımız hastanede yatmaktadır. İlgili gardiyalog arkadaşımız sabaha kadar başında nöbet tuttu. Hiçbir ek şey talep etmeden. İşte böylesi anlayışların egemen olacak hastane yaratmak hedefini biz önümüze koyduk. Onun içindir ki, bu üç temel branşda hizmet geçirmeye çalışıyoruz. Yani enfaktüslü bir hastayı orda yalnız başına bırakıp Allaha emanet edemeyiz. Yerinden yönetim ilkesi programa da girdi, hedeflerimiz arasındadır ortak noktamızdır. Dolayısıyla bu konularda Bakanlığımızın herhangi bir olumsuz görüşü ve tavrı yoktur. Ama her konuda olduğu gibi bu konuda da bakanlığımız yerinden yönetim ilkesini hayata geçirilmesi üzerindeki özen ve hassasiyetini korumaktadır. Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, çok kısa bir konuşmadır.

BAŞKAN - Yerinizden yapabilir misiniz?

GÜLSEN BOZKURT (Yerinden) (Devamla) - Çok kısa, çok kısadır.

BAŞKAN - Buyrun, peki. Buyurun. Çok kısa.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Nezaket gösterin hanımlar kürsüden konuşsun.

GÜLSEN BOZKURT (Yerinden) (Devamla) - Sesim zor duyulur yerimden da ondan.

BAŞKAN - Tabii, buyurun.

GÜLSEN BOZKURT (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanın vurguladığı gibi, gerçekten hastanede 24 saat hekim bulundurarak hastanedeki standardın yükseltilmesine gerçekten ben de katılmak istiyordum. Ama mesleğin içinden gelen, pratikten gelen bir hekim olarak ben de emrivaki ile yaptırma bile başarıya ulaşamayacağını şimdiden peşinen söylemek istiyorum. Bunun gerekçesi nedir? Bunu izah edeyim ben meslekten gelen bir hekim olarak. Bunlar daha önce denenmemiş şeyler değildir. Geçmişte yine denenmişti. Geçmişteki bazı bakanlar, hekimleri Kamu Görevlileri Yasası altında çalıştıracakım, yola getireceğim dediler, full-time oturacaksınız dediler, hiçbir başarıya ulaşamadılar, sorunlar devam etti gitti. Uzmanlar nöbet tutacak dedi acilde. Bunlardan birisine de benim örnek. Hematoloji dalında ihtisas aldıktan sonra acil nöbeti tutmaya başladım ve her gelen kalp hastası karşısında büyük bir rahatsızlık duyarak buna yeteri kadar müdahale edememek, çünkü insan belli dalda uzmanlaştığı zaman diğer dallarda gerekeni yapamamanın eksikliğini bayağı hissediyor. Şimdi uzmanları siz hastanede tutmakla, emrivaki ile üç dalda onu da kavramışım üç dalda tutmakla, bu emrivaki ile, zorla olacak bir çözüm yolu değildir. Ancak bu nasıl olur? Özellikle Lefkoşa Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi eğitim hastanesidir, burda asistanlar vardır, burda yapılacak en önemli konu, acilin bir yasal statüye kavuşması, acilde mutlaka uzmanların kadrolanması ve burdaki sıkıntıların diyorsunuz ki, mevcut uzmanlardan yararlanabilirim. Orda haklı olabilirsiniz. Zaten sendika da orda size olmaz dememiştir. Size demiştir ki, bunu hayata geçirinceye kadar biz üç, dört ay size yardımcı oluruz. Yalnız burda davranış biçiminiz klinik şefleri ile görüşerek, klinik şeflerini doğrudan nöbetten ekarte ederek bunları diğer uzmanların üstüne yükleme yoluna gidildi. Sendikalar ekarte edildi. Bir de bu ülkede klinik şeflerinin de nasıl olduğunu bilmekteyiz. Heriktidar kendi döneminde kendine yakın kişileri klinik şefi yapmaktadır ve klinik şefliklerinin de statüsü oldukça tartışmalıdır. Bunu burdan açıklamak gerektiğini hissettim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozkurt.

Sayın milletvekilleri; şimdi de Onaya ve Bilgiye Sunuş İşlemleri yapılacaktır. Liste uyarınca önce Onaya, sonra da Bilgiye Sunuş İşlemleri yapılacaktır. Okutulup Onaya Sunulacak bir sunuşumuz vardır. Demokrat Parti Grup Başkanlığınının Dilekçe Komitesinde Üye Değişikliğine ilişkin Tezkeresi.

KĀTİP -

6.10.1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Partimiz Dilekçe Komitesi Üyesi Gazi Mağusa Milletvekili İsmail Başarır geri çekilmiş, yerine Gazi Mağusa Milletvekili Kenan Akın görevlendirilmiştir.

Gereğini saygılarımla rica ederim.

Ali Özkan Altınışik
DP Grup Başkan Vekili

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Şimdi de Okutulup Bilgiye Sunulacaklar Bölümüne geldik. Burda dört sunuşumuz vardır. Birinci sunuşumuz Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Mazot ve Fuel-Oil Alımında Yolsuzluk Yapılıp Yapılmadığı veya Herhangi Bir Kişi ve/veya Kuruluşa Çıkar Sağlanıp Sağlanmadığı konusunda Meclis Araştırma Komitesi Başkan ve Başkan Vekili Seçimine ilişkin Tezkere. Okur musunuz lütfen.

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Tarih: 6 Ekim 1995

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Mazot ve Fuel-oil Alımında Yolsuzluk Yapılıp Yapılmadığı Veya Herhangi Bir Kişi Ve/Veya Kuruluşa Çıkar Sağlanıp Sağlanmadığı Konusunda Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığına Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Celâl Oybirliğiyle; Komite Başkan Vekilliğine Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Taner Etkin oybirliğiyle seçilmişlerdir.

Bilgilerinize sunarım.

Olgun PAŞALAR
Cumhuriyet Meclisi
Başkan Yardımcısı

BAŞKAN - İkinci sunuşumuz 1995 Patates Ürününün Dış Satımı ile İlgili Meclis Araştırma Komitesi Başkan ve Başkan Vekili Seçimine ilişkin Tezkere. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

6 Ekim 1995

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

1995 Patates Ürününün Dış Satımı ile ilgili Meclis Araştırma Komitesi Başkanlığına Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ahmet Kâşif oybirliğiyle; Komite Başkan Vekilliğine Cumhuriyetçi Türk partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Sonay Adem oybirliğiyle seçilmişlerdir.

Bilgilerine sunarım.

Olgun Paşalar
Cumhuriyet Meclisi
Başkan Yardımcısı

BAŞKAN - Üçüncü sunuşumuz, Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Arabacıoğlu'nun Divan Kâtipliğinden İstifa Ettiğine ilişkin Tezkeresi. Okuyun lütfen.

KĀTĪP -

6 Ekim 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Divan Kâtipliğinden istifa ettiğimi bildirir,
gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Mustafa Arabacıoğlu
Demokrat Parti
Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Dördüncü sunuşumuz, Demokrat Parti Gazi
Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın yurt dışı izin istemi.
Okuyun lütfen.

KĀTĪP -

12 Ekim 1995

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Yurt dışında olacağımdan Ekim ayı sonuna kadar izinli
sayılmamı saygılarımla arz ederim.

Kenan Akın
DP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir.

III. SEÇİMLER

Sayın Milletvekilleri; şimdi de Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler Bölümüne geldik. Bu kısımda Başkanlık Divanında Demokrat Parti Grubuna düşen Divan Kâtipliği görevini yürüten Sayın Mustafa Arabacıoğlu'nun istifa etmesi nedeniyle boşalan bir Divan Kâtibi Seçimi yapılacaktır. Adayınız lütfen veya adaylarınız?

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ahmet Kâşif.

BAŞKAN - Ahmet Kâşif önerilmiştir. Başka aday var mı?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Yok.

BAŞKAN - Başka aday yoktur.

Sayın milletvekilleri; bir tek aday gösterilmiştir. Seçim işlemleri İçtüzüğü'nün 163'üncü maddesi gereğince yapılacaktır. Her milletvekili soyadı alfabe sırasına göre adı okundukça kapalı oy verme yerinde kendisine verilen oy pusulasındaki kabul, ret, çekimser karelerinden birine (X) çarpı işaretli mühürü vurmak suretiye oyunu kullanacaktır. Kullanılan oy ise kapalı oy verme yerinde mühürlü zarfa konup kapandıktan sonra kürsü üzerindeki kapalı oy sandığına atılacaktır.

Sayın milletvekilleri; şimdi oy kullanımına geçiyoruz. Oylama Cetvelini okuyunuz lütfen.

KÂTİP -

Ergin Abdullah.
(Ergin Abdullah oyunu kullandı.)

Ayhan Halit Acarkan.

Mustafa Adaoğlu
(Mustafa Adaoğlu oyunu kullandı.)

Sonay Adem
(Sonay Adem oyunu kullandı.)

Mustafa Akıncı
(Mustafa Akıncı oyunu kullandı.)

Ali Özkan Altınışik.
(Ali Özkan Altınışik oyunu kullandı.)

Hüseyin Angolemlı.
(Hüseyin Angolemlı oyunu kullandı.)

Mustafa Arabacıoğlu.
(Mustafa Arabacıoğlu oyunu kullandı.)

Hakan Ataker.
(Hakan Ataker oyunu kullandı.)

Hakkı Atun.
(Hakkı Atun oyunu kullandı.)

İsmail Başarır.
(İsmail Başarır oyunu kullandı.)

Mehmet Bayram.
(Mehmet Bayram oyunu kullandı.)

Onur Borman. Yok.
Gülşen Bozkurt.
(Gülşen Bozkurt oyunu kullandı.)

Hüseyin Celâl.
(Hüseyin Celâl oyunu kullandı.)

Mehmet Civa.
(Mehmet Civa oyunu kullandı.)

Salih Coşar.
(Salih Coşar oyunu kullandı.)

Derviş Çobanoğlu.
(Derviş Çobanoğlu oyunu kullandı.)

Serdar Denktaş.
(Serdar Denktaş oyunu kullandı.)

- Ahmet Derya
(Ahmet Derya oyunu kullandı)
- Tansel Doratlı
(Tansel Doratlı oyunu kullandı)
- Derviş Eroğlu
(Derviş Eroğlu oyunu kullandı)
- Taner Etkin
(Taner Etkin oyunu kullandı)
- Mustafa Gökmen
(Mustafa Gökmen oyunu kullandı)
- Ertuğrul Hasipoğlu
(Ertuğrul Hasipoğlu oyunu kullandı)
- Ömer Kalyoncu
(Ömer Kalyoncu oyunu kullandı)
- İlkay Kâmil
(İlkay Kâmil oyunu kullandı)
- Ahmet Kâşif
(Ahmet Kâşif oyunu kullandı)
- İbrahim Koreli
(İbrahim Koreli oyunu kullandı)
- Salih Miroğlu
(Salih Miroğlu oyunu kullandı)
- Özkan Murat
(Özkan Murat oyunu kullandı)
- Erdal Onurhan
(Erdal Onurhan oyunu kullandı)

Özker Özgür.
(Özker Özgür oyunu kullandı.)

Eşber Serakıncı. Yok.
Vehbi Zeki Serter.
(Vehbi Zeki Serter oyunu kullandı.)

Ali Ertan Şükrü.
Ali Ertan Şükrü oyunu kullandı.)

Ruhsan Tuğyan.
(Ruhsan Tuğyan oyunu kullandı.)

Süha Türköz.
(Süha Türköz oyunu kullandı.)

Salih Usar.
(Salih Usar oyunu kullandı.)

Ünal Üstel. Yok.
Vasfi Candan.
(Vasfi Candan oyunu kullandı.)

Kenan Atakol.
(Kenan Atakol oyunu kullandı.)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; oy kullanma işlemi tamamlanmıştır. Şimdi sayım ve döküm işlemine geçiyoruz.

(Sandıklar açılır ve sayım-döküm işlemi yapılır.)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; tutanağa göre seçim sonucunu açıklıyorum. Toplam milletvekili sayısı 50, mevcut milletvekili sayısı 38, kullanılan oy pusulası sayısı 38. Kabul 30, ret 8. Bu duruma göre toplantıya katılan milletvekillerinin salt çoğunluğu üzerinden oy aldığından Sayın Ahmet Kâşif seçilmiştir. Kendisini kutluyoruz.

IV. SORULAR VE YANITLAR

Sayın milletvekilleri; Şimdi de Sorular Bölümüne geldik. Bir yazılı sorunun yanıtı vardır. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın " Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun Teknecik Termik Santralına Yakıt Alımı İçin Verilen Teklifler, Teklif Veren Firmaların Eğer Varsa Yerel Temsilcileri, Baycorp'la imzalanan Anlaşma, Baycorp'tan Alınan Fuel-Oil ile İlgili Yazılı Sorusuna Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığıyla Ekonomi ve Maliye Bakanlığının Yanıtı.

Soru ve Yanıtı okuyunuz lütfen.

Bu soruyla ilgili olarak gruplar arasında varılan mutabakat uyarınca Bakanlıklardan gelen yanıt okunacak, buna ekli belgeler tutanaklara geçirilecektir. Onların okunmuŐ kabul edilmesi Şeklinde gruplar mutabakata varmıştır. Evet okuyunuz lütfen.

KÂTİP-

DÖNEM : III
YIL : 2

YAZILI SORU No : 26/2/95
TARİH : 29 Ağustos 1995

ULUSAL BİRLİK PARTİSİ LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDAL ONURHAN'IN,
KIBRIS TÜRK ELEKTRİK KURUMUNUN TEKNECİK TERMİK SANTRALINA
YAKIT ALIMI İÇİN VERİLEN TEKLİFLER, TEKLİF VEREN FİRMALARIN EĞER VARSA
YEREL TEMSİLCİLERİ, BAYCORPLA İMZALANAN ANLAŞMA, BAYCORP'TAN ALINAN
FUEL-OİL VE MAZOT VE YEŞİLLER ŞİRKETİNDEN ALINAN FUEL-OİL İLE
İLGİLİ YAZILI SORUSU

1- Anılan yanıtta cevap verilmeyen hususlar:

- a) Her parti alıma katılan veya katılanların verdiği teklifler nelerdir? (Yanıta sadece geç getirilen partinin teklif fiyatları verilmektedir) - Soru 5
- b) Teklif veren firmaların, eğer varsa yerel temsilcileri kimlerdir? (Yanıtta sadece Baycorp için "İlgili" adı altında bir isim verilmekte, ancak bunun temsilci olup olmadığı belirtilmemektedir; Yeşiller Yatırım Şirketi için hiç isim verilmemektedir) - Soru 5
- c) Her alım için L/C kimin tarafından ve hangi bankadan açılmıştır? (Yanıttan anlaşıldığı kadarıyla, sadece geç gelen fuel-oil ile 10000 ton mazot için banka adı vardır, L/C'leri açtıranların adları yoktur) - Soru 6
- d) Baycorp firmasından tüm zarar istenecek mi? - Soru 7

2- Yanıtın incelenmesinden sonra sormak istediğim yeni hususlar

a) Baycorp'tan alınan mazot:

i) Yanıtta, Mart 1995 ayı başında Baycorp temsilcileri ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığı arasında bir görüşmeden bahsedilmektedir. Bu görüşme veya görüşmelerde Baycorp'u temsilen katılan veya katılanlar ile Bakanlık temsilen katılan veya katılanlar kimlerdir? Bu görüşme veya görüşmelerden önce Baycorp'un Kurum'la herhangi bir teması olmuş muydu? Eğer böyle bir temas yoksa, neden Baycorp önce Ekonomi ve Maliye Bakanlığı ile görüşüğünü açıkladı mı?

ii) Yanıtta, Baycorp'la yapılan öngörüşmenin Mart 95'de olduğu söylenmesine rağmen, "anlaşmanın uluslararası olduğu" gerekçesi ile Bakanlar Kurulundan yetki istendiği ve Baycorp'la anlaşma imzalaması hususunda Kurum'a 27/2/1995 tarih ve 465/95 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yetki verildiği söylenmektedir. Bu çelişkiyi nasıl açıklarsınız?

iii) 24/3/95 tarihinde Baycorp'la imzalanan anlaşma hususunda Kurum Yönetim Kurulu'nun aldığı karar veya kararlar var mıdır? Eğer varsa, bu kararların ve anlaşma metninin bir suretlerinin verilmesi.

iv) Size göre ve açık seçik, Kurum'un, mevzuatı itibarıyla böyle bir anlaşmayı imzalama yetkisi var mıydı? Eğer varsa, mevzuatın birer suretinin eklenmesi.

v) Baycorp, 19/5/95 tarihinde gelen mazotu, gemiye yüklediğinde L/C uyarınca parası muhabir bankadan almış mıydı? Eğer almışsa, bu alım vadeli olmamış, sadece L/C'yi açan Bankadan kredi kullanılmış olduğuna ve anlaşma 24 Mart'ta imzalanmasına rağmen L/C 9/5/95'de açıldığına göre, Kurum neden alımı ihale ile yapmamıştır?

b) Yeşiller Yatırım Şirketinden alınan fuel-oil:

i) Fuel-oil alımı konusunda hangi bankalarla temas edilmiştir? Everest Bank yakıt satıcısı mıdır? Yeşiller Yatırım Şirketi'nin ayrı bir tüzel kişiliği olduğuna göre Everest Bank'ın Yeşiller Yatırım Şirketinden yakıt alınması koşulunu olumlu karşılamanızın mantıklı izahı nedir?

ii) Kurumun böyle bir alım için yetkisi var mıdır ve bu yetki, eğer varsa, hangi mevzuattan kaynaklanmaktadır? Eğer varsa, mevzuatın ve anlaşmanın birer suretinin eklenmesi

iii) Neticede Yeşiller Grubuna verilen siparişin fiyatı (USD/ton) nedir? L/C hangi tarihte ve hangi bankadan açılmıştır? L/C toplam tutarı ve bankaca alınan masrafların tümü ne kadardır? L/C mektubunun bir kopyasının eklenmesi.

iv) Kurum Yönetim Kurulu'nun bu konuda aldığı karar veya kararlar var mıdır? Eğer varsa, birer suretlerinin eklenmesi.

c) Baycorp'tan alınan fuel-oil:

i) Kurumun elden teklif alma yetkisi var mıdır? Eğer varsa, mevzuatın bir kopyasının eklenmesi.

ii) 22/5/95 tarihinde kapanan tekliflerin detayları nelerdir? Tekliflerin ve anlaşmanın birer suretlerinin eklenmesi.

iii) Kurum Yönetim Kurulu'nun bu konuda aldığı karar veya kararlar var mıdır? Eğer varsa, birer suretlerinin eklenmesi.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI

Sayı :BB/13/94/1

Lefkoşa 5.10.95

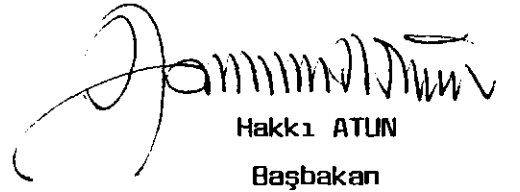
Konu :26/2/95 Numaralı Yazılı Soru Önergesine Yanıt.

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı
Lefkoşa.

İLGİ: 29 Ağustos 1995 tarih ve Y.S. No: 26/2/95 sayılı yazınız.

Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sn. Erdal Onurhan'ın Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun Tekneçik Termik Santralına Yakıt Alımı için verilen Teklifler , Teklif Veren Firmaların Eğer Varsa Yerel Temsilcileri, Baycorp'la imzalanan Anlaşma, Baycorp'tan Alınan Fuel-Oil ve Mazot ve Yeşiller Şirketinden Alınan Fuel-Oil ile ilgili 26/2/95 Numaralı Yazılı Soru Önergesine, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'nın yanıtı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve Meclis İçtüzüğü'nün 110(1) maddesi uyarınca gereğini saygılarımla istirham ederim.

Hakkı ATUN
Başbakan

Eki

(1) Yanıt.

DÖNEM : III
YIL : 2

YAZILI SORU NO : 26/2/95
TARİH : 24/9/95

ULUSAL BİRLİK PARTİSİ LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDAL ONURHAN'IN
KIBRIS TÜRK ELEKTRİK KURUMUNUN TEKNİK TERMİKSANTRALINA
YAKIT ALIMI İÇİN VERİLEN TEKLİFLER, TEKLİF VEREN FİRMALARIN
EĞER VARSA YEREL TEMSİLCİLERİ, BAYCORPLA İMZALANAN ANLAŞMA,
ALINAN FUEL-OİL VE MAZOT VE YEŞİLLER ŞİRKETİNDEN ALINAN
FUEL-OİL İLE İLGİLİ YAZILI SORUSUNA, EKONOMİ VE
MALİYE BAKANLIĞI İLE TARIM, DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ
BAKANLIĞININ YANITI

1. Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'nın Yanıtı:

Merkezi İhale Komisyonu 60 bin ton Motorin (Dizel) ve 120 bin ton fuel-oil için 3.8.1995 tarihinde 6 yerel gazeteyle ilân duyurusunda bulunulmuştur ve ihale 10.8.1995 Perşembe günü kapatılmıştır. 10.8.1995 günü açılan tekliflerden 3 firma ihaleye katılmıştır.

Ancak K.T. Elektrik Kurumu'nun teknik ve bilirkşi heyetlerince yapılan inceleme sonucunda, her üç teklifin de şartnamede belirtilen şartlara uyulmadığından kurumca sözkonusu ihalenin iptâl edilip, yeniden ihaleye çıkılması Komisyona tavsiye edilmiş ve Merkezi İhale Komisyonu da ihaleyi iptâl ederek 18.8.1995 tarih ve MEB.161A-52 sayılı yazınız ile, Bakanlığa bilgi verilmiştir.

İptâl edilen ihaleye yeniden çıkılmış ve 23.8.1995 tarihinde yeniden ihaleye çıkılarak 28.8.1995 Pazartesi günü saat 10'da ihale kapatılmıştır.

Açılan tekliflerde yeniden 3 firma ihaleye katılmıştır. Katılan firmalar ise:

1. Baycorp S.A.
2. Yeşiller Yatırım Şirketi Ltd.
3. Baytur Trading S.A.

KIB-TEK'in bir yıllık yakıt ihtiyacının karşılanması ile ilgili ihaleye verilen tekliflerden;

1. Baycorp S.A. fuel-oil (120 bin ton için)High Fob.Med. İtalya + (Artı) 16.47.USD/Ton + (Artı) sigorta olarak verilmiştir. 28.8.1995 günü borsa fiyatları dikkate alınarak mukayese yapıldığında (High Fos.Med. İtalya 85 USD/Ton) ise, C & F teknecik olarak, vermiştir. Motorine ise $147.5+19.35/\text{ton}=166.85$ US \$/ton olarak verilmiştir.

2. Yeşiller ise, fuel-oil vermiş olduğu fiyat ise bir yıl sabit 102 US \$/ton CIF Teknecik; motorin için ise 180 US \$/ton CIF Teknecik. Motorin için ise 180 US \$/ton CIF Teknecik.

3. Baytur ise vermiş olduğu fiyatta fuel-oil için ortalama CIF Med. İtalya - (Artı) 14 US \$/ton (82+14=96 US \$/ton CIF Teknecik). Motorin için ise, ortalama CIF Med. İtalya + 14 US \$/ton (154 + 14.68 = 168.68 US \$/ton CIF Teknecik). (Tablo ektedir)

Ancak her üç firmada eşit şartlar da fiyat vermediğinden, fiyatlar arasında mukayese yapma imkânı zorlaştığından, 6 Eylül 1995 Çarşamba günü ihale tüzüğü'nün 15. maddesinin (1) ve (2). fıkralarına göre pazarlık usulü ile ihale yönüne yeniden gidilmiştir. (Ek II)'de de görüleceği üzere şartlar yeniden tesbit edilerek, firmalar ile aynı gün saat 13'de pazarlığa gidilmiştir. Verilen teklifler ise şöyle olmuştur.

1. Baycorp ihaleye katılmadı;

2. Yeşiller ise, 60bin ton motorin için fiyat ortalama FOB Med. İtalya+1250 US \$/ton ve 70 gün vade;

120 bin fuel-oil için ortalama FOB Med. İtalya + 12.50 US \$/ton ve 70gün vade.

3. Baytur Trading S.A. ise ilk vermiş olduğu teklifini artırarak, 60 bin ton Motorin için fiyat ortalama FOB. Med. İtalya+20. US\$/ton ve 60 gün vade.

120 bin ton fuel-oil için fiyat ortalama FOB Med. İtalya+18 US +/ton ve 60 gün vade;

2- TARIM DOĞAL KAYNAKLAR VE ENERJİ BAKANLIĞI'NIN YANITI

Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sn. Erdal Onurhan'ın Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun Teknecik Santrali için bugüne kadar temin ettiği yakıt ile ilgili 29.8.1995 tarih 26/2/95 nolu yazılı soru önergesinde yer alan soruların yanıtları aşağıda sunulmaktadır.

1- (a) İEKEB.7/82/3 sayılı ve 22.8.95 tarihli yazımızda belirtildiği üzere 2 Mayıs, 1995 tarihine kadar K.T. Elektrik Kurumu yakıt satın alma temin K.T. Petrolleri aracılığı ile Tüpraş'tan yapmıştır. Bu tarihten sonra Baycorp firmasından 10729 M.Ton mazot ve Yeşiller Şirketinden 9063 M.Ton Fuel-Oil satın almıştır. Bu firmalardan yakıtın ne şekilde alındığı yukarıda belirtilen yazımızda açıklanmıştır. Bunlar dışında elden teklif alma ile, Yeşiller, Çukurova ve Baycorp'un katıldığı fuel-oil ihalesi yapılmış ve ihale Baycorp firmasına kalmıştır. Bu ihaleye verilen teklifler daha önce belirtildiği üzere aşağıda görülmektedir.

a) Yeşiller Şirketi (KKTC)	136 USD/M Ton	45 gün vadeli
b) Çukurova (Baytur) Şti.(TC)	113 USD/M Ton	60 gün vadeli
c) Baycorp (İsviçre)	108.5USD/M Ton	60 gün vadeli

1- (L) Teklif veren firmalardan Baycorp ve Çukurova (Baytur)'un yerel temsilcileri yoktur. Yeşiller Şirketi ise KKTC'de kayıtlı yerel şirkettir.

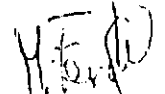
1- (c) Baycorp'tan satın alınan 10729 M.Ton mazot için 9.5.95 günü ve 21909 M.Ton fuel Oil için 4.7.95 günü K.T. Elektrik Kurumu tarafından Kıbrıs Vakıflar Bankası kanalı ile akreditif açılmıştır.

Yeşiller Şirketinden alınan 9063 M.Ton fuel-Oil için Kurum'la Şirket arasında sadece yakıt anlaşması imzlanmış eğer akreditif açılmışsa ilgili şirket tarafından açılmıştır.

1- (d) Baycorp firmasından yakıtın geç tesliminden dolayı gecikilen her gün için 5000 USD talep edilmiş ve 6 günlük gecikmeye karşılık 30000 USD ödemede firmadan keşilmiştir.

- 2- (a) (i) Mart 1995 ayı içerisinde Baycorp temsilcisi ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığı arasında yapılan görüşmeden önce Baycorp'un K.T. Elektrik Kurumu ile herhangi bir teması olmamıştır.
- 2- (a) (ii) Daha önceki yanıtımızda Bakanlar Kurulunun A-465-95 no'lu kararının tarihi hata ile 27/2/95 yazılmıştır. Söz konusu kararın tarihi 22/3/1995'tir. İlgili kararın bir sureti ek I'de verilmiştir.
- 2- (a) (iii) 22/3/95 tarihinde Baycorp'la imzalanan anlaşma hususunda Kurum Yönetim Kurulunun kararı mevcut olup bir sureti EK.II'de ve Kurum'la Baycorp arasında imzalanan anlaşmanın bir kopyası EK.III'de verilmiştir.
- 2- (a) (iv) Yürürlükte olan yasalara göre Kurum'un her türlü alım için yetkilisi vardır. EK.IV.
- 2- (a) (v) Baycorp'un 19/5/1995 getirdiği mazotun parasını gemiye yükleme tarihinde muhabir bankadan alıp almadığını bilemeyiz. Ancak bizim akreditifi açtığımız Kıbrıs Vakıflar Bankası ödemeyi yüklenme tarihinden 60 gün sonra yapmıştır.
- 2- (b) (i) Fuel alımı konusunda Kıbrıs Vakıflar Bankası, Kooperatif Merkez Bankası, Kredi Bankası, Türk Bankası ile kredi sağlama için temaslar kurulmuştur. Ancak bu bankalardan olumlu yanıt alınamamıştır. Temas kurulan bankalardan yakıt temini için kredi bulunamadığından son olarak 24.5.1995 tarihinde Everest Bankası ile Kurum'a kredi sağlanması konusu görüşülmüştür. Banka yetkilileri Kurum'a kredi veremeyeceklerini ancak kredili yakıt emniyet edebileceklerini bildirmişlerdir. Başbakanlığın Tarım Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanlığı ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığının onayları ile bu yöntemle yakıt temini hususunda Everest Bankası yetkilileri ile mutabakata varılmıştır. Banka yetkilileri, mevzuatlara göre Bankanın doğrudan yakıt getirmesinin mümkün olmadığını belirterek bunu Yeşiller Yatırım Şirketi aracılığı ile yapacaklarını bildirmişlerdir. Bu nedenle Kurum krediyi sağlayacak bankanın isteni doğrultusunda Yeşiller Yatırım Şirketi ile sözleşmeyi imzalamıştır.
- 2- (b) (ii) Kurum bu gibi alımlar için yetkisi vardır. 4.2.1975 tarih 6215 no'lu Bakanlar Kurulu kararı Madde 14 ve halen yürürlükte olan Fasıl 170-171 Elektrik İdaresinin Kuruluşu ve tüzel kişi olması ile ilgili yazı ektedir. EK.IV.
- 2- (b) (iii) Yeşiller Şirketinden alınan Fuel Oil'in fiyatı 5,480,000 TL/Ton (Beş Milyon dört yüz seksen bin TL/Ton) idi. Sözleşme EK.V ilişiktir.
- 2- (b) (iv) Kurum Yönetim Kurulu'nun bu konuda 25/5/1995 tarih ve A.154/95 almış olduğu kararın bir sureti ektedir. Ek.VI.
- 2- (c) (i) Kurumun elden teklif alma yetkisi vardır. İlgili mevzuatlar ektedir. EK.IV.
- 2- (c) (ii) Tekliflerin detayları ve Baycorp ile yapılan anlaşma (akreditif) ektedir. EK.VII
- 2- (c) (iii) Kurumun bu konuda aldığı Yönetim Kurulu kararı vardır. EK.VIII ilişiktir.

Bilgi ve değerlendirmelerinize saygılarımla arz ederim.

Ferdi Sabit Soyer
Tarım Doğal Kaynaklar ve Enerji
Bakanı

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu

Elektrik İşleri

Adres :

Tel. :

Tarih : 17.8.1995

YUMURTLUK 11/587/95

Sayın :

Konu : Akar yakıt ihalesinin iptali ve yeniden ihaleye çıkılması

Merkezi İhale Komisyonu
Başkanlığı
Lefkoşa

Kurumumuzun bir yıllık akar yakıt ihtiyacının karşılanması amacı ile çıkılan ihale 2.8.95 günü Komisyonumuzca açılmış ve alınan teklifler değerlendirilmek üzere Kurumuza gönderilmişti. İncelenen her üç teklif de şartnamede belirtilen şartlara uymadığından, Kurumumuzca sözkonusu ihalenin iptal edilip yeniden ihaleye çıkılması kararı alınmıştır.

Bir önceki şartnamede bazı değişiklikler yapılmış olup ekte sunulan yeni şartnameye göre ihaleye çıkılacaktır.

Teklif kabulü ilanı ekte sunduğumuz örneğe göre yapılması bizce daha uygun görülmektedir.

Bilgi ve gereği için arz ve rica olunur.

Həsən Özdamar
Müdür

25.8.1995 GÜNÜ BİR MİLLİYAT İHTİYACINA KARŞILANMASI İLE İLGİLİ İHALEYE NEPALEN TEKLİFLERİ

Teklif veren Firma	Fiyat Fuel-011	Fiyat Motorin	Ödeme	Teslim	Boşaltma süresi	Teknik Özellikler
BAYCORP	High Fob Med. Italy + 16.47USD/ton + Sigorta 75 + 16.47=91.47 C & F Teknecik.	High Fob Med. Italy +19.35USD/ton + sigorta 147.5 = 166,.85 C & F Teknecik.	Yükleme gününden 60 gün sonra, Kıbrıs Vakıflar Bankası akrediti- fini kabul eder.	Akreditifin açılmasını müteakip en geç 20 gün	36+6 saat 20000 ton için	Uygun
YEŞİLLER	102 USD/ton CIF Teknecik.	180 USD/Ton CIF Teknecik.				
BAYTUR	Ortalama CIF Med Italy + 14 USD/ton 82 + 14 = 96 CIF Teknecik.	Ortalama CIF Med Italy + 14 USD/ton 154 + 14= 168	Yükleme gününden 60 gün sonra satıcının kabul edeceği bir ban- kadan teyidli akreditif.	Akreditifin açılmasını müteakip bir hafta içinde		Uygun

NOT: 25.8.1995 günü Borsa Fiyatları alınarak mukayese yapılmıştır.

High Fob Med Italy 75 USD/Ton.
Ortalama Fob Med Italy 74 USD/ton.
Ortalama CIF Med Italy 82 USD/Ton.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
EKONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI
MERKEZİ İHALE KOMİSYONU
LEFKOŞA - KIBRIS

Sayı: HKB-161/A-94

Tarih: 6 / 9 / 1995

Konu: Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun
Bir yıllık akaryakıt temini hakkında.

Sayın: Daycorp Sa.

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu Müdürlüğü'nün bir yıllık akaryakıt temini ile ilgili açılan 145/95 sıra no'lu ihale 28/8/1995 Pazartesi günü kapatılmıştır. Açılan ihaleye aşağıdaki şartlarla 1986 İhale Tüzüğü'nün 15. maddesinin (1). ve (2). fıkrasına göre pazarlık usulü ile ihale edilme güdülecektir.

Pazarlık 6 Eylül, 1995 Çarşamba günü saat 13.00'de Merkezi İhale Komisyonu toplantı salonunda yapılacaktır.

Bilgilerinize saygı ile rica olunur.

Özmen S. NASİFOĞLU
MERKEZİ İHALE KOMİSYONU BAŞKANI

Şartlar:

- 1- Ortalama FOB Hesabı İtalya +
- 2- Boşaltma Süresi: 60 + 6 saat.
- 3- CIF Teknelek
- 4- Tevessüz akreditif
- 5- 60 gün kredi B/L tarihinden itibaren
- 6- İlk parti teslimi (Akreditifin açılmasını müteakip kaç gün sonra)

- 342 -
KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
EKONOMİ VE MALİYET BAKANLIĞI
MERKEZİ İHALE KOMİSYONU
LİFKOŞA - KIBRIS

Sayı: İHB-İHA/95-35

Tarih: 6/9/1995

Conseil d'Énergie Türk Elektrik Kurumu'nun
bir yıllık akaryakıt temini hakkında.

Sayın: Yeşiller Yatırım Şti. Ltd.

Libya Türk Elektrik Kurumu İKİRİĞÜ'nün bir yıllık akaryakıt temini ile ilgili yapılan 155/95 sıra no'lu ihale 28/8/1995 tarihinde sonuçlandırılmıştır. Açılan ihaleye aşağıdaki şartlarla 1986 İhale Tüzüğü'nün 15. maddesinin (1). ve (2). fıkrasına göre pazarlık usulü ile ihale yoluyla gidilecektir.

Pazarlık 6 Eylül, 1995 Çarşamba günü saat 13.00'de Merkezi İhale Komisyonu toplantı salonunda yapılacaktır.

Bilgilerinize saygı ile rica olunur.

Özmen S. NİSİFOĞLU
MERKEZİ İHALE KOMİSYONU BAŞKANI

Şartlar:

- 1- Ortalama FOB Bedeli İtalya +
- 2- Bedel alma Süresi: 60 + 6 saat.
- 3- C/II Tehnesik
- 4- Tevitsiz akreditif
- 5- 60 gün kredi B/L tarihinden itibaren
- 6- 100 parçeli teslim (Akreditifin açıklanması müteakip kaç gün sonra)

01/11

- 343 -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
EKONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI
MERKEZİ İHALE KOMİSYONU
LEFKOŞA - KIBRIS

Sayı: KBB- 161/A- 56

Tarih: 6 / 9 / 1995

Konu: Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun
bir yıllık akaryakıt temini hakkında.

Sayın: Baytur Trading S.A.

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu Müdürlüğü'nün bir yıllık akaryakıt temini ile ilgili açılan 145/95 sıra no'lu ihale 28/8/1995 Pazartesi günü kapatılmıştır. Açılan ihaleye aşağıdaki şartlarla 1996 İhale Tüzüğü'nün 15. maddesinin (1). ve (2). fıkrasına göre pazarlık usulü ile ihale yönüne gidilecektir.

Pazarlık 6 Eylül, 1995 Çarşamba günü saat 13.00'de Merkezi İhale Komisyonu toplantı salonunda yapılacaktır.

Bilgilerinize saygı ile rica olunur.

Özmen S. NASIFOĞLU

MERKEZİ İHALE KOMİSYONU BAŞKANI

Şartlar:

- 1- Ortalama FOB Ned İtalya +
- 2- Başlangıç Stokları: 60 + 6 saat.
- 3- CIF Teknoloji
- 4- Teviziiz akreditif
- 5- 60 gün kredi B/L tarihinden itibaren
- 6- İlk parti teslimi (Akreditifin açılmasını müteakip kaç gün sonra)

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun, Elektrik Santrallerine yakıt temini için mukavele imzalaması hususunda yetkili kılınması:

KARAR NO:
A-465-95

Bakanlar Kurulu, Resmî Gazete'de yayınlanmasını kaydıyla aşağıdaki kararı aldı.

- 1- Elektrik Santrallerinin motorin ihtiyacının temini hususunda DAYCROP S.A. SWITZERLAND firması ile mukavele imzalaması hususunda Kıbrıs Türk Elektrik Kurumunun görevli ve yetkili kılınması ,
- 2- Bu amaç için yüz otuz milyar Türk Lirası teminat miktında verilmesi hususunda Ekonomi ve Maliye Bakanlığı'nun yetkili kılınması.

22.3.1995

KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ	
KİTİS A.Ş. Genel Müdürlüğü	
İnceleme Tarihi: 22/3/95	Dosya No: 10.1.241
M. V. 1	S. 5
M. V. 2	S. 6
M. V. 3	S. 7
S. 1	S. 8
S. 2	S. 9
S. 3	S. 10
S. 4	S. 11

Genel No. Yakıt Temini için sözleşme imzalanması.

27/95

Bölge Kurulu'nun 27/3/1995 gün, A-465-95 No.'lu kararına uyum olarak, elektrik santrallerine yakıt temini için Kurum'a verilen görev ve yetkiye atfen, 27/3/1995 tarihinde Baycrop S.A. Switzerland firması ile Kurum arasında imzalanmış sözleşmenin uygulanmasını oy birliği ile karar verilmiştir.

- 346 -

BAYCORP SA

13, rue de la Fontaine - 1204 Geneva (Switzerland)
Telephone (41 22) 311 05 70/80/90 - Telefax (41 22) 311 05 00 - Telex 421945 BAY CH

TELEFAX - MESSAGE

TO: KIB/TEK/TRNC
TO: MR. MAHMUT T. ADILOGLU / CHAIRMAN
X HBR: 0090-392-228 38 51
IT PAGE(S): 1
REFERENCE: BAY/KIB/GO-95
MESSAGE:

DEAR SIR,

WE REFER TO THE PARAGRAPH OF THE GASOIL SALE AND PURCHASE CONTRACT N° BAY/KIB/GO-95 DATED 24TH MARCH 1995 SIGNED BETWEEN YOURSELVES AND OUR COMPANY.

FOR AVOIDING UNNECESSARY DELAY REGARDING THE FIRST CARGO COVERED BY ABOVE-MENTIONED CONTRACT, WE HEREBY REQUEST AND AUTHORIZE YOU TO PAY AN AMOUNT OF US DOLLARS 40,000.- (FORTY THOUSAND US DOLLARS) DIRECTLY TO MR. TURGAY CELEBI, AGENT OF BAYCORP S.A. FOR THIS CONTRACT. SUCH SUM IS TO BE PAID AS PREPAYMENT FOR ARRANGING AND ASSISTING OURSELVES FOR FREIGHT BOOKING.

CONSEQUENTLY, PLEASE PAY, TOGETHER WITH THE ISSUANCE OF YOUR LETTER OF CREDIT COVERING THE FIRST CARGO, US DOLLARS 40,000.- (FORTY THOUSAND US DOLLARS) ONLY TO OUR BANK ACCOUNT BNP/GENEVA.

THANKS FOR YOUR PROMPT ACTION.

BEST REGARDS,

PAUL THIAULIER
EXECUTIVE DIRECTOR

BAYCORP SA

15, rue de la Fontaine - 1204 Geneva (Switzerland)
Telephone (41 22) 311 05 70/80/90 - Telefax (41 22) 311 05 00 - Telex 421945 BAY CH

GASOIL SALE AND PURCHASE CONTRACT N° BAY/KIB/GO-95

THIS CONTRACT IS SIGNED BY AND BETWEEN THE SELLER AND THE BUYER, WHEREBY THE SELLER AGREES TO SELL AND THE BUYER AGREES TO BUY THE UNDERMENTIONED GOODS SUBJECT TO THE TERMS AND CONDITIONS SET FORTH BELOW:

- 1/ SELLER : BAYCORP S.A.
15, RUE DE LA FONTAINE
1204 GENEVA/SWITZERLAND
- 2/ BUYER : KIB-TER
K.K.T.C. ELEKTRİK KURUMU-GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
95, MEHMET AKIF CADDESİ, LEFKOSA/TURKISH REPUBLIC
OF NORTHERN CYPRUS (MERSIN 10-TURKEY)
- 3/ PRODUCT : GASOIL/D2 AS PER SPECIFICATIONS DESCRIBED IN ITEM 4 BELOW.

4/ QUALITY :	GUARANTEED	TEST METHODS
ASH, WT. %	: 0.01 MAX.	ASTM D-482
CARBON RESIDUE & RAMSBOTTOM (ON 10 % RESIDUUM)	: 0.20 MAX.	ASTM D-524
CETANE INDEX, CALCULATED	: 50 MIN.	ASTM D-976
COLOR, ASTM	: 3.0 MAX.	ASTM D-1500
CORROSION COPPER STRIP 3 HRS AT 30 °C (122 °F)	: N° 3 STRIP OR BETTER	ASTM D-130
DENSITY AT 15 °C	: 0.820-0.850,	ASTM D-1298
DISTILLATION, RECOVERY BASIS °C (°F)		ASTM D-86
90%	357 MAX. (675)	
END POINT	385 MAX. (725)	
FLASH POINT °C (°F)	: 51.7 MIN. (125)	ASTM D-93
POUR POINT °C (°F)	: -6.7 MAX. (20)	ASTM D-97
SEDIMENT AND WATER, VOL. %	: 0.05 MAX.	ASTM D-2709
VISCOSITY, SSU AT 37.8 °C, (100 °F)	: 32-45	ASTM D-88
SULPHUR, WT. %	: 0.7 MAX.	ASTM D-129/ IP-336

- 5/ QUANTITIES : IN LOTS OF UP TO 20,000 MT. +/- 10% EACH (AT SELLER'S OPTION AND SUBJECT TO DISPORT DRAFTS PERMITTING).

EBP, ...

6/ DELIVERY : ABOUT EVERY 45 DAYS TO TEKNECIK OR KALECIK, CNF TEKNECIK POWER STATION, INSTALLATIONS/TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS DURING A CONTRACTUAL PERIOD TO BE MARCH 27, 1995, TO MAY 14, 1996.

THE DELIVERY PERIODS WILL BE MUTUALLY AGREED FOR EACH SHIPMENT.

7/ LAYTIME : 60 HOURS + 6 HOURS NOR (SHINC).

8/ PRICE : CNF TEKNECIK, IN US DOLLARS PER NET METRIC TON ON BILL OF LADING QUANTITY TO BE EQUAL TO:

THE HIGH FOR MED QUOTATION FOR GASOIL EN580 AS PUBLISHED BY THE PLATT'S EUROPEAN MARKETSCAN UNDER THE HEADING "CARGOES FOB MED BASIS ITALY",

PLUS A PREMIUM OF USD. 18.70/MT (US DOLLARS EIGHTEEN AND SEVENTY CENTS PER NET METRIC TON).

9/ QUOTATIONS : QUOTATIONS TO BE USED ARE THE ONE CORRESPONDING TO B/L DATE, THE TWO PUBLISHED IMMEDIATELY BEFORE AND THE TWO PUBLISHED IMMEDIATELY AFTER (I.E. FIVE QUOTATIONS IN TOTAL).

IN THE EVENT THAT THE B/L DATE FALLS ON A DATE FOR WHICH THERE IS NO PLATT'S QUOTATION, THE LAST THREE PRECEDING QUOTATIONS AND THE TWO IMMEDIATELY AFTER B/L DATE WILL APPLY (TOTAL FIVE QUOTATIONS).

10/ PAYMENT : CASH AGAINST DOCUMENT, PAYMENTS OF EACH DELIVERY SHALL BE SECURED BY AN IRREVOCABLE LETTER OF CREDIT CONFIRMED BY A PRIME SWISS BANK, VALID AT LEAST 90 DAYS AND IN A FORM ACCEPTABLE TO SELLER TO BE NOTIFIED THROUGH SELLER'S DESIGNATED BANK AND CONFIRMING THAT BUYER WILL PAY IN US DOLLARS AND BY TELEGRAPHIC TRANSFER AT 60 DAYS FROM B/L DATE WITHOUT ANY DEDUCTION, OFFSET OR COUNTERCLAIM THE FULL AMOUNT INVOICED AGAINST PRESENTATION OF SELLER'S TELEX/FAX INVOICE AND USUAL SHIPPING DOCUMENTS OR SELLER'S TELEX/FAX L.O.I. FOR TEMPORARILY MISSING DOCUMENTS.

EACH LETTER OF CREDIT HAS TO BE OPENED LATEST 20 DAYS BEFORE THE BEGINNING OF THE MUTUALLY AGREED DELIVERY PERIOD.

TOGETHER WITH THE ISSUANCE OF EACH LETTER OF CREDIT A FIX PREPAYMENT OF USD. 80,000.- (EIGHTY THOUSAND US DOLLARS) WILL BE EFFECTED BY THE BUYER TO FRENCH AMERICAN BANKING CORP./NEW YORK FOR ACCOUNT OF

BANK OF MONTREAL

PAGE 3/5-G01

BANQUE NATIONALE DE PARIS (SUISSE) S.A./FAVOUR OF BANQUE NATIONALE DE PARIS (SUISSE) S.A./
GENEVA, ATTN MR. MICHEL BALLI FOR FURTHER CREDIT
TO B.VCORP SA, ACCOUNT N° 5627069 WITH REFERENCE
N° BAY/KIB/GO-95.

SUCH AMOUNT SHALL BE ALSO DEDUCTIBLE FROM THE
FIRST AMOUNT DRAWN UNDER EACH LETTER OF CREDIT.

AT RECEIPT OF THE PREPAYMENT OF USD. 80,000.-, AN
AMOUNT OF MAXIMUM USD. 40,000.- (FOURTY THOUSAND
US DOLLARS) WILL BE PAYABLE TO SELLER'S AGENT
DESIGNATED BANK, TO ARRANGE AND ASSIST THE SELLER
FOR FREIGHT BOOKING.

ALL BANK CHARGES ARE FOR BUYER'S ACCOUNT.

IF PAYMENT DUE DATE FALLS ON A SATURDAY, SUNDAY
OR BANK HOLIDAY IN NEW YORK, THEN THE PAYMENT
TO BE EFFECTED ON THE PRECEDING NEW YORK BANK
WORKING DAY.

11/ DEMURRAGE : IF ANY, CHARTER PARTY RATE TO APPLY.

12/ QUANTITY
& QUALITY : IF VESSEL'S FIGURE IS EQUAL TO OR ABOVE BY 0.3% TO
THE B/L QUANTITY, THEN THE OUTTURN QUANTITY AT
DISPORT AS WITNESSED BY BOTH SELLER'S AND BUYER'S
INSPECTORS TO BE THE FINAL INVOICED QUANTITY.
IN SUCH CASE, SELLER IS TO GRANT BUYER WITH 3.5%
DISCOUNT ON THE PRICE OF THE SO ASCERTAINED EXTRA
QUANTITY. HOWEVER, IF THE DIFFERENCE BETWEEN
VESSEL'S FIGURE AND B/L QUANTITY IS LESS THAN
0.3%, THEN BUYER IS NOT ENTITLED TO PAY SUCH EXTRA
QUANTITY TO SELLER.

DETERMINATION OF QUANTITY AN QUALITY AS ASCERTAINED
AT LOADING INSTALLATION BY AN INDEPENDANT INSPECTOR
TO BE FINAL AND BINDING FOR BOTH PARTIES. COSTS
OF SUCH INSPECTION TO BE EQUALLY SHARED.

13/ RISK&TITLE : THE RISK OF THE PRODUCT DELIVERED SHALL PASS FROM
SELLER TO BUYER WHEN THE PRODUCT REACHES THE VESSEL
FLANGE CONNECTION OF INTAKE HOSE AT LOADPORT; AT
THAT POINT, SELLER'S RESPONSABILITY TO THE PRODUCT
SHALL CEASE AND BUYER SHALL ASSUME ALL RISK OF LOSS
OR DAMAGE TO PRODUCT SO DELIVERED.

14/ LAW AND
ARBITRATION: THIS CONTRACT SHALL BE GOVERNED BY ENGLISH LAW.
ANY CONTROVERSY ARISING OUT OF OR RELATING TO
THIS CONTRACT SHALL BE SETTLED BY ARBITRATION IN

CONFIDENTIAL - SFA

PAGE 1/5 (001)

LONDON UNDER THE RULES OF CONCILIATION AND ARBITRATION OF THE INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE BY THREE ARBITRATORS APPOINTED IN ACCORDANCE WITH SAID RULES.

- 15/ FORCE MAJEURE : A) IF EITHER PARTY IS RENDERED UNABLE BY FORCE MAJEURE TO PERFORM OR COMPLY FULLY OR IN PART WITH ANY OBLIGATION OF THIS CONTRACT THEN, SUCH PERFORMANCE OR COMPLIANCE SHALL BE SUSPENDED DURING THE CONTINUANCE OF THE UNABILITIES SO CAUSED AND SUCH PARTY SHALL BE RELIEVED OF LIABILITY AND SHALL SUFFER NO PREJUDICE FOR FAILURE TO PERFORM THE SAME DURING SUCH PERIOD.
- B) AS USED HEREIN, THE TERM "FORCE MAJEURE" SHALL INCLUDE BY WAY OF EXAMPLE AND NOT LIMITED TO: FIRE, WARS OR BELLIGERENT ACTION, RIOTS OR COMMOTIONS, ACTS OF GOD, NAVIGATIONAL ACCIDENTS AT OR CLOSING OF NAVIGATION OR TRANSPORTATION MECHANISM, STRIKES, GRIEVANCES, OR ACTIONS BY OR AMONG WORKERS, LOCK-OUTS, OR OTHER LABOR DISTURBANCES, EXPLOSIONS OR ACCIDENTS TO BELLS, PIPELINES, STORAGE DEPOTS, REFORMERY FACILITIES, MACHINERY, REFINERIES, PORTS AND OTHER FACILITIES, ACTIONS OF ANY GOVERNMENT OR OTHER CAUSE WHATSOEVER BEYOND THE CONTROL OF SELLER OR BUYER SIMILAR TO THE CAUSE HEREIN SPECIFIED.
- 16/ VALIDITY : THIS CONTRACT IS VALID FOR YOUR KIND ACCEPTANCE UNTIL MARCH 27, 1995, 5 PM CYPRUS TIME DATE AFTER WHICH THE TERMS AND CONDITIONS SET FORTH IN THIS CONTRACT ARE TO BE CONSIDERED SUBJECT TO SELLER'S RECONFIRMATION.
- 17/ TERMS : WHERE NOT IN CONFLICT WITH THE ABOVE, THE INCOTERMS EDITION 1990 WITH ALL LATER AMENDMENTS TO APPLY.
- 18/ OTHER TERMS: EXCEPT AS OTHERWISE REQUIRED BY LAW OR TO IMPLEMENT THIS AGREEMENT, BAYCORP SA AND ELECTRICITY AUTHORITY OF T.R.C.N. UNDERTAKE TO TREAT THE CONTENTS OF THIS PROPOSAL AS STRICTLY CONFIDENTIAL.
- 19/ PERIOD : A) SUBJECT TO CLAUSE B) HEREUNDER, THIS AGREEMENT MAY BE TERMINATED BY MUTUAL AGREEMENT OR BY EITHER PARTY GIVING TO THE OTHER PARTY NOT LESS THAN 60 DAYS PRIOR WRITTEN NOTICE ENDING NOT BEFORE MAY 14, 1996.

CONFIDENTIAL - SFA

İDARENİN GENEL GÖREVLERİ

12. (1) Bu Yasa kurallarına bağlı kalınması koşuluyla İdare aşağıdakileri yapmakla görevlidir:—

- (a) Elektrik üretmek ve İdareye ait tesis ve işletmeleri çalıştırmak ve bakımlarını yapmak ;
- (b) Makûl fiyatlarda elektrik akımı sağlamak ;
- (c) Normal olarak elektrik işletmeleri ile ilişkili olan herhangi bir iş yapmak ;

- (d) Elektrik kullanımını ve özellikle tarımsal, endüstriyel ve inmalât amaçları için kullanımını geliştirmek ve teşvik etmek ;
- (e) Kıbrıs'ın doğal kaynaklarını elektrik üretimi için kalkındırılmasını sağlamak ve teşvik etmek ;
- (f) Bu Yasa kuralları uyarınca tüzük yapmak ;
- (g) Elektrik üretimi, iletimi, dağıtımını ve kullanımına ilişkin tüm konularda Bakana tavsiyede bulunmak.

2. 24/63

(2) İdare, (1). fıkra amaçları için şunları yapabilir:—

- (a) Bakanlar Kurulunca saptanacak tarihten sonra, Bakanlar Kurulunun talimatı uyarınca, Elektrik Yasasının İnşaat ve Plânlama Dairesi Müdürlüğüne verdiği ve yüklediği yetki ve görevlerin bazılarını kullanabilir ve yapabilir ;

Ancak bu yetkilerin kullanılması ve görevlerin yapılmasına ilişkin masraflarla bedeller Devlet Bütçesinden ödenir ;

- (b) (1). fıkradaki amaçların herhangi biri için elektrik satın alabilir ;
- (c) (1). fıkra uyarınca kendine verilen görevlerin yapılması için veya o görevlerle ilgili olarak gerekli, yararlı veya yararlı görülen tüm faaliyetleri gösterebilir.

(3) Bu Yasada başka bir kural konması dışında İdare (1). fıkra amaçları için Elektrik Yasasının öngördüğü aynı yükümlülöklere tabi olur ve aynı görevleri yapar ve aynı yasanın yetkili bir işletmeciye verdiği tüm haklardan yararlanır ve tüm yetkileri kullanır.

Fasıl 170

ELEKTRİK İDARESİ
ELEKTRİK İDARESİNİN KURULUŞU

3. Kıbrıs Elektrik İdaresi adı altında bu Yasa ile bir kurum şürelur; İdarenin tüzel kişiliği, devamlı halefiyeti ve resmî mülk olup mal alma, mal sahibi olma ve malı elden çıkarma, sözleşme imza, söz konusu adı altında dava etme ve dava edilme ve bu Yasa amaçları için gerekli olan herşeyi yapma yetkisine sahiptir;

Ancak, 20. madde uyarınca verilen bir garantiyi geçerli sırasında İdare, Bakanlar Kurulunun onayı alınmadan taşınmazlarından herhangi birini başkasına devredemez, ipotek veremez, birine mükellefiyet yükleyemez veya terkedemez.

Elektrik
İdaresi
kurulması
ve tüzel
kişi olması

Kara
39

22/9/74

17

KARAR NO. 5580

1. Faaliyet bakımının genişletilmesiyle Elektrik Dairesinin yeniden teşkilâtlandırılması ve ek personel ihtiyacı:

(Önerge No.435/74)

19/7/1974

KARAR NO:
5580

Yüksek Kurul aşağıdaki kararı aldı:

(1) Elektrik Dairesinin Önergede belirtilen ek personel ihtiyacının gımdilik yarısının (%50'si) Ticaret, Endüstri ve Turizm Bakanlığı ile Maliye ve İktisadi İşler Bakanlığınca istişarede bulunulmak suretiyle giderilmesine çalışılması;

(2) Mühtakik mahiyette çalışabilecek ve ayrı bütçesi ile kendi kendini idame ettirebilecek bir Elektrik Dairesi kurulması hususunda ilgili Bakanlıkça çalışmalar yapılması.

17/9/1974.

17/9/74
17/9/74

St. Kılıç Saffar
22/9/74 Balçık
22/9/74
M. Misay
23/9/74

KARAR NO: 5580

Kıbrıs Türk Elektrik İdaresi İdare Meclisi

(Onerge No. 78/75)

KARAR No: Bakanlar Kurulu, Kıbrıs Türk Elektrik İdaresi İdare Meclisinin kuruluş, görev, yetkileri ve sorumlulukları ile ilgili olarak Onerge ve eklerinde yer alan teklifleri aşağıdakilere tabi olmak üzere tasvip etti.

6216

- (1) "Kıbrıs Türk Elektrik İdaresi" isminin, "Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu" olması ve buna göre 'İdare' deyimini kullanan yerlere "Kurum" kelimesinin ekmesi;
- (2) Başkan ve Üyelerin ehliyetlerine ilişkin Onergenin 2. paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi;
"Başkan dahil, İdare Meclisinde görev yapacak Üyelerin, bu görevi yapabilecek karakter, bilgi ve tecrübeye sahip kişilerden olması;
- (3) Onergeye ilişkin EK II'nin 2. paragrafındaki teklifin de prensip itibarıyla tasvibi ancak Maliye ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bu konuyu, Kolordu Komutanlığının tasvip edeceği yetkili kişilerle görüşmeleri ve bu gibi masrafların, Yönetim Bütçesinden ödenebilmesi için hesabının tutulmasının rica edilmesi; ancak Anavatan tarafından karşılanması halinde bu masrafların bütçeye idadesi.

Tarih: 4.2.75

A- Kıbrıs Türk Elektrik İdaresi İdare Meclisinin Görev ve Yetkileri.

1. Bakanlar Kurulu kararlarına tâbi olmak şartı ile Kıbrıs Türk Elektrik İdaresinin ana siyasetinin tesbitinden ve Elektrik Dairesinin genel sevk ve idaresinden sorumlu olmak ve bu maksat için gereken veya onunla ilgili bütün yetkileri kullanmak ve bütün görevleri ifa etmek;
2. Kalkınma Planına ve yıllık programlarına uygun olarak Elektrik Dairesi Müdürlüğüne hazırlanacak uzun vadeli ve yıllık yatırım ve finansman programlarını karara bağlamak, Bakanlar Kurulu'nun tasvibini müteakip uygulamaya nezaret etmek ve faaliyet sonuçlarını murakabe etmek;
3. İdame ve yenileme yatırımları hakkında karar vermek.
4. Yatırım ve finansman programlarında yıl içinde yapılacak değişiklikleri incelemek, gerekli kararları alarak Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak;
5. İdarenin yıllık cari bütçesini aynen veya değiştirerek onaylamak, ihtiyaç halinde yıl içinde gerekli değişiklikleri yapmak;
6. İdarenin, bilançolarla netice hesaplarına tasvibederek Bakanlar Kurulunun onayına sunmak;
7. Yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak faaliyet raporları düzenlemek;
8. Elektrik Dairesi Müdürü tarafından sunulacak 3 aylık faaliyet raporlarını ve İdareye ait mali portreyi gösteren mizan, cetvel, düzenlenen raporlar, belge ve istatistik gibi verileri inceleyerek gerektiğinde Elektrik Dairesi Müdürlüğüne gerekli direktifleri vermek;
9. İdarenin borçlanması için gerekli etüd ve incelemeleri yapmak ve Bakanlar Kuruluna teklifler sunmak;
10. İdareye bağlı şubeler kurulması hususunda karar vermek, statülerini tesbit etmek ve gerekli hallerde değiştirmek;
11. OKTY Personel Yönetmeliğine paralel olarak İdarenin, kendine özgü durumlarını da gözönünde bulundurarak, Elektrik Dairesi Müdürlüğüne hazırlanacak Personel Yönetmeliğini inceleyerek Bakanlar Kurulunun onayına sunmak; Bakanlar Kurulu'nun tasvibini müteakip uygulamaya nezaret etmek;
12. İdarenin mal ve hizmet fiyatlarını tesbit etmek;
13. Tahsili mümkün olmayan alacakların silinmesine karar vermek;

14. İdarenin alım, satım ve ihale işlerinin tabii olacağı genel prensipleri ve çeşitli kademelerde kullanılacak yetki sınırlarını tesbit etmek;
15. İdare personelinin atamak, gerektiğinde bu yetkiyi kısmen alt kademelere devretmek;

B- Kıbrıs Türk Elektrik İdaresi İdare Meclisinin Sorumluluğu

İdare Meclisi Başkan ve Üyeleri, İdarenin mali ve diğer kaynaklarını kârlılık ve verimlilik prensiplerine uygun olarak kullanma ve değerlendirmede gereken gayret ve başarıyı göstermekle yükümlü ve aksine davranışlardan sorumluur.

C- İlgili Bakanlık

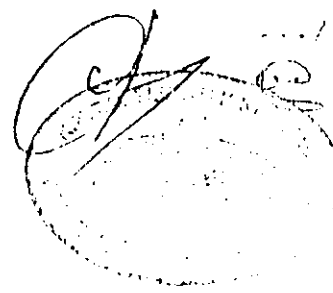
Kıbrıs Türk Elektrik İdaresinin ilgili olduğu Bakanlık Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır. Bakanlar Kurulu kararını gerektiren konular, ilgili Bakanlık kanalıyla Bakanlar Kuruluna intikal edilir.

NOT: Yukarıdaki metinde 'İdare' deyimi Kıbrıs Türk Elektrik İdaresini ifade eder.

ANLAŞMA

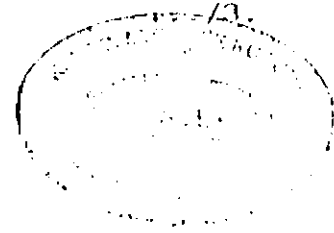
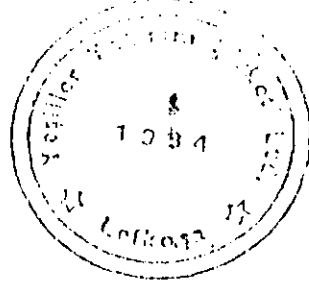
Bir taraftan aşağıda 'Şirket' olarak anılan ve kayıtlı dairesi 4, Muzaffer Paşa Caddesi, Lefkoşa adresinde bulunan Yeşiller Yatırım Şirketi Ltd. ile diğer taraftan aşağıda 'Kurum' olarak anılan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Elektrik Kurumu arasında aşağıda gösterilen şartlar dahilinde bir anlaşma yapılır:

- (1) Şirket, bu anlaşmanın imzalanmasını takip eden en geç 7 (yedi) gün içinde, Türkiye'den 10,000 ton (%10 fazla veya eksik) Fuel-Oil satın almak için gerekli akreditifi açmayı, mezkur akreditif gereğince satın alacağı Fuel-Oil'i Kuruma satmayı, Kurum ise, söz konusu 10,000 ton (%10 fazla veya eksik) tutarındaki Fuel-Oil'i Şirketten satın almayı ve her ton Fuel-Oil için Şirkete 5,480,000TL (Yalnız beş milyon dört yüz seksen bin Türk lirası) ödemeyi kabul ve deruhle ederler; söz konusu 5,480,000TL'ya (Yalnız beş milyon dört yüz seksen bin Türk lirası) sadece Fuel-Oil, nakliye ve Banka masrafları dahildir; Kurum, söz konusu Fuel-Oil'in Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne getirilmesi için gerekli olabilecek sigorta, liman masrafları ile sürastarya bedeli dahil gerek Türkiye'de gerekse Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ödenmesi gereken sair her türlü masrafı ayrıca ve ilgili faturaların ve/veya mahuzaların ibrazı üzerine peşin olarak ödemeyi kabul ve deruhle eder.
- (2) Satış konusu Fuel-Oil, ilişik Cetvelde gösterilen spesifikasyonda olacaktır.
2. Kurum, söz konusu Fuel-Oil'in Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne getirilmesi üzerine, Şirkete, söz konusu Fuel-Oil'i depolaması için gerekli göreceği depo ve/veya depoları Teknecik Termik Santralında tahsis etmeyi kabul ve deruhle eder; Şirket ise, söz konusu Fuel-Oil'i Teknecik Termik Santralında kendisine Kurumca tahsis edilecek depo ve/veya depolarda kendi hesabına muhafaza edecektir; söz konusu Fuel-Oil'in Teknecik Termik Santralına gemi ile getirilmesi üzerine, mezkur Fuel-Oil'in söz konusu depo ve/veya depolara boşaltılması için gerekli tüm hazırlıklar Kurumca derhal ve herhalukarda gemi kaptanının tahliye için ihbarından itibaren en geç 6 saat zarfında tamamlanır ve, gemiye atfedilebilecek kusur ve/veya sebepler dışında, satış konusu Fuel-Oil'in tümü en geç 36 (Yalnız otuz altı) saat içinde söz konusu depo ve/veya depolara boşaltılır. Hasıl olabilecek sürastarya bedeli Kurumca karşılanır; söz konusu sürastarya bedeli günde 10,000 ABD doları (on bin ABD doları) nisbetindedir. Mezkur (M).

depo ve/veya depoların tasarrufu, ilgili depo ve/veya depolarda satış konusu Fuel-Oil'in bulunduğu müddete kadar olmak üzere Şirkete teslim edilir. Şirket ise, Kurumun kendisine bu şekilde tahsis edilen her depo için, söz konusu depoyu kullandığı müddetçe, ayda 50,000TL (elli bin Türk Lirası) kira öder.

3. Şirket, söz konusu Fuel-Oil'in ilk 2,250 (iki bin iki yüz elli) tonunu Kurum'a kredi usulu ile satın teslim edecektir; ancak, Kurum daha sonra satın ve teslim alacağı Fuel-Oil miktarlarının satış bedelini peşin olarak ödemekle mükelleftir olacaktır.
4. (1) Kurum, satış konusu Fuel-Oil'in Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne getirilmesini müteakip 42 gün içinde satın ve teslim alarak bu Anlaşma gereğince yapması gereken tüm ödemeleri Şirkete yapmayı kabul ve deruhte eder; Kurumun, söz konusu Fuel-Oil'in tamamını mezkur 42 gün içinde satın alıp gerekli ödemeleri yapmaması ve/veya yapamaması halinde, Kurumun satış konusu tüm Fuel-Oil için ödemesi gereken tüm satış bedelinin ödenmemiş mutebaki kısmına, satış bedeli olarak, senede %215 nisbetinde bir eklenti yapılır; ancak, bu eklenti dışında başka herhangi bir nisbette faiz talep edilmez.
(2) Kurum, satış konusu tüm Fuel Oil'i Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne getirilmesini müteakip en geç 60 gün içinde satın ve teslim almakla mükelleftir; söz konusu 60 gün bu Anlaşmanın esasını teşkil eder.
5. (1) Bu Anlaşmanın imzalanmasını müteakip, Türkiye'deki satış kuruluş tarafından satış konusu Fuel-Oil'e yapılacak her türlü zamlar da Kurum tarafından ayrıca ödenir.
(2) Kurum, konişmento miktarına göre oluşacak Fuel-Oil fiyatını aygün kabul eder ve söz konusu fiye miktarındaki Fuel-Oil'i satın ve teslim almış gibi öder.
6. Kurum, bu Anlaşma gereğince tüm mükellefiyetlerini yerine getireceğine dair EKTC Devlet garantisi temin eder.
7. Bu Anlaşma gereğince ödenmesi gerekli olabilecek pul paraları Kurum tarafından ödenecektir.

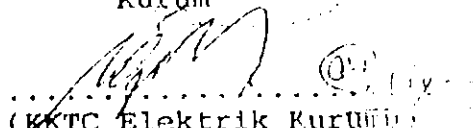
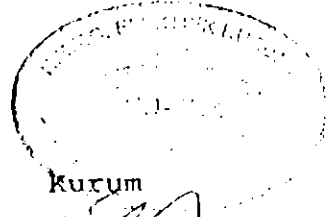
8. Bu Anlaşma, Şirketin tutacağı bir asıl ve Kurumun tutacağı bir suret halinde tanzim ve imza edilmiştir.

Lefkoşa, 1 Haziran 1995

Şirket
.....
(Yeşiller Yatırım Şti. Ltd)
adına

Kurum
.....
(KKTC Elektrik Kurumu)
adına

Şahitler:

1.

2.

.....
.....

30 MAY 1995 14:14 FROM TUFRAS D282 8270655

TÜPRAS
TÜRKİYE PETROL RAFINERİLERİ A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İstanbul - T. C. S. B. M. B. K. T. S. D. 11. 30

SANI : PETIC-2966/ 10327-30-5-85
KONU :

30/05/1995

POAŞ / ANKARA
FAX:425 11 30

İTİB: 26.03.1995 günlü, 616 sayılı faxımız.

Kabaca Türk Elektrik Kurumu ihtiyacı olan 10.000 ton Fuel oil no.6, aşağıda verilen spesifikasyonda ve günlük rafineri satış fiyatımız üzerinden 1-3 Haziran 1995 tarihlerinde teslim üzere İzmir Rafinerimizden teslim edilebilecektir.

PROPERTY	QUARANTEE	TEST METHOD
Specific Gravity at 15 Deg C, kg/lit	0.995 max	ASTM D - 1298
Flash Point, Deg C	65.6 min	ASTM D - 93
Pour Point, Deg C	27 max	ASTM D - 97
Viscosity, SSF at 50 Deg C (122 Deg F)	330 max	ASTM D - 88
Water and Sediment, Volume %	1.0 max	ASTM D - 1756
Sediment by Extraction, Pot Wt.	0.5 max	ASTM D - 473
Asph, wt pot	0.1 max	ASTM D - 402
Resin, wt pot	4.0 max	ASTM D - 125
IBV (Kcal/kg)	9500 min	
LBV (Kcal/kg)	9000 min	
Vanadium	184 ppm max	
Barium	50 ppm max	
Nitrogen, wt pot	1.0 max	

Bilgilerinizi ve gemi nominasyonu ve ota bildirilmesi hususunda gereğini ivedilikle rica ederiz.

Saygılarımızla,

TÜPRAS GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İSTANBUL
11.30
30.05.1995
6162083

Vahap YILMAZ
Satış Müdürü

Yavuz ERGİT
Petrol İktisat ve Ticaret
Daire Başkanı

İTİB: 26.03.1995 günlü, 6162083

25/5/1995 tarihli Yönetim Kurulu Kararı

Karar No. Fuel-oil temini.
A.156/95 Tekneçik Termik Santralının gereksinimi olan bir aylık 10 bin ton fuel-oil'ü, Everest Bank, Yeşiller Yatırım Şirketi vasıtasıyla temin edilebilmesi için tarafların İhtlak Danışmanları tarafından hazırlanacak sözleşmenin imzalanması için Kurum İhtlakine yetki verilmesine ve sözleşmeye uygun olarak gerekli akreditifin Everest Bank'ta açılmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

(Kutlay Erk)
Baş Başkan

Bayler Trading S.A.

100, 1223 Cologny
CH-1223
1223 Cologny
CH-1223

22.06.1995

**K.K.T.C. ELEKTRİK KURUMU
FUEL OIL ALIM İHALESİ İÇİN TEKLİFDİR.**

1. Şirket Bayler Trading S.A.
1, Rampe De Cologny 1223
Cologny-GENEVA
SWITZERLAND
2. Miktar 10.000 - 15.000 M Ton + %20 satış opsiyo
3. Fuel Oil Kalitesi F/O No:8 ✓
4. Teslimat Tarihleri TEKNİK İTİFAK Tecneçik'tir. Taahhüt durumuna bağlı olarak 06 1995 tarihinden önce başlamasını gayret gösterilecek birden fazla tahsilatlarla teslimat yapılabilir.
5. Fiyat 113.00 USD/Ton'dur. (TEKNİK İTİFAK) üzerinden
6. Ödeme Koşulları ve Kredi K.K.T.C. devlet garantisi / Avrupa Bankalarına kabul edilebilir bir teminat temini şartıyla ve vesileli nakatiledir. Ödeme her bir tahsilatın B/L alındıktan itibaren 60 gün sonra (veya önce) tahsilatın yapıldığı bir bankaya (Avrupa veya başka bir yerde) tahsilatın (B/L ve diğer) karşılığı yapılacaktır. Ödeme minimum her hafta veya daha sık gelmesi halinde en geç 15 gün içinde yapılacaktır. Ödeme faizi US Dolar bazında yıllık %18'dir. Kurumun ilave 30 gün kredi talebi ayrıca değerlendirilir.
7. Fiyat Sıfır ve Tahfiye Limanları Tahfiye Limanları tahfiyeye eklenecektir.

CORUPT

- 364 -

8. Diğer Şartlar : I C C INCOTERMS son yayını kuralları geçerlidir
9. İhtilaf Halli : Taraflar iyiniyet yaklaşımı içinde çözümleneceklerdir. Mümkün olmaması halinde İstanbul-Türkiye Mahkemeleri geçerlidir.
10. Teklif Süresi : Teklifimiz 23.06.1995 Cuma günü saat 14:00 e kadar geçerlidir.
11. Operasyon ve Yazışma Adresi: Meclisi, Mebusan Caddesi No: 90, Kat: 3
Tel: (0.312) 251 58 73 5 hat
Faks: (0.312) 251 58 73
Tlx: 3 08 bssa tr

BATTUR TP 175 A

ÇUKUROVA

- 8 Diğer Şartlar : I.C.C INCOTERMS son yayım kuralları geçerlidir.
- 9 İhtifaz Hali : Taraflar iyiniyet yaklaşımı içinde çözümleneceklerdir. Mümkün
olmadıkça İstanbul-Türkiye Mahkemeleri geçerlidir.
- 10 Fiyat Stajesi : Teklifimiz 23.06.1995 Cuma günü saat 14.00 e kadar
geçerlidir.
- 11.Çarşıyonun
Yatırımcı Adresi: Meclis Meydanı Cad. No: 91 Kat:3
50100 Gazipaşa / Sİ
Tic. Sic. No: 251 58 73
Fon: 0352 82 23
E-Posta: info@...tr

12. İLUR İFADELERİ

CUKUROVA

YEŞİLLER YATIRIM ŞİRKETİ LTD.

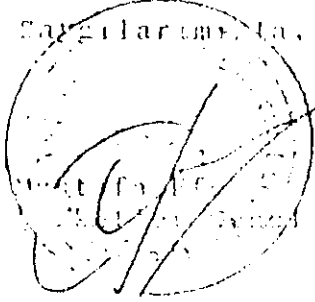
Tarih:.....

21.6.1995

Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu,
Lefkoşa.

Kurumunuz için gerekli olan 10.000 - 15.000 m. ton Fuel Oil 10.6 şirketimizce geminin 9.000 m. tonluk olması nedeniyle 9.000 m. ton olarak temin edilip Girne - Teknecek santralında adınıza kiralanacak bir depoya doldurulduktan sonra kurumunuza satılabilecektir. Bunun için talep ettiğimiz fiyat 136.-\$/ton olup bu meblağ mal bedeli, navlun ve 45 günlük faiz ile başka masraflarını ihtiva etmektedir. Tasıma ile ilgili şartları gösteren teleks metni ektedir. Sigorta masrafları tarafınıza ait olup kredili olarak fuel oil satışımızla ilgili işlemlere, anlaşma imzalandıktan ve bu konuda Devlet Garantisi şirketinize verildikten sonra başlanabilecektir.

Saygılarımla,

Müdürü

26434c dtas tr
b.15.214tel.3.10-2801/2220

20.6.1995

to : s.neresthauk/lefkose
fm : dtas/istanbul

so. mubhaq. cademurillo dikke.

konu: 25.6 - 2.7.1995 tarihli aliaga/teknecik 10.000 m/t
63 taslaniz.

Tez zamanda icin yaptigimiz piyasa arastirmasi sonucunda sadece
tek bir tasima teklifi alınabilmis olup asagida bilgilerinize
sunulmaktadir.

gemi adi : msk Kartalbey
Ulusu : yemiller yatirim ltd.sti/lefkose adına
neresthauk/lefkose
arastir : petrol ofisi a.s/ankara
yulleme limani : bir emin liman lupras-izmit/aliaga
tahliye limani : bir emin liman tek girne
aydin liman iller : mubahalat saglandigi takdirde bilahare bildirilecektir.
navlun : usd/pmt/tdv 15,80 *Ship-3*
toplam vakti/hafta : toplam 72 saat kesintisiz. her iki ucta 6'gar
m t itibar suresi mevcuttur. starya ihbar
muzzinin bittigi veya tankerin yanmasigi
andan itibaren (hangisi once ise) baslar
surestarya : 7.900 usd/gun Hdv
vuk. dairesi/mt : 5000 mt/1000 mt/4
yukleme/bozulme : kara deniz araclari yukleme/bozulme genel
emalariina gore yapilacaktır. ancak sabit
tarihi tesbitlerinde eksiklik cikarsa yuklemeden
sonra tesbit edilen gemi olculeri ile tahliye
den. genel tesbit edilen gemi olculeri arasında
fark farklilari dahilinde uyumsuz buludugu
ve tahliye sonunda gemi tanklarinin bos oldugu
gordugui takdirde gemi aldigii hamuleyi aynen
ve tam olarak teslim ettigi kabul edilir.
odeme : tahminin ibrazinda itibaren 3 is gunu icinde
ve tahliyenin bittigi tarihteki t.c.m.b. usd
kolar doviz satis kuru karsiligi tl olarak odeme.
surestarya kuru navlun kuru olacaktır. surestarya
hesaplamasi taraflarca mutabakat saglandiktan
sonra 10 isgunu icinde odeme. surestarya muf-
lakat suresi 10 gunden fazla olamaz. aksi halde
mubahalat saglandigi tarihteki doviz kuru odu-
meye esas alınacaktır.
yuk. ayarlamasi : tahminiye atilip.
doviz kuru : tahminiye atilip.
sahiplik tarihi : 07/01/1994
yuk. limani : bir emin liman (10.002)
doviz komisyonu : 07/0 2.50 (navlun ve surestarya uzerinden)
diyer sartlar :
ihtilaf halinde : t.t.k.hukumleri ve istanbul mahkemeleri yetkilidir

teklifin icerisindeki onayinizin acilen bildirilmesini rica ederiz.

guzel yucel

37624 EVRA III

26434c dtas tr.

EK VM

BAYCORP SA

KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
P.O.BOX 212
ATATURK SQUARE
LEFKOSA-MERSIN 10/TURKEY

UNION DE BANQUES SUISSES
24, QUAI DU SEUJET
1211 GENEVA 11/SWITZERLAND

ATTN. MR. RENE KURATLE.

TELEX N° 422861 UBS CH
FAX N° 0041-22-388 91 76

LEFKOSA, JUNE , 1995

DEAR SIRs,

PLEASE FIND ENCLOSED THE PROMISSORY NOTE WHICH IS DULY AVALLIZED/
BY US ACCORDING TO THE INSTRUCTION OF KIB-TEK, K.K.T.C. ELEKTRIK
KURUMU, GENERAL MANAGEMENT, 95 MEHMET AKIF CADDESI, LEFKOSA (VIA
MERSIN 10-TURKEY), WE CONFIRM THAT SIGNATURES ON THE PROMISSORY NOTE
DO BELONG TO MR. (OFFICER'S NAME AND TITLE) AND MRS.
(OFFICER'S NAME AND TITLE).

BEST REGARDS,

KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD./LEFKOSA
(TWO OFFICERS NAMES, TITLES, SIGNATURES AND STAMPS)
(TO MAKE VALID BY VAKIFLAR BANK)

ENCL. 1 PROMISSORY NOTE
1 PURCHASE AND PAYMENT UNDERTAKING

CC: BAYCORP S.A.
15, RUE DE LA FONTAINE
1204 GENEVA/SWITZERLAND

TELEX N° 421945 BAY CH
FAX N° 0041-22-311 05 00

- 370 -

BAYCORP SA

15 rue de la Fontaine - 1204 Geneva (Switzerland)
Telephone (41 22) 311 03 70/00/90 - Telefax (41 22) 311 03 00 - Telex 421943 BAY CH

FUEL OIL SALE OFFER N° BAY/KIB/FOI/06-95

IN REFERENCE TO THE ABOVE, WE ARE PLEASED TO SUBMIT OUR FIRM FUEL OIL OFFER WITHIN THE TERMS AND CONDITIONS SET FORTH BELOW:

/ SELLER : BAYCORP S.A.
15, RUE DE LA FONTAINE
1204 GENEVA/SWITZERLAND

/ BUYER : KIB-TIK
K.K.T.C. ELEKTRIK KURUMU-GENERAL MANAGEMENT
95, MEHMET AKIF CADDESI, LEFKOSA/TURKISH REPUBLIC
OF NORTHERN CYPRUS (MERSIN 10-TURKEY)

/ PRODUCT : FUEL OIL AS PER SPECIFICATIONS DESCRIBED IN ITEM 4 BELOW.

QUALITY :	GUARANTEED	TEST METHODS (*)
SH, WT%	: 0.1 MAX. ✓	ASTM D-482
DENSITY AT 15 °C, KG/L	: 0.910 - 0.993 ✓	ASTM D-1298
ASH POINT °C (°F)	: 65 (149) MIN. ✓	ASTM D-93
UR POINT °C (°F)	: 27 MAX. ✓	ASTM D-97
SIMUMENT AND WATER, VOL%	: 0.5 MAX. ✓	ASTM D-1796
SIMUMENT BY EXTRACTION, WT%	: 0.5 MAX.	ASTM D-473
ECOSITY, SFE AT 50 °C	: 330 MAX. ✓	ASTM D-88
ADIUM, PPM	: 104 MAX. ✓	IP-285
UM, WT%	: 35 MAX.	
PTUR, WT%	: 2.0 - 3.5 ✓	ASTM D-129/ IP-336/242

*) METHODS AS DESCRIBED HEREBABOVE MAY NOT ALWAYS BE AVAILABLE AT BUYER'S LABORATORIES AND THUS MAY SOMETIMES DIFFER.

QUANTITY : UP TO 20,000 MT. +/- 10% (AT SELLER'S OPTION AND SUBJECT DISPORT DRAFT PERMITTING). PARTIAL CARGOES AND TRANSHPMENTS ALLOWED.

6/ DELIVERY : ONE OR MORE SAFE PORT(S)/BERTH(S), CIF TEKNECIK
KIB-TEK POWER PLANT INSTALLATIONS/TURKISH REPUBLIC
OF NORTHERN CYPRUS; SELLER TO DELIVER A CARGO OF *11,000* *by 30/1/95*
WITHIN 10 DAYS AFTER RECEIPT OF ALL DOCUMENTS
AS PER ATTACHED ENCLOSURES BELOW ITEM 10.

7/ LAYTIME : 60 HOURS + 6 HOURS NOR (SHINC), BASIS 20,000 MT. OF
PRO RATA OF THE SO DELIVERED CARGO SIZE(S).

8/ DEMURRAGE : IF ANY, CHARTER PARTY RATE APPLY.

9/ PRICE : CIF TEKNECIK, AT USD. 108.50/MT (US DOLLARS HUNDRED
EIGHT AND FIFTY CENTS PER NET METRIC TON) BASED ON
BILL OF LADING QUANTITY FOR CARGO UP TO 15,000 MT
+/- 10%, AND/OR AT USD. 104.90/MT (US DOLLARS HUN-
DRED FOUR AND NINETY CENTS PER NET METRIC TON) FOR
CARGO UP TO 20,000 MT +/- 10%.

10/ PAYMENTS : A) FOR CARGO DELIVERED IN ONE LOT OF UPTO 11,000 MT
CASH AGAINST DOCUMENT, PAYMENT SHALL BE SECURED
BY A "PURCHASE & PAYMENT UNDERTAKING" ISSUED
BY BUYER, A "PROMISSORY NOTE" ISSUED BY BUYER
AND DULY ENDORSED/AVALIZED BY CYPRUS VAKIFLER
BANKASI LTD. IN LEMKOSA, TOGETHER WITH ITS CON-
FIRMATION LETTER (SEE ENCLOSURES, TOTAL 3 DOCU-
MENTS AND 4 PAGES), CONFIRMING THAT BUYER WILL
PAY IN US DOLLARS AND BY TELEGRAPHIC TRANSFER BY
60 DAYS FROM B/L DATE WITHOUT ANY DEDUCTION,
OFFSET OR COUNTERCLAIM THE FULL AMOUNT INVOICED
AGAINST PRESENTATION OF SELLER'S TELEX/FAX
INVOICE AND USUAL SHIPPING DOCUMENTS OR SELLER'S
TELEX/FAX I.O.I. FOR TEMPORARILY MISSING DOCU-
MENTS.

SAID DOCUMENTS TO BE TELEXED AND FAXED AND
DULY ENDORSED, IN STRICT CONFORMITY WITH ATTACHED EN-
CLOSURES, BY BUYER AND BUYER'S BANK TO UNION DE
BANQUES SUISSES/GENEVA, ATTN. MR. RENE KURATLI,
WITH COPY TO SELLER BY LATEST JUNE 23, 1995, 2PM
CYPRUS TIME.

TOGETHER WITH THE ISSUANCE OF THE DOCUMENTS
STATED ABOVE AND UNDER ENCLOSURE, A FIX PREPAY-
MENT EQUAL TO USD. 40,000.- (FORTY THOUSAND US
DOLLARS) WILL BE EFFECTED BY BUYER TO SELLER'S
DESIGNATED BANK ACCOUNT UNDER THE REFERENCE
N° BAY/KIB/FO1/06-95.

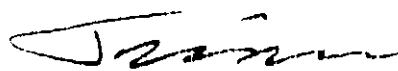
SUCH AMOUNT SHALL BE ALSO DEDUCTIBLE FROM THE
FIRST AMOUNT DRAWN BY SELLER'S BANK. ALL BANK
CHARGES ARE FOR BUYER'S ACCOUNT.

IF PAYMENT DUE DATE FALLS ON A SATURDAY, SUNDAY
OR BANK HOLIDAY IN NEW YORK, THEN THE PAYMENT
TO BE EFFECTED ON THE PRECEDING NEW YORK BANK
WORKING DAY.

B) AS USED HEREIN, THE TERM "FORCE MAJEURE" SHALL INCLUDE BY WAY OF EXAMPLE AND NOT LIMITED TO: FIRE, WARS OR BELLIGERENT ACTION, RIOTS OR COMMOTIONS, ACTS OF GOD, NAVIGATIONAL ACCIDENTS AT OR CLOSING OF NAVIGATION OR TRANSPORTATION MECHANISM, STRIKES, GRIEVANCES, OR ACTIONS BY OR AMONG WORKERS, LOCK-OUTS, OR OTHER LABOR DISTURBANCES, EXPLOSIONS OR ACCIDENTS TO WELLS, PIPELINES, STORAGE DEPOTS, REFORMERY FACILITIES, MACHINERY, REFINERIES, PORTS AND OTHER FACILITIES, ACTIONS OF ANY GOVERNMENT OR OTHER CAUSE WHATSOEVER BEYOND THE CONTROL OF SELLER OR BUYER SIMILAR TO THE CAUSE HEREIN SPECIFIED.

- 16/ VALIDITY : THIS FIRM OFFER IS VALID FOR YOUR KIND ACCEPTANCE UNTIL JUNE 23, 1995, 11AM CYPRUS TIME DATE AFTER WHICH THE TERMS AND CONDITIONS SET FORTH IN THIS CONTRACT ARE TO BE CONSIDERED SUBJECT TO SELLER'S RECONFIRMATION.
- 17/ TERMS : WHERE NOT IN CONFLICT WITH THE ABOVE, THE INCOTERMS EDITION 1990 WITH ALL LATER AMENDMENTS TO APPLY.
- 18/ OTHER TERMS: EXCEPT AS OTHERWISE REQUIRED BY LAW OR TO IMPLEMENT THIS AGREEMENT, BAYCORP SA AND ELECTRICITY AUTHORITY OF T.R.C.N. UNDERTAKE TO TREAT THE CONTENTS OF THIS PROPOSAL AS STRICTLY CONFIDENTIAL.
- 19/ AGENT : SELLER HEREBY NOMINATES CELEBI KIMYA SAN. TIC. LTD. IZMIT/TURKEY, REPRESENTED BY MR. TURGAY CELEBI, AND MR. SULEYMAN SOYLU AS THEIR EXCLUSIVE AGENTS FOR THIS OFFER.

BAYCORP SA

PAUL THIAULIER
EXECUTIVE DIRECTOR
BAYCORP S.A.
(SELLER)

GENEVA, JUNE 22, 1995.

ENCL. 1 BANK'S CONFIRMATION LETTER (ONE PAGE)
1 PROMISSORY NOTE (ONE PAGE)
1 PURCHASE & PAYMENT UNDERTAKING (TWO PAGES)

Handwritten notes: 2164/95, 1/17/95

27115 VOSTA DROGEE

MODERNIZING VAKIFLAR BANKASI LTD, SUSLUYERIMANLI

AGENTS TO UNION BANK OF SWITZERLAND WITHOUT ANY RESPONSIBILITY ON YOUR PART.

MODERNIZING VAKIFLAR BANKASI LTD PO BOX 212 ALATURK SQUARE ISTANBUL

TELEPHONE 410 0000

4/27/95 3,200,000

WE HEREBY OPEN OUR IRREVOCABLE DOCUMENTARY CREDIT NUMBER 1005

EXCISE (TICKET) KIBRISLI GEN. O MUHURUNU 25, HEURON YELI CADDESI, LEMOSA (KIBRIS) TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS

AT YOUR OFF BAYCORN ST. 15, RUE DE LA TOMBE 1204, GENÈVE/SWITZERLAND

FOR THE AMOUNT OF US DOLLARS 2,000,000 (TWO MILLION AND NO/100) AND CHARGE (ABOUT US DOLLARS) 17-18 PERCENT.

VALID UNTIL SEPTEMBER 1995 AT THE COUNTERS ON UNION BANK OF SWITZERLAND GENERAL

AVAILABLE FOR PAYMENT AT 60 DAYS FROM DATES DATE FOR FOR PAY OF NEGOTIATE VALUE AND AGAINST PRESENTATION OF ONE SET OF DOCUMENTS ISSUED BY ONE ORIGINAL PLUS THREE COPIES UNLESS OTHERWISE SPECIFIED

DOCUMENTS REQUIRED: (a) ORIGINAL BILLS

(b) FULL SET (7/7) ORIGINAL CLEAN ON BOARD BILLS OF LADING ISSUED OR ENDORSED TO THE ORDER OF CYPRUS VAKIFLAR BANK LTD LEMOSA AND THE FOLLOWING MENTION FREIGHT PAYABLE AS PER CHARTER PARTY SIGNED BY THE MASTER OF THE VESSEL OR THE VESSEL'S AGENT

(c) ORIGINALS OF QUANTITY ISSUES OR CERTIFICATES BY INSPECTION OFFICER OF PORTING THE FOLLOWING RESPECTIVE SPECIFICATIONS

TEST REQUIRED	TEST METHOD	TEST RESULT
	- 375 -	
ASH	0.1 MAX	NO TO BE REPORTED
WATER	0.210 - 0.225	NO TO BE REPORTED
FRESH BLOOD, BCC (DECC)	25 (142) MIN	TO BE REPORTED
POUR POINT, DECC	27 MAX	NO TO BE REPORTED
SEDIMENT AND WATER, VOL PPT	0.5 MAX	TO BE REPORTED
SEDIMENT BY EXTRACTION, WT PCT	0.5 MAX	NO TO BE REPORTED
VISCOSITY, SSK AT 50 DECC	330 MAX	NO TO BE REPORTED
VANADIN, PPT	1.54 MAX	NO TO BE REPORTED
SODIUM, WT PCT	35 MAX	NO TO BE REPORTED
SULPHUR, WT PCT	2.5 MAX	NO TO BE REPORTED

4) CERTIFICATE OF QUANTITY TO BE ISSUED OR COUNTERSIGNED BY INDEPENDENT INSPECTOR.

5) DAMAGE REPORT ISSUED OR COUNTERSIGNED BY INDEPENDENT INSPECTOR OR BY MASTER OF THE VESSEL OR BY THE VESSEL'S AGENT.

6) INSURANCE CERTIFICATE.

7) MASTER'S RECEIPT FOR COPY DOCUMENTS FROM POINTS 2 AND 8

8) MASTER'S RECEIPT FOR SEALED SAMPLES.

COVERING 500,000 MT MAXIMUM NET NETTIC TONS OF FULL CARGO

DELIVERY TERMS: ONE DATE PORT/PORT, ONE TURN/ONE, KIN-HIK POWER PLANT INSTALLATIONS TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS, IN ONE OR MORE CARGO LOT (S) CONSISTING ON A FIRST DELIVERY OF 3,000 MT NET NO OF DATE LATEST 7 DAYS AFTER THE DATE THAT A FIRST OPERATIVE AND WORKABLE L/C IS RECEIVED AT BENEFICIARY'S BANK DELIVERY OF THE REMAINING CARGO TO BE MADE WITHIN 15 DAYS AFTER THE DATE OF SUCH L/C IS RECEIVED AT BENEFICIARY'S BANK.

1) TO BE IN US DOLLARS PER NET NETTIC TON ON BILL OF LADING QUANTITY ESTABLISHED BY INDEPENDENT INSPECTOR OR SHORPBANK (S) AT LONDON TO BE EQUAL TO:

A) USD 115,000/MT OF CARGO SIZE (S) DOES NOT EXCEED 15,500 MT NET

B) USD 103,000/MT OF CARGO SIZE (S) IS BETWEEN 15,501 MT AND 20,000 MT MAX

IN THE EVENT ORIGINAL SHIPPING DOCUMENTS UNDER POINTS 2 AND 3 ARE NOT AVAILABLE AT THE TIME OF PAYMENT, CREDIT WILL BE PAYABLE AGAINST PRESENTATION OF:

A) TELETYPE COMMERCIAL INVOICE

B) BENEFICIARY'S TELETYPE LETTER OF INDEMNITY COVERING THEORETICALLY MISSING DOCUMENTS ISSUED IN THE FOLLOWING FORMAT:

QUOTED

LETTER OF INDEMNITY

FROM: PRYCORP S.A.
15, RUE DE LA FOUILLE
1204, GENEVA/SWITZERLAND

END

DAYCOFF S.A.
15, RUE DE LA SERRAVALLE
1205, GENÈVE 1, SUISSE

TO: SHIPPER
CENTRO EMPRESAS MARITIMAS
GENERAL ADMINISTRACION
CALLE BARRIO ALTO CARREROS, LERKOSA (MURCIA TO TURKEY)
01.01.0011
OUR NUMBER: VASITLAR HANDESI IHD 01/02/75

PARCEL 105

DEAR SIR,

WE REFER TO A CARGO OF 1000 METRIC TONS OF FUEL OIL
SHIPPED ON BOARD OF THE VESSEL N/A
PURSUANT TO BILLS OF LADING DATED 1975

WHICH YOU HAVE SOLD AND TRANSFERRED UNDER THE ABOVE
CARGO TO YOU. WE HAVE BEEN OBLIGED TO PROVIDE YOU WITH THE
ORIGINAL BILLS OF LADING AND OTHER SHIPPING DOCUMENTS
CONCERNING THE SAID CARGO.

IN CONSIDERATION OF YOUR PAYING US USD 10000.00 BEING
THE NET PURCHASE PRICE OF THE ABOVE CARGO, WE HEREBY
EXPLICITLY WARRANT THAT WE HAVE WARRANTEED YOU FREE CLEAR
OF ANY KIND OF ENCUMBRANCE OR SUCH THING TO YOU AND TO
EFFECT DELIVERY OF THE SAID CARGO.

WE ACCEPT NO LIABILITY AND SAVE YOU HARMLESS FROM AND
AGAINST ANY AND ALL DAMAGES, COSTS, LEGAL FEES AND OTHER
EXPENSES WHICH YOU MAY SUFFER BY REASON OF SUCH ORIGINAL
BILLS OF LADING AND OTHER SHIPPING DOCUMENTS NOT BEING
PRESENTED TO YOU ON THE DUE DATE OR ANY CLAIMS OR DEMANDS
WHICH MAY BE MADE BY THE CARRIER, CONSIGNOR, CONSIGNEE OR THE
OTHER THIRD PARTY OWNING AN INTEREST IN OR CLAIM ON THE
CARGO OR PROFITS THEREON.

WE WILL DO OUR REASONABLE EFFORTS TO OBTAIN AND
FURNISH TO YOU, AS SOON AS POSSIBLE, THE ORIGINAL BILLS
OF LADING AND OTHER SHIPPING DOCUMENTS REFERRED TO ABOVE
AND THIS OBLIGATION SHALL EXPIRE UPON OUR TENDERING
THESE DOCUMENTS TO YOU.

OUR OBLIGATION TO TENDER YOU IS SUBJECT TO THE CONDITION
THAT YOU GIVE US PRIOR NOTICE AS ACCEPTANCE OF ANY CLAIMS OR
EFFECT OPPORTUNITY TO CONDUCT THE DEFENCE THEREOF.

YOURS FAITHFULLY,
DAYCOFF S.A.
(AUTHORIZED SIGNATURE)

FORWARDED

SPECIAL CONDITIONS:

- 1) TRANSITORY (S) AND PARTIAL SHIPMENTS (S) ALLOWED
- 2) CHARGE PARTY BILLS OF LADING AND/OR BARRER BILLS OF LADING ARE ACCEPTABLE
- 3) COMBINED OR SEPARATE DOCUMENTS ARE ACCEPTABLE
- 4) DOCUMENTS PRESENTED MORE THAN 21 DAYS AFTER N/A DATE BUT WITHIN THE LIMIT OF CREDIT VALIDITY ARE ACCEPTABLE
- 5) PHOTOCOPIES AND REPRODUCTIONS INSTEAD OF COPIES OF DOCUMENTS ARE ACCEPTABLE
- 6) MISGRAPHS AND SPELLING ERRORS NOT TO BE CONSIDERED AS DISCREPANCIES (EXCEPT IN FIGURES)
- 7) QUANTITY DIFFERENCES BETWEEN DOCUMENTS ARE...

STANDARD DIFFERENCES BETWEEN DRAFTS REPORT AND OTHER DOCUMENTS ARE ACCEPTABLE.

8) IN VESSEL'S DISBURSE EQUALITY OR ABOVE BY 0.1% PER 100 DWT QUANTITY, WHEN THE QUANTITY AT DISBURSE AS WITNESSED BY BOTH SELLER'S AND BUYER'S INSPECTION IS LESS THAN THE FINAL UNWEIGHTED QUANTITY IN SUCH CASE, SELLER TO BE GRANT BUYER WITH AS PER DISCOUNT ON THE PRICE OF THE SO ASCERTAINED EXTRA QUANTITY IS THE DIFFERENCE BETWEEN VESSEL'S DISBUR AND DWT QUANTITY IS LESS THAN 0.1% PER, THEN BUYER IS NOT ENTITLED TO PAY SUCH EXCESS QUANTITY TO SELLER.

9) ALL BANK CHARGES AND COMMISSIONS AT BENEFICIARY'S BANK ARE FOR BENEFICIARY'S ACCOUNT. ALL BANK CHARGES AND COMMISSIONS AT CYPRUS MARITIME BANK LTD ARE FOR OPENER'S ACCOUNT.

10) IF PAYMENT DUE DATE FALLS ON A SATURDAY, SUNDAY OR BANK HOLIDAYS IN NEW YORK, THEN PAYMENT TO BE EFFECTED ON THE PRECEDING NEW YORK BANK WORKING DAY.

11) USD 40,000 WILL BE FORWARDED TOGETHER WITH THIS L/C AS A PRE-PAYMENT TO UNION DE BANQUES SUISSES IN GENÈVE, US DOLLARS ACCOUNT NO: 2701065100 UNDER THE REFERENCE NO: 2701065100-25 SUCH AMOUNT TO BE DEDUCTED FROM THE ABLER PRICE WHEN THE FINAL SETTLEMENT WILL BE PAID IN CASE OF PARTIAL SHIPMENT (S) SUCH AMOUNT SHALL BE DEPOSITED FROM FROM FIRST AMOUNT DRAWN UNDER THIS DOCUMENTARY CREDIT.

12) DOCUMENTS ARE TO BE SENT TO CYPRUS MARITIME BANK LTD (CHIEF STAFF COORDINATES)

13) ON EXECUTION, PLEASE INFORM US BY CABLE THE AMOUNT TO BE CASHED AND DUE DATE AND TOTAL OF YOUR CHARGES.

14) SWISS LETTER OF INDORSEMENT FOR MISSING DOCUMENTS, THROUGH UNION BANK OF SWITZERLAND FINIS TEXIS INVOLVED ARE ACCEPTABLE.

REIMBURSEMENT SWISS MARITIME BANKING LTD WITH INTERBANK SWISS MARITIME BANKING LTD SINGAPORE BRANCH TO COVER THE CASHED VALUE AMOUNT ON MATURITY DATE PROVIDED THAT ALL TERMS OF THE CREDIT HAVE BEEN DULY OBSERVED.

PLEASE ADVISE BENEFICIARY ACCORDINGLY, ADDING YOUR CONFIRMATION.

THIS CREDIT IS SUBJECT TO THE UNIFORM CUSTOMS AND PRACTICE FOR DOCUMENTARY CREDITS (1993 REVISION) INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE PUBLICATION NO. 500

THIS TELEEX IS THE OPERATIVE INSTRUMENT AND WILL NOT BE FOLLOWED BY WRITTEN CONFIRMATION.

PLEASE ACKNOWLEDGE RECEIPT AND YOUR REFERENCE GIVEN TO THIS CREDIT.

27346 VBSL IRR
57620 KVN HKLILL
02414 MIN

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; şimdi de sözlü sorular bölümüne geldik. Sözlü sorusu olan var mı?...Yoktur.

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Gelecek Birleşim 17 Ekim Salı günü, saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem sizlere dağıtılmıştır. Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati: 13.50

DÖNEM : III

YIL : 3

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
3'üncü Birleşim
13 Ekim 1995, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:
- Bu Kısımda, Gündem Dışı Konuşmalara ve Sunuşlara yer verilecektir.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER:
(1) Başkanlık Divanında Demokrat Parti Grubuna Düşen Divan Kâtipliği Görevini Yürüten Sayın Mustafa Arabacıoğlu'nun istifa etmesi nedeniyle boşalan bir Divan Kâtibi seçimi.

IV. SORULAR:

A. YAZILI SORULAR:

1. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın, Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu'nun Teknecik Termik Santralına Yakıt Alımı İçin Verilen Teklifler, Teklif Veren Firmaların Eğer Varsa Yerel Temsilcileri, Baycorp'la İmzalanan Anlaşma, Baycorp'tan Alınan Fuel-Oil ve Mazot ve Yeşiller Şirketinden Alınan Fuel-Oil ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:26/2/95) Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerj Bakanlığı ile Ekonomi ve Maliye Bakanlığının Yanıtı.

B. Bu Bölümde Sözlü Sorusu olanlar Sorularını Kürsüden sorabileceklerdir.

V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.

VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.